

A Tan Kapuja
Buddhista Főiskola

INTÉZMÉNYI TÁJÉKOZTATÓ
MESTERKÉPZÉS

Budapest, 2022

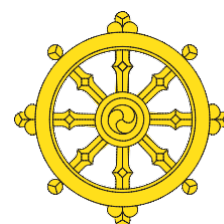
A Tan Kapuja
Buddhista Főiskola

Intézményi tájékoztató

Mesterképzés

Kiadásért felelős
Karsai Gábor rektor

Budapest, 2022

Tartalom

1. A Főiskola neve, címe, intézményi azonosítója	4
2. A Főiskola bemutatkozása.....	4
1.1 Az intézmény vezetése	6
1.2 Az intézmény szervezeti felépítése	7
2. A 2022/23. tanév rendje.....	9
3. Hallgatói ügyintézés	11
3.1. Tanulmányi Osztály	12
3.2. Tanulmányigazgatás	12
3.3. Nemzetközi Iroda	12
3.4. Informatikai Iroda	13
4. Mentorálás - A hallgatók esélyegyenlőségének előmozdítása.....	13
5. A beiratkozási és bejelentkezési eljárás.....	14
6. Hallgatói pénzügyekkel kapcsolatos információk	15
7. Könyvtári szolgáltatások	16
8. Informatikai szolgáltatások	18
9. Sportolási lehetőségek, a szabadidős tevékenység lehetőségei.....	18
10. Kollégiumi, diákotthoni elszállásolási lehetőségek	19
11. A felsőoktatási intézmény általános jellemzői, a magyar állami ösztöndíjjal támogatott képzés sajátos feltételei	19
12. A hallgatói követelményrendszer, vagy annak elektronikus elérése.....	20
13. A hallgatói jogorvoslat rendje	20
14. Buddhista tanító MA szak adatlapja	22
15. A képzés tartalma.....	23
15.1. A képzés programja; a szak tanterve (az óra és vizsgaterv táblázatos összegzése).....	23
15.2. Ismeretkörök/tantárgyi programok, tantárgyleírások	30

1. A Főiskola neve, címe, intézményi azonosítója

Név: A Tan Kapuja Buddhista Főiskola (TKBF)

Székhely: 1098 Budapest, Börzsöny u. 11.

Központi telefonszám: +361 280 6712

Intézményi azonosító: FI 62370

2. A Főiskola bemutatkozása

Iskolánk 1991-ben – a Tan Kapuja Buddhista Egyház felsőoktatási intézményeként – azzal a céllal jött létre, hogy a rendkívül sokszínű és gazdag buddhista hagyomány tanításait Magyarországon is közkinccsé tegye. Nemcsak egy szűk vallási kör igényeit óhajtjuk kielégíteni, de színesíteni szeretnénk a hazai kulturális palettát, azzal a meggyőződéssel, hogy a buddhizmus alapelvei közel állnak mind a magyar, mind az európai szellemiséghez. Iskolánkba nemcsak gyakorló buddhistákat várunk, hanem olyan gondolkodni akaró és önmaguk megismerésére vágyó fiatalokat, illetve idősebbeket is, akik nem riadnak vissza attól, hogy ember mivoltuk formálását maguk vegyék kezükbe. Legyenek képesek arra is, hogy itt és most, Magyarországon valósítsák meg a buddhizmus tanításait, világiak és szerzetesek részére kidolgozott életgyakorlatát. Önálló szellemi utat járva ismerjék fel a hagyományos buddhista tanításnak a modernkori emberre gyakorolt kiegyensúlyozó és átformáló hatását. Tanulóinknak lehetőségük nyílik a különböző buddhista irányzatok történetének és tanításainak tanulmányozására, kitekintéssel az ezeket történetileg és filozófiailag körülölelő vallási rendszerekre – többek között a hinduizmusra és a taoizmusra –, és az európai filozófia hagyományára is. A buddhizmus iránt mélyen elkötelezett hallgatóink vallási tanítók vagy szerzetesek lehetnek.

Főiskolánkat a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság (MAB) hitelesítette és elismerte. A Főiskola intézményi akkreditációja és szakos akkreditációja egyaránt 2025. február 21-ig érvényes [2020/2/V/7. valamint 2020/2/V/7/1. és 2020/2/V/7/2. sz. MAB határozatait].

A buddhista tanítói diploma végzett hallgatóinkat alkalmassá teszi arra, hogy népművelői, szociális és karitatív területen, vallási tanítóként dolgozzanak, vagy a szerzetesi hivatást válasszák. 2000-től a Főiskola azokat az érdeklődőket is fogadni tudja, akik csak hétvégén érnek rá.

A Főiskola a hatályos jogszabályok alapján, egyházi fenntartású intézményként működik. Az oktatók, hallgatók és alkalmazottak a Küldetésnyilatkozatban foglaltak alapján, a buddhista Öt Fogadalom megvalósítására törekedve végzik munkájukat.

A Tan Kapuja Buddhista Főiskola küldetésnyilatkozata (1996. február 1.)

A Tan Kapuja Buddhista Főiskola felsőfokú egyházi tanintézmény. Elnevezése az iskola legfőbb küldetésére utal: hogy a Buddha tanításának kapuját az érdeklődők előtt kitarja. Ez a Tanítás átadásában és annak megvalósításában nyilvánul meg. A buddhista Tanítás különböző formákat ölthet, de elsősorban magában az emberben van jelen, és a felébredés belső útjának járása során ismerhető meg.

A Főiskola tanárainak célja, hogy a tanulókat segítsék a felébredéshez vezető úton. Ők maguk is törekvők, akik legjobb képességük és tudásuk szerint, saját személyes tapasztalatuk fényében igyekeznek közvetíteni a Tanítást. A Közösség minden törekvőt, tanárt és diákot egyaránt, tanítványnak tekint.

Hűen a buddhizmus két és fél évezredes gyakorlatához, az élő Tanítást a jelen kor körülményei között (hely, kor, kultúra, nyelv, alkat) valósítjuk meg.

A Tanítás egyik megjelenési formáját, a buddhista hagyomány egyik irányzatát sem tekintjük a többinél feljebbvalónak, mivel ezen irányzatok mindegyike más és más beállítottságú törekvőknek kínál megvalósítási utat. Lehetőséget biztosítunk ezek megismerésére, és olyan új irányzatok létrehozására, amelyek szellemi célkitűzéseinknek megfelelnek.

A Főiskola rangsorbeli megkülönböztetés nélkül teret biztosít mind hagyományos, mind új alapítású buddhista vallási irányzatok tanítóinak, és a megismerést segítő szaktudományok képviselőinek.

A Főiskola tantervében, tanítási módszereiben és számonkérési rendszerében a fenti szempontokat juttatja érvényre. A tanórákon túl egyénekre szabott, személyes mester-tanítványi viszonyt feltételező képzést is lehetővé tesz, amely az alaposabb megismerést szolgálja.

A Főiskola képzési rendszerében ötvöződik a tárgyi ismeretek átadása, és a Tanítás belső megvalósítását szolgáló gyakorlati képességek kifejlesztése, hangsúlyt fektetve az önálló gondolkodásra.

Nyitott szívvel fordulunk más vallások felé, nyitottak vagyunk mindazok megismerésére, akik hasonló szándékkal közelítenek hozzánk. Meggyőződésünk, hogy a vallásoknak az emberi szenvedés enyhítésére tett erőfeszítései meghatározó jelentőségűek. Mindezt szem előtt tartva mindent megteszünk azért, hogy munkánk az emberek összességének és az egyes embereknek egyaránt épülésére váljék.

1.1 Az intézmény vezetése

A Főiskola első számú felelős vezetője és képviselője a rektor, aki eljár és dönt mindazokban az ügyekben, amelyeket jogszabály, az Alapító Okirat, a szervezeti és működési szabályzat nem utal más személy vagy testület hatáskörébe. Magasabb vezetők: az oktatási rektorhelyettes; a Kutatóintézet vezetője (aki egyben a TT elnöke); a MiB elnöke; a gazdasági igazgató; a tanulmányi igazgató és a főtitkár. A Könyvtár élén igazgató áll, akit a fenntartó Egyház és a rektor közösen bíz meg, és a munkáltatói jogokat is közösen gyakorolja.

Karsai Gábor, rektor

rektor@tkbf.hu; +361 280 6712 / 11-es mellék

Cser Zoltán, oktatási rektorhelyettes

cser@tkbf.hu; +361 280 6712 / 18-as mellék

Dr. Farkas Attila Márton, a Kutatóintézet vezetője (aki egyben a TT elnöke)

farkas.attila.marton@tkbf.hu; +361 280 6712

Dr. Körtvélyesi Tibor, a Minőségbiztosítási Bizottság elnöke

tkortvelyesi@tkbf.hu; +361 280 6712

Baranyai Ágnes, gazdasági igazgató

agi@tkbf.hu; +361 280 6712 / 15-ös mellék

Gyóri Péter, tanulmányi igazgató

gyori.peter@tkbf.hu; +361 280 6712 / 13-as mellék

dr. Barta Péter, főtitkár

fotitkar@tkbf.hu; +361 280 6712 / 13-as mellék

Szűcs Gabriella, könyvtárvezető

szucs.gabriella@tkbf.hu; +361 280 6712 / 16-os mellék

1.2 Az intézmény szervezeti felépítése

Döntéselőkészítő testületek

A Főiskola minőségbiztosítási és minőségfejlesztési stratégiai döntéselőkészítő testülete a hét tagú **Minőségirányítási Bizottság** (MiB). A Főiskola gazdasági döntéselőkészítő, végrehajtó, javaslattevő, véleményező és – a Szenátus által ráruházott kérdésekben – operatív döntéshozó szervezete az ugyancsak hét fős **Főiskolai Tanács** (FT). A Főiskola legfőbb tudományos grémiuma a négyfős **Tudományos Tanács** (TT), amely egyben a főiskolai tudományos kutató szerve, a Kelet-Nyugat Kutatóintézet stratégiai vezető testülete. A hat fős **Oktatási Tanács** (OT) az oktatási munka szervezeti keretétől szolgáló A Tan Kapuja Oktatási Intézet (TKOI) vezetőjének, az oktatási rektorhelyettesnek a szakmai tanácsadó szerve. A képzési programok kidolgozásával kapcsolatos szakmai döntések előkészítése során az OT a szakfelelősökkel, a rektorral és a tanulmányi igazgatóval kiegészülve, mint **Képzési Bizottság** (KB) jár el, amelynek javaslatát az oktatási rektorhelyettes a döntése meghozatala során köteles figyelembe venni.

Döntéshozó testület

A Főiskola vezető testülete a jelenleg 26 fős **Szenátus** (Szamiti), amely – élve az Nftv. 92. § (6) bekezdésének bc) pontjában az egyházi felsőoktatási intézmények részére biztosított lehetőséggel – a buddhista hagyomány alapján az egész intézményt átfogó közösségi fórum: választott tagként személyesen jelen van benne a kis intézmény teljes oktatói kara, méltányosan reprezentálva van a Hallgatói Képviselő (HK) és az adminisztráció (a hallgatói delegáltak 1 éves, a többi tag 4 éves mandátummal rendelkezik). Hivatalból kizárólag a Fenntartó elnöke tagja a Szenátusnak, a mindenkor rektor oktatóként tag. A Szenátusnak nincs állandó elnöke, csak ülésenként megválasztott levezető elnöke. A Szenátus bármely kérdést napirendjére tűzhet. Megválasztja a rektort, illetve a döntéselőkészítő és döntéshozó testületek oktatói és adminisztratív tagjait, közreműködik a vezető tisztségviselők választásában, illetve visszahívásában.

Egyéb bizottságok

A hallgatói ügyekben eljáró szervek közül kiemelkedő szerepe van a tanulmányi igazgató által vezetett háromtagú **Hallgatói Ügyek Bizottságának** (HÜB), amely azon kívül, hogy általános első fokú ügydöntő szerv [Hallgatói Általános Eljárási Rend, HÁER 2.2.2], ellátja a kreditátviteli bizottsági, valamint a szociális és ösztöndíj bizottsági feladatokat is; továbbá a

rektorral kiegészülve és az ő vezetésével intézményi **ERASMUS Bizottságként** is funkcionál. A hallgatói fegyelmi ügyek első fokú szerve a háromtagú **Hallgatói Fegyelmi Bizottság** (HFB), működését a **Hallgatói Fegyelmi és Kártérítési Szabályzat** határozza meg. A hallgatói ügyekben általános hatáskörű másodfokú szerv a rektor által vezetett **Hallgatói Jogorvoslati Bizottság** (HJB), amely háromtagú tanácsban dönt az elsőfokú szervek döntései elleni fellebbezések ügyében [HÁER 3]. A rektor, valamint az oktató és nem oktató alkalmazottak etikai ügyeiben az **Alkalmazotti Etikai Bizottság** (AEB) dönt.

Hallgatói Önkormányzat (HÖK)

Működésének rendjét saját Alapszabálya határozza meg. A HÖK elnöke a Szenátus és az FT tagja. A HÖK Hallgatói Képviselő (HK) által delegált küldöttek részt vesznek a Szenátus, az FT, a hallgatói ügyekben eljáró szervek, a MiB munkájában, a felvételi vizsgabizottságokban és a tudományos diákkör (TDK) szervezésében. A HK egyetértési joggal közreműködik a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat (TVSZ), a Hallgatói Térítési és Juttatási Szabályzat (HTJSZ), illetve az Oktatói Munka Hallgatói Véleményezése (OMHV) rendjének elfogadásában. A Főiskola költségvetésében a HÖK működésére elkülönített összeg felhasználásáról a HK javaslata alapján, a jogszabályi keretek között a rektor dönt.

Mánfai telephely szervezetei:

Mánfai Oktatási Intézet: A Főiskola telephelyén az oktatási munka szervezeti kerete a Mánfai Oktatási Intézet (rövid név: TKBF-MOI) biztosítja [SzMSz 2.5.2.B.1], melyet az intézetvezető irányít.

Mánfai Oktatási Intézet Titkársága: a mánfai telephely adminisztrációs, gazdasági, tanulmányirányítási, IT és intézményfenntartó tevékenységét látja el [SzMSz 2.5.2.B.5].

Mánfai Tankönyvtár: A mánfai képzés hallgatói számára a térítésmentesen rendelkezésre álló könyvtári infrastruktúrát és szolgáltatásokat a Mánfai Tankönyvtár biztosítja, amely szerves része a budapesti székhelyű központi Könyvtár [SzMSz 2.5.5] információs rendszerének és szolgáltatásainak. Állománya és személyzetének szakmai irányítása a központi Könyvtárhoz tartozik [SzMSz 2.5.2.B.8].

A szervezeti ábra webcíme:

<https://www.tkbh.hu/foiskola/szervezet/szervezeti-felepites/>

2. A 2022/23. tanév rendje

Őszi félév (2022/23/1)

Évnyitó

2022. szeptember 3. (szombat) 9:15 óra

Regisztráció

2022. augusztus 22 – augusztus 28.

Elsős beiratkozás:

- A regisztrációs héten előzetes beosztásban.

Eljárási díjak és az önköltség befizetésének határideje: 2022. augusztus 26. (diákhiteleknek külön kérelem alapján)

Regisztrálni a Neptunban csak a befizetett tételek jóváírása után lehetséges! A gyűjtőszámlára utalás feldolgozási ideje 2-3 nap.

Késedelmes regisztráció: 2022. augusztus 29 – szeptember 11. (hetente +5.000 Ft pótdíj)

Tárgyfelvétel

2022. augusztus 22 – szeptember 4.

Tárgyleadás: 2022. szeptember 18-ig.

Utólagos tárgyfelvétel: 2022. szeptember 5 – 18. (tárgyanként +1.500 Ft pótdíj)

Szorgalmi időszak

2022. augusztus 22 – december 4.

Megjegyzés: A szorgalmi időszak 1. hetében (a regisztrációs héten) nincs tanítás.

A nappali oktatás kezdete: 2022. augusztus 29. (hétfő)

Esti képzés időpontjai

2022. szeptember 3-4.

2022. szeptember 17-18.

2022. október 1-2.

2022. október 15-16.

2022. november 5-6.

2022. november 19-20.

2022. december 3-4.

Elvonulások (tervezett)

2022. szeptember 24-25.

2022. november 12-13.

2022. november 26-27.

Vizsgaidőszak

2022. december 5 – 2023. január 22.

Záróvizsgák tervezett időszaka: 2023. január 10 – 20.

Indexfelvétel: 2022. november 28-tól

Indexleadás határnapja: 2023. január 22. (Indexleadás a teljes vizsgaidőszak folyamán lehetséges)

Megjegyzés: az indexfelvétel és leadás kizárólag a papír alapú leckekönyvvel rendelkező hallgatók számára kötelező. A tanulmányaikat a 2021/2022. tanévben kezdő hallgatókra már nem vonatkozik, mert esetükben a leckekönyvet a Tanulmányi Osztály az elektronikus tanulmányi rendszerben vezeti (e-index).

Oktatási szünetek

Őszi szünet: 2022. október 24 – november 1.

Tavaszi félév (2022/23/2)

Regisztráció

2023. január 23 – 29.

Eljárási díjak és az önköltség befizetésének határideje: 2023. január 27.
(diákhiteleknek külön kérelem alapján)

Regisztrálni a Neptunban csak a befizetett tételek jóváírása után lehetséges! A gyűjtőszámlára utalás feldolgozási ideje 2-3 nap.

Késedelmes regisztráció: 2023. január 30 – február 12. (hetente +5.000 Ft pótdíj)

Tárgyfelvétel

2023. január 23 – február 5.

Tárgyleadás: 2023. február 19-ig.

Utólagos tárgyfelvétel: 2023. február 6 – 19. (tárgyanként +1.500 Ft pótdíj)

Szorgalmi időszak

2023. január 23 – május 7.

Megjegyzés: A szorgalmi időszak 1. hetében (a regisztrációs héten) nincs tanítás.

A nappalis oktatás kezdete: 2023. január 30.

Esti képzés időpontjai

2023. február 4-5.

2023. február 18-19.

2023. március 4-5.

2023. március 18-19.

2023. április 1-2.

2023. április 22-23.

2023. május 6-7.

Elvonulások (tervezett)

2023. február 25-26.

2023. március 25-26.

2023. április 15-16.

Vizsgaidőszak

2023. május 8 – június 25.

Zárvizsgák tervezett időszaka: 2023. június 5-23.

Indexfelvétel: 2023. május 2-től

Indexleadás határnapja: 2023. június 26. (Indexleadás a teljes vizsgaidőszak folyamán lehetséges)

Megjegyzés: az indexfelvétel és leadás kizárólag a papír alapú leckekönyvvvel rendelkező hallgatók számára kötelező. A tanulmányaikat a 2021/2022. tanévben kezdő hallgatókra már nem vonatkozik, mert esetükben a leckekönyvet a Tanulmányi Osztály az elektronikus tanulmányi rendszerben vezeti (e-index).

Oktatási szünetek

Nemzeti ünnep: 2023. március 15. (szerda)

Munkaszüneti nap: 2023. május 1. (hétfő)

Pünkösd hétfő: 2023. május 29. (hétfő)

Tavaszi szünet: 2023. április 6 – 12. (csütörtök – szerda)

Figyelem! Amennyiben a köznevelési tanév rendjére vagy a munkaszüneti napok körüli munkarendjére vonatkozó később megjelenő jogszabály a fenti időpontokat érinti, az őszi és tavaszi szünet, valamint a hétvégi képzési időpontok változhatnak.

3. Hallgatói ügyintézés

Az egyes főiskolai ügyek intézésében az alábbi letölthető dokumentum nyújt segítséget:

<https://www.tkbh.hu/hallgatoknak/ugyintezes/>

3.1. Tanulmányi Osztály

Személyes hallgatói félfogadás a Tanulmányi Osztályon (7-es iroda) az alábbi ügyekben:

Abszolutórium, balesetvédelmi ügyek, beiratkozás, bejelentkezés, diákigazolvány, hallgatói jogviszony igazolás, képzési szerződés, átsorolás, hitelesített törzslap-kivonat, oklevél, specializáció váltás, szakdolgozat, szüneteltetés, tantárgyfelvétel

Nappali tagozat: Balogh Petra

Hétfő 14.00 - 15.00

Kedd 15.00 - 17.00

Szerda 16.00 - 17.00

Esti tagozat: Baginé Kerber Szilvia

Hétfő 14.00 - 15.00

Kedd 12.00 - 13.00

Szerda 14.00 - 15.00

Képzési szombatokon 8.00 - 13.00 (a konkrét napok előre kihirdetve)

Telefonos hallgatói félfogadás (+361 280 6712):

Nappali tagozat

Hétfőtől szerdáig: 9:00 - 12:00

Más időpontokban a telefonos félfogadás szünetel!

Esti tagozat:

Hétfőtől szerdáig: 9:00 - 12:00

Más időpontokban a telefonos félfogadás szünetel!

E-mailben a to@tkbf.hu címen az ügyintézés folyamatos.

3.2. Tanulmányigazgatás

Esélyegyenlőségi ügyek (speciális bizottság), hallgatói pénzügyek, kivételes tanulmányi rend, kreditátvitel és elismerés, ösztöndíjak, hallgatói juttatások, tagozatváltás, vendéghallgatás

Győri Péter – tanulmányi igazgató

gyorip@tkbf.hu

Adatvédelmi ügyek, jogorvoslat, jogi kérdések, rektori méltányosság

dr. Barta Péter – főtitkár

pjb@tkbf.hu

3.3. Nemzetközi Iroda

Erasmus+ és Campus Mundi nemzetközi mobilitások

Druhalóczki Éva Dóra
erasmus@tkbf.hu

3.4. Informatikai Iroda

Internet, wifi, levelezőlisták, Neptun, számítógépekkel, informatikai eszközökkel kapcsolatos technikai segítségnyújtás

Némethy András
it@tkbf.hu

4. Mentorálás - A hallgatók esélyegyenlőségének előmozdítása

A Hallgatói Képviselő (HK) saját mentorprogramot indított. Tanulmányaikkal kapcsolatban a mentorprogram keretén belül kaphatnak támogatást a hallgatók. A köztársasági ösztöndíjas hallgatónk intenzíven részt vesz az elsős hallgatók beilleszkedésének, tanulásának támogatásában. Az elsős hallgatók beilleszkedését az oktatókon, és a mentorokon kívül a HK által szervezett rendezvények (Gólyatábor, Gólyabál, Farsang) segítik elsősorban. Az EFOP Pályázatban szereplő felzárkóztató tevékenységhez kapcsolódóan a mentorrendszeren belül speciális program jött létre a tanulási nehézséggel küszködő hallgatók megsegítésére.

<https://www.tkbh.hu/hallgatoknak/szolgaltatasok/>

Fogyatékosággal élő hallgatók

Nftvhr. 62. § (1) A fogyatékosággal élő hallgató kérelmére a felsőoktatási intézménynek a tanterv előírásaitól részben vagy egészében eltérő követelményeket kell megállapítania, illetve – figyelemmel az Nftv. 49. § (8) bekezdésére – azok teljesítésétől el kell tekintenie a (2)–(7) bekezdésben foglalt kedvezmények közül legalább egy, szükség szerint több kedvezmény biztosításával, ha a fogyatékoságot igazoló szakvélemény megállapításai alapján kedvezmény, illetve mentesség biztosítható a hallgató számára. A kérelmeket az 1. sz. Speciális Bizottság bírálja el, amelynek elnöke a tanulmányi igazgató, tagja a főtitkár, a Hallgatói Képviselő által delegált speciális igényű hallgató, valamint a Főiskola intézményi fogyatékosügyi koordinátora is.

Fogyatékoságügyi koordinátor: Takács László (tenigl@tkbh.hu)

További információ:

<https://www.tkbh.hu/hallgatoknak/szolgaltatasok/eselyegyenloseg/>

Életvezetés

Képzésünk sajátosságai miatt a hozzánk jelentkezők egy része saját magánéleti problémáira keres megoldást, mert felismerte azt, hogy az addigi életvezetése nem vezetett eredményre. Mások már segítő szakmákban tevékenykednek, így életvezetési problémákat kezelnek, tanácsadással foglalkoznak, így a hallgatók egymást is támogatják a fejlődésük során.

A közösség fejlesztése, összekovácsolása már a felvételi előkészítő tanfolyam során megkezdődik, melyen az oktatókon kívül a HK tagjai is részt vesznek, ismerkednek a leendő

hallgatókkal. Később közös kirándulások, illetve kulturális programok teremtik meg ehhez a lehetőséget.

A hitéleti képzés hangsúlyos részét képezi az, hogy a hallgatók önmagukért és környezetükért felelősséget vállaló állampolgárokká váljanak. Ezt a törekvést a szelektív hulladékgyűjtésre való lehetőség és a környezettudatos fogyasztást segítő vegán büfé is támogatja.

Az EFOP Pályázat során készülő szakanyagok összehasonlító szemléletűek, megjelenik bennük a buddhista és az európai (keresztény) kultúra összevetése, kapcsolódási pontjainak hangsúlyozása. Ezen belül kiemelten fontos a szociális kompetenciák fejlesztése.

5. A beiratkozási és bejelentkezési eljárás

Beiratkozás

A hallgatói jogviszony a felvételtől vagy az átvételtől szóló döntés alapján, a beiratkozással jön létre.

Időpontja: csak az első félév kezdetén, vagy átvételkor.

A beiratkozás a beiratkozási lap kitöltésével és aláírásával kezdeményezhető. A beiratkozási laphoz – a jogszabályban előírt egyéb mellékletek mellett – csatolni vagy abba belefoglalni szükséges a képzés finanszírozási formájától függően:

- a magyar állami ösztöndíjjal támogatott képzésre besorolt jelentkező esetében a jelentkezőnek az Nftvhr. 9. sz. melléklet 10. pontja szerinti nyilatkozatát arról, hogy megismerte és vállalja a magyar állami ösztöndíjjal támogatott képzésnek az Nftv.-ben rögzített feltételeit;
- önköltséges vagy arra átsorolt hallgató esetén a hallgatói képzési szerződést.

A további tanulmányi félévekben a hallgató a regisztráció keretében a Neptunban jelenti be, hogy az adott félévben kíván-e tanulmányokat folytatni.

Bejelentkezés

A hallgató minden képzési időszak elején bejelenti, hogy az adott félévben

- folytatja tanulmányait (aktív státusz), vagy
- szünetelteti azt (passzív státusz).

A bejelentkezés a regisztrációs időszak végéig végezhető el. Ezt követően késedelmes regisztrációra 2 hétig, csak pótdíj befizetésével van lehetőség.

A hallgató – amennyiben azt korábban nem tette meg – a regisztrációs időszakban köteles bejelenteni a nyilvántartott személyes adataiban történt változásokat is. Ha adataiban olyan változás történt, amelyet okiratokkal igazolnia kell, akkor ezt a Tanulmányi Osztálynak személyesen jelenti be az eredeti dokumentum egyidejű bemutatásával.

A hallgató a félév megkezdését követő egy hónapon belül, de **legkésőbb október 14-ig, illetve március 14-ig** személyesen vagy meghatalmazott útján nyilatkozhat a Tanulmányi Osztálynál bejelentkezésének visszavonásáról, vagy a beiratkozást követően ugyanezen időpontokig kérheti a tanulmányai szüneteltetését. A határidő elmulasztása esetén igazolásnak nincs helye. A meghatalmazott útján történő nyilatkozattétel esetén a Hallgatói Általános Eljárási Rend

(továbbiakban: HÁER) 2.10. pontjában meghatározott meghatalmazást is csatolni szükséges. A bejelentkezés visszavonásáról a Hallgatói Ügyek Bizottsága dönt. Egyéb esetben a bejelentés nem vonható vissza.

Ha az önköltséges hallgató a megadott határidőig bejelentkezését visszavonja, egyidejűleg rendelkezhet a befizetett önköltségnek a következő félévre történő beszámításáról, avagy arról, hogy a befizetett önköltséget – a kezelési költség levonásával – a Főiskola visszautalja neki. Rendelkezés hiányában a Főiskola az önköltséget visszautalja.

A hallgatónak egymást követően csak két passzív féléve lehet, ezt követően be kell jelentkeznie aktív félévre, ha szeretné fenntartani hallgatói jogviszonyát. Az egy vagy két passzív félévet követő aktív félév után is van lehetőség passzív félévre az előbbi szabály figyelembevételével.

A bejelentkezés lépései

1. 5000 Ft regisztrációs díj befizetése a Neptun gyűjtőszámlára (ha korábban nem töltötted fel), és amikor az egyenlegeden megjelenik, a kiírt tétel teljesítése.
2. A Neptunban végzett sikeres bejelentkezés, mellyel nyilatkozol, hogy aktív vagy passzív leszel a szemeszterben. Az első félévet nem lehet passzíválni, ezt csak már megkezdett képzés után választhatod.

A sikeres regisztrációhoz minden információt megtalálsz az alábbi linken. Fontos! Határidő után nincs lehetőség új regisztráció érvényesítésére!

6. Hallgatói pénzügyekkel kapcsolatos információk

Az állami költségvetés terhére biztosított hallgatói juttatások típusait, forrását, juttatásuk módját és a lehetséges jogosultak körét állami jogszabályok határozzák meg. E jogszabályok közül a legfontosabb a felsőoktatásban részt vevő hallgatók juttatásairól és az általuk fizetendő egyes térítésekről szóló 51/2007. (III. 26.) Korm. rendelet. A jogszabályok adta keretben állapítja meg a Főiskolán a hallgatói juttatások elosztásának rendjét a **Főiskola Hallgatói Térítési és Juttatási Szabályzata (HTJSZ)**.

<https://www.tkbh.hu/hallgatoknak/penzugyek/hallgatoi-juttatasok>

Önköltség

Az önköltséges hallgatónak fizetési kötelezettsége keletkezik, ha önköltséges képzésre nyert felvételt, és a felsőoktatási intézménnyel hallgatói jogviszonyt létesít.

Önköltséges képzésre történő felvétel esetén az ilyen képzésbe történő besorolás csak a tanulmányok első tanévének időtartamára szól, azzal, hogy a besorolás a hallgatói jogviszony fennállta alatt minden tanév végével felülvizsgálatra kerül, ideértve a felülvizsgálat eredményeképp már módosított besorolást is. E rendelkezéseket a hallgató személyes jogosultsági feltételei által meghatározott támogatási időn belül kell alkalmazni.

Az önköltség fizetése mellett folytatott képzés tekintetében hallgatói képzési szerződést kell kötni. A képzési szerződés formájáról rektori utasítás rendelkezik. A képzési szerződést a Főiskola részéről a rektor köti meg. Hallgatói képzési szerződés alapján folytathat felsőoktatási tanulmányokat a Főiskolán az önköltséges hallgató. Az önköltség fogalmát, megállapításának, befizetésének és felhasználásának szabályait, valamint a magyar állami (rész)ösztöndíjjal

támogatott és önköltséges képzési forma közötti átsorolás rendjét a Hallgatói Térítési és Juttatási Szabályzat 3.3.2.1. fejezetének rendelkezései tartalmazzák.

<https://www.tkbh.hu/hallgatoknak/penzugyek/finanszirozasi/>

Mind az állami ösztöndíjas, mind az önköltséges hallgatónak szintén pénzügyi kötelezettsége keletkezik, ha a tanulmányai során olyan szolgáltatást vesz igénybe, melyért a felsőoktatási intézmény szervezeti és működési szabályzatában meghatározott mértékű szolgáltatási díjat kell fizetnie (pl. késedelmes beiratkozás, etc).

A hallgatók által fizetendő szolgáltatási díjakról a 3/2017. számú rektori utasítás rendelkezik:

<https://www.tkbh.hu/hallgatoknak/penzugyek/teritesi-es-szolgaltatasi-dijak>

Az önköltség, valamint a szolgáltatási díjak befizetése a Neptun hallgatói tanulmányi rendszer pénzügyi modulján keresztül történik.

<https://www.tkbh.hu/hallgatoknak/penzugyek/gyujtoszamlal>

A Tan Kapuja Buddhista Főiskola hallgatói gyűjtőszámla száma:

10403181-00029921-00000007

7. Könyvtári szolgáltatások

A Tan Kapuja Buddhista Főiskola Szakkönyvtára korlátozottan nyilvános egyházi és főiskolai szakkönyvtár. Teljes körű szolgáltatásainak igénybevételére jogosult a Főiskola valamennyi oktatója, munkatársa, hallgatója és a fenntartó Egyház minden tagközössége. Korlátozott, csak helybeni használatra, egyes állományrészek kölcsönzésére jogosult olvasója lehet minden, az orientálistika iránt érdeklődő 18 éven felüli személy, más felsőoktatási intézmény hallgatója, kutató, oktató, magyarországi buddhista közösség tagja, aki a Könyvtárba beiratkozik, a könyvtárhasználat szabályainak betartására kötelezi magát és a Főiskolával, Egyházzal kapcsolatban álló olvasók elsőbbségét elfogadja.

Miért különleges hely a Könyvtár?

- Felsőoktatási könyvtár: a Főiskola báziskönyvtáraként támogatja a tanulmányi, tudományos kutatási, oktatói munkát.
- Egyházi könyvtár: a buddhizmus klasszikusainak, forrásszövegeinek gyűjtése, feltárása mellett a közösségeknek alkotó teret biztosít.
- Szakkönyvtár: a magyar könyvtári rendszer része, az orientálistikai gyűjtemények egyik meghatározó központja, a rendelkezésére álló tudásvagyon aktív kezelője, reprezentálója.
- Muzeális gyűjtemény: értékes hagyatékok őrzője, védője, gondozója és digitalizálója.

Mi a küldetése?

A Könyvtár feladata a Főiskola és az Egyház misszióját támogató szolgáltató szervezetként működni a gyűjtemény, klasszikus könyvtári tevékenységek, elektronikus tartalom- és információszolgáltatás által, képzett, és a buddhizmus iránt elkötelezett munkatársakkal.

Fontos cél a mindennapi működésben olvasás által, formátumtól függetlenül közvetíteni a buddhizmus szent iratait, régi és újabb irodalmát. Folyamatosan követni, és a lehető legjobb színvonalon kiszolgálni az olvasói igényeket, figyelemmel kísérni az innovatív szakmai irányzatokat, korszerű informatikai megoldások alkalmazásával elérhetővé tenni a szolgáltatásokat, támogatni a használókat.

Mit gyűjt?

Az Egyház és a Főiskola alapítóinak szándéka kezdetektől az volt, hogy a buddhizmus egyes irányzatai közötti rangsor állítása nélkül a Könyvtár által is kaput nyissanak a dharma tanításának. Ezt a szándékot szem előtt tartva a Könyvtár a teljesség igényével gyűjti, őrzi, feltárja és szolgáltatja a buddhizmus szakterületéhez tartozó magyar nyelvű dokumentumokat.

Válogatva gyűjti továbbá a nyugati nyelveken megjelent műveket, a határterületek irodalmát és a forrásszövegeket.

Kiemelten gyűjti A Tan Kapuja kiadványait, oktatói, munkatársai, hallgatói publikációit, előadásait, és az intézmény sajtótörténeti anyagait.

A Főiskola mindenkorai képzésének, szakirányainak megfelelő szakirodalmat a Könyvtár az egyes dokumentumtípusok műfajának megfelelően, nagyobb példányszámban gyűjti.

A szakdolgozatok bekötött, papír alapú példányát és digitalizált változatát a védést követően archiváltan gyűjti.

Milyen szolgáltatások vehetők igénybe? Címszavakban:

- Beiratkozás, kölcsönzés, előjegyzés, hosszabbítás, lejárat határidő-émlekeztető beállítása (online, valamint e-olvasójeggyel, applikáción keresztül is).
- Szakirodalom kutatás (időpontfoglaló alkalmazással, online is).
- Katalógus, helyben épített adatbázisok, előfizetett és próbáhozáféréssel elérhető adatbázisok használata a könyvtári munkaállomásokon, valamint távolról (otthonról) egyaránt.
- Helyben olvasás, kisebb csoportok igényéhez alkalmazkodó rugalmas nyitvatartás, megőrzött háttéranyagok.
- Fénymásolás, nyomtatás, szkennelés, digitalizálás kérése.
- Saját publikációk gondozása a Magyar Tudományos Művek Tárában (MTMT) és az MTA REAL repozitóriumban.
- Beszerzési javaslatok fogadása, könyvtárközi kölcsönzés, játékok, könyvtárismereti órák tartása.
- Belső levelezőlistákon rendszeres tájékoztatás az új beszerzésekről, rendezvényekről, aktualitásokról. Hírlevelek és video-helpek készítése.
- Emlékkiállítások, újdonság- és különlegesség kiállítások, hallgatói útifotó kiállítások, közösségek tagjainak műveiből rendezett kiállítások, virtuális kiállítások.
- 108. oldal című hallgatói podcast szervezése, szerkesztése és vágása, népszerűsítése és közlése.
- Főiskolai háttértárak fájljainak számbavétele, nyilvántartás építése.

Nyitvatartási időtől független főbb szolgáltatások:

- Katalógusból kiválasztott művek e-mailben egyeztetett időpontban könyves széfszekerényen keresztül bármikor kikölcsönözhetők.
- Visszahozott könyvek a könyves ládába 0-24 órában bármikor bedobhatók.
- E-mail kommunikáció, vizsgaidőszakban 2 órán belüli válaszadással.

Néhány jellemző adat 2021-ben

- 126 m² alapterületen 3 olvasóterem, 630 polc, 1 kutatószoba, hallgatói teakonyha, 20 olvasói férőhely, 3 hallgatói munkaállomás, WIFI.
- 23.000 kötet szabadpolcon, 220 féle folyóirat, 650 jegyzet, 800 szakdolgozat, 5 különgyűjtemény, 4 hagyaték, 20 kölcsönözhető Kindle, 1.100 fotó, 53 film, 30 e-könyv, 1100 elektronikus mű, 7 előfizetett adatbázis, 95.733 digitalizált oldal, 1 társasjáték.
- 22.889 honlaplátogató, 111.190 keresés a katalógusban, 140 könyvtárközi kölcsönzés, 39 kiállítás és podcast.
- 928 beiratkozott olvasó, 16 szakmai gyakorlatos hallgató, 6 önkéntes segítő.

Kapcsolat - ki kicsoda?

A Tan Kapuja Buddhista Főiskola Szakkönyvtára, 1098 Budapest, Börzsöny u. 13.

- E-mail: library@tkbf.hu
- Honlap: <http://tkbszk.hu>
- Facebook: <https://www.facebook.com/tkbfkonyvtar/>
- Telefon: +36 1 347 0689 ; +36 1 280 6712/16
- Nyitva szorgalmi időszakban: H - P: 12.00 - 17.30; Tanítási szombatokon: 10.30 - 17.00

Munkatársak:

- Szűcs Gabriella könyvtárvezető (szucs.gabriella@tkbf.hu)
- Horváthné Ungurián Ildikó dharmatanító (ungurian.ildiko@tkbf.hu)
- Kemény Veronika dharmatanító (kemeny.veronika@tkbf.hu)
- Molnár Melinda hallgató (molnarm@tkbf.hu)
- Bán-Horváth Attila hallgató (banhorvathattila@tkbf.hu)

8. Informatikai szolgáltatások

Hallgatóink számára a könyvtári gépállományon kívül a főépületben lévő gépteremben található 11 számítógép nyújt szélessávú internetes elérést, ezen kívül vezeték nélküli hálózati hozzáférés és nyomtatási lehetőség is biztosított.

9. Sportolási lehetőségek, a szabadidős tevékenység lehetőségei

Főiskolánk nem rendelkezik tornateremmel, sportlétesítménnyel. Az egészségtudatos magatartásra nevelés intézményünkben komplex program. Ennek része a tantervbe épített mozgásgyakorlat tanegység, mely minden szemeszterben kötelező tárgyként kínálja a rendszeres sportolási lehetőséget. Az első tanévben az indiai jóga alapjaival, és egészségre gyakorolt hatásaival ismerkednek a hallgatók, a második tanévben a kínai csikung

gyakorlatokat, a harmadik tanévben a tibeti jóga gyakorlatrendszerét sajátítják el. Ezen kívül a Főiskola épületében, a fenntartó szervezésében heti rendszerességgel lehetőség van különböző mozgásformák művelésére is, mint a vadzsratánc, a kaita örömteli tánc, butoh mozdulatművészet, a yantra jóga, Chi Kung & Tai Chi Flow, Integrál tai-csi, Soft integral taichi, Chen Taijiquan, Liang Shi Bagua Zhang, Harmonikus légzés gyakorlás és az iaido, a kenjutsu (japán kardvívás). A művészeti nevelés része a sakuhacsi (japán bambuszfurulya) meditáció elsajátítása szabadon választható kurzus keretében. A szabadidő eltöltésének tartalmas módja a közös kirándulásokon való részvétel is.

10. Kollégiumi, diákotthoni elszállásolási lehetőségek

Nincs kollégiumi szolgáltatásunk. A lakhatási válságban lévő hallgatóink számára néhány hétig tudjuk biztosítani a Főiskola és Egyház lakásaiban, bizonyos tantermeiben való tartózkodást, alvást. Ez a lehetőség az estis hallgatóink számára is rendelkezésre áll, így a hétfői napokon a vidéki hallgatóinknak nem kell hostelt, vagy más ideiglenes lakhatási lehetőséget igénybe venniük. A hallgatóink kedvelik ezt a lehetőséget, a „bent alvó” diákok tanulócsoportokat alakítottak és az esti órákban közösen dolgozzák fel a tanultakat. Figyelem! Ez a lehetőség a járványügyi helyzet függvényében korlátozottan működik, illetve felfüggesztésre kerülhet.

11. A felsőoktatási intézmény általános jellemzői, a magyar állami ösztöndíjjal támogatott képzés sajátos feltételei

Ahhoz, hogy állami ösztöndíjas finanszírozási formában a hallgatói jogviszony létrejöjjön, be kell iratkozni a felsőoktatási intézménybe, amit az ún. beiratkozási lap kitöltésével lehet megtenni. A beiratkozáskor – a beiratkozási lap aláírásával – nyilatkozni kell arról is, hogy a hallgató ismeri és vállalja az állami ösztöndíjas képzés feltételeit, melyről az alábbiakban röviden olvashat.

Az Oktatási Hivatal a tájékozódás megkönnyítése érdekében részletes tájékoztató anyagokat készített a magyar állami ösztöndíjjal kapcsolatban.

A Hivatal által a magyar állami ösztöndíjjal támogatott képzés sajátos feltételeiről, a magyar állami ösztöndíjas hallgatókkal történő elektronikus kapcsolattartásról, valamint a magyar állami ösztöndíjas jogviszonnyal kapcsolatos legfontosabb információkról készített tájékoztatók az alábbi linkekre kattintva érhetőek el.

Az állami ösztöndíjas képzés feltételeiről bővebb információ az Oktatási Hivatal honlapján található:

<https://www.oktatas.hu/magyar-allami-osztondij>

Az állami ösztöndíjjal kapcsolatos ügyekben az alábbi elérhetőségeken kérhet tájékoztatást:

Oktatási Hivatal

Magyar Állami Ösztöndíj Főosztály

Oktatási Hivatal, 1363 Budapest 502., Pf. 19.

Ügyfélszolgálat: 1122 Budapest, Maros utca 19-21.,

(+36-1) 374-2100

12. A hallgatói követelményrendszer, vagy annak elektronikus elérése

A hallgatói követelményrendszerrel kapcsolatos dokumentumok a Főiskola honlapján érhetőek el az alábbiak szerint:

Hallgatói követelményrendszer

<https://www.tkbh.hu/dokumentumok/szabalyzatok/>

Képzési és kimeneti követelmények

<https://www.tkbh.hu/oktatas/alapkepzes/kepzesi-es-kimeneti-kovetelmeny/>

Mintatantervek

<https://www.tkbh.hu/oktatas/alapkepzes/mintatantervek/>

13. A hallgatói jogorvoslat rendje

A hallgató a Főiskola döntése vagy intézkedése, illetve intézkedésének elmulasztása (a továbbiakban együtt: döntés) ellen – a közléstől, ennek hiányában a tudomására jutásától számított tizenöt napon belül – jogorvoslattal élhet. Eljárás indítható a tanulmányok értékelésével kapcsolatos döntés ellen is, ha a döntés nem a Főiskola által elfogadott követelményekre épült, illetve a döntés ellentétes a Főiskola szervezeti és működési szabályzatában foglaltakkal, vagy megszegték a vizsga megszervezésére vonatkozó rendelkezéseket. A Főiskola valamennyi hallgatójának másodfokú ügyében – ideértve az elsőfokú kártérítési és fegyelmi ügyek másodfokú elbírálását is – a Hallgatói Jogorvoslati Bizottság (HJB) három tagú (rektor vagy rektorhelyettes, valamint 1 oktató és 1 hallgató összetételű) tanácsa jár el. A jogorvoslati eljárás hatályos szabályait a 35/2017. (07.06.) sz. szenátusi határozattal elfogadott Hallgatói Általános Eljárási Rend (HÁER) 3. fejezete tartalmazza.

A kurzus hallgatói oktatóváltást kezdeményezhetnek az oktatási rektorhelyettesnél, aki a HK véleményének beszerzése után dönt az ügyben. Ha a kurzus hallgatóinak legalább fele írásban bejelenti, hogy ellenkező esetben a kurzust nem látogatja tovább, az oktatási rektorhelyettes mérlegelés alapján dönt az oktatóváltás kérdésében [SzMSz 3.2.1.4]. A hallgató az oktatókkal szembeni személyes sérelme esetén etikai eljárást kezdeményezhet az Alkalmazotti Etikai Bizottságnál [SzMSz 3.2.3.1]. Jogi vagy szakmai értelemben kifogásolható osztályozás gyanúja esetén az érintett hallgató többtagú vizsgabizottságot kérhet, amelyet az oktatási rektorhelyettes köteles biztosítani. A jogi vagy szakmai kifogás alapossága esetén az oktatási rektorhelyettes etikai eljárást, illetve munkaügyi jogkövetkezmények alkalmazását köteles kezdeményezni [SzMSz 3.2.3.2]. A kijavított írásbeli vizsgadolgozatba (szigorlati vizsga írásbeli részébe) való betekintés után a hallgató a megadott javítókulcs, illetve a kötelező szakirodalom alapján a javítás felülvizsgálatát kérheti a dolgozat javítójától, vitás esetben kurzusfelelőstől [TVSZ 2.1.4.8.18]. A 2017-es reform óta a szakdolgozati opponens kijelölésével kapcsolatosan a szakfelelős által elbírált panaszkezelést biztosít a TVSZ 2.1.5.2.18. pontja. A hallgató a

Minőségbiztosítási és Minőségfejlesztési Szabályzatban rögzített joga megsértése esetén a Hallgatói Jogorvoslati Bizottsághoz fordulhat [MBSZ 10.6].

14. Buddhista tanító MA szak adatlapja

2020-tól induló tanterv szerinti képzésre

1. A véleményezést kérő felsőoktatási intézmény neve, címe

A Tan Kapuja Buddhista Főiskola, 1098 Budapest, Börzsöny u. 11.

A felsőoktatási intézményben a tervezett képzésért közvetlenül felelős szervezeti egység

A Tan Kapuja Oktatási Intézet

2. A (magyar vagy külföldi) felsőoktatási intézménnyel együttműködésben folytatandó képzés esetén a partner intézmény(ek) neve, címe

3. A tervezett képzés helye(i) (székhely, telephely, külföld) és címe(i)

4. Az indítandó alapképzési szak megnevezése (a vonatkozó KKK szerint)

buddhista tanító (Buddhist Theory and Practice)

5. Az oklevélben szereplő szakképzettség megnevezése (a vonatkozó KKK szerint)

okleveles buddhista tanító (Buddhist Theory and Practice)

6. Az indítani tervezett szakirányok és/vagy specializációk.

összehasonlító buddhista filozófia (Comparative Buddhist Philosophy) specializáció

ind nyelvek (Indic Languages – Pali and Sanskrit) specializáció

tibeti nyelv (Tibetan Language) specializáció

7. Az indítani tervezett képzési formák (a megfelelők aláhúzendők!)

- teljes idejű (nappali), résziidejű (levelező, esti), távoktatásos (t), székhelyen kívüli (szhk)
- idegen nyelven is: angol, német, francia, orosz, ...
- csak idegen nyelven: angol, német, francia, orosz, ...

8. A tervezett hallgatói létszám képzési formánként (n, l, e, t, szhk):

40 fő nappali és 30 fő esti tagozaton (jelenlegihez képest változatlan)

9. A képzési idő 4 félév

a mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő: 120 kredit (a vonatkozó KKK szerint)

a képzésben felveendő tanórák száma: 1080 óra minden specializáción (az összes hallgatói tanulmányi munkaidőn belül)

a szakmai gyakorlat - *ha van* - időtartama és jellege: nincs

10. A szak indításának tervezett időpontja: 2020/21-es tanév

11. A szakfelelős oktató megnevezése (beosztása, tudományos fokozata)

Dr. Fórizs László, főiskolai tanár, PhD

15. A képzés tartalma

15.1. A képzés programja; a szak tanterve (az óra és vizsgaterv táblázatos összegzése)

ismeretkörök és tantárgyak (KKK. 8.1. alapján)	félévek				tantárgy kreditszá ma	számonkérés (koll / gyj / egyéb)
	1.	2.	3.	4.		
	tantárgy féléves tanóraszám, típusa/kreditértéke					
Törzsanyag ismeretkörei						
Buddhista meditáció és elvonulás ismeretkör – felelőse: Dr. Németh Norbert – „képzési karaktere”: 80% gyakorlati						
1. Buddhista meditáció és elvonulás 1. (Meditációoktatás- módszertan) Dr. Németh Norbert	30gy/4kr				4	gyj
2. Buddhista meditáció és elvonulás 2. (Théraváda módszertan) Dr. Németh Norbert		30gy/4kr			4	gyj
3. Buddhista meditáció és elvonulás 3. (Zen módszertan) Dr. Németh Norbert			30gy/4kr		4	gyj
4. Buddhista meditáció és elvonulás 4. (Vadzsrájána módszertan) Dr. Németh Norbert				30gy/4kr	4	gyj
Dharma Conversation ismeretkör – felelőse: Dr. Farkas Attila Márton – „képzési karaktere”: 80% gyakorlati						
5. Dharma Conversation 1. (Dharma Talk) Dr. Farkas Attila Márton	30gy/2kr				2	gyj
6. Dharma Conversation 2. (Retreat) Dr. Farkas Attila Márton		30gy/2kr			2	gyj
7. Dharma Conversation 3. (Dharma Debate) Dr. Farkas Attila Márton			30gy/2kr		2	gyj

8. Dharma Conversation 4. (Conference Lecture) Dr. Farkas Attila Márton				30gy/2kr	2	gyj
Buddhista filozófia 1-4. ismeretkör – felelőse: Dr. Németh Norbert – „képzési karaktere”: 60% gyakorlati						
9. Buddhista filozófia 1. (Théraváda) Dr. Németh Norbert	30sz/4kr				4	gyj
10. Buddhista filozófia 2. (Mahájána) Dr. Németh Norbert	30sz/4kr				4	gyj
11. Buddhista filozófia 3. (Vadzsrájána) Dr. Németh Norbert		30sz/4kr			4	gyj
12. Buddhista filozófia 4. (Madhjamaka) Dr. Németh Norbert		30sz/4kr			4	gyj
Buddhista filozófia 5-6. ismeretkör – felelőse: Dr. Fórizs László – „képzési karaktere”: 60% gyakorlati						
13. Buddhista filozófia 5. (Jógácsára) Dr. Fórizs László			30sz/5kr		5	gyj
14. Buddhista filozófia 6. (Ismeretelmélet és logika) Dr. Fórizs László				30sz/5kr	5	gyj
Összehasonlító filozófia 1-2. ismeretkör – felelőse: Dr. Farkas Attila Márton – „képzési karaktere”: 60% gyakorlati						
15. Összehasonlító filozófia 1. (Tudatfilozófia) Dr. Farkas Attila Márton	30sz/4kr				4	gyj
16. Összehasonlító filozófia 2. (Metafizika) Dr. Farkas Attila Márton		30sz/4kr			4	gyj
Összehasonlító filozófia 3-4. ismeretkör – felelőse: Dr. Schreiner Dénes – „képzési karaktere”: 60% gyakorlati						

17. Összehasonlító filozófia 3. (Fenomenológia és egzisztencializmus) Dr. Schreiner Dénes			30sz/4kr		4	gyj
18. Összehasonlító filozófia 4. (Ismeretelmélet) Dr. Schreiner Dénes				30sz/4kr	4	gyj
Szakdolgozati kutatás 1-2. ismeretkör – felelőse: Dr. Schreiner Dénes – „képzési karaktere”: 60% gyakorlati						
19. Szakdolgozati kutatás 1. Dr. Schreiner Dénes	30sz/4kr				4	gyj
20. Szakdolgozati kutatás 2. Dr. Schreiner Dénes		30sz/4kr			4	gyj
Szakdolgozati kutatás 3-4. ismeretkör – felelőse: Dr. Farkas Attila Márton – „képzési karaktere”: 60% gyakorlati						
21. Szakdolgozati kutatás 3 Dr. Farkas Attila Márton			30sz/4kr		4	gyj
22. Szakdolgozati kutatás 4. Dr. Farkas Attila Márton				30sz/4kr	4	gyj
a törzsanyagban összesen	120sz, 60gy	120sz, 60gy	90sz, 60gy	90sz, 60gy	82kr	660gyj
	22kr	22kr	19kr	19kr		

Összehasonlító buddhista filozófiai specializáció ismeretkörei						
Buddhista szentirat-egzegézis (Páli) ismeretkör – felelőse: Dr. Körtvélyesi Tibor – „képzési karaktere”: 60% gyakorlati						
1. Buddhista szentirat-egzegézis 1. (Páli) Dr. Körtvélyesi Tibor	30sz/4kr				4	gyj
2. Buddhista szentirat-egzegézis 2. (Páli) Dr. Körtvélyesi Tibor		30sz/4kr			4	gyj
3. Buddhista szentirat-egzegézis 3. (Páli)			30sz/4kr		4	gyj

Dr. Körtvélyesi Tibor						
4. Buddhista szentirat- egzegézés 4. (Páli)				30sz/4kr	4	gyj
Dr. Körtvélyesi Tibor						
Angol nyelvi szakszövegolvasás ismeretkör – felelőse: Dr. Balikó György – „képzési karaktere”: 70% gyakorlati						
5. Angol nyelvi szakszövegolvasás 1. (Tudatfilozófia)	30sz/4kr				4	gyj
Dr. Balikó György						
6. Angol nyelvi szakszövegolvasás 2. (Metafizika)		30sz/4kr			4	gyj
Dr. Balikó György						
7. Angol nyelvi szakszövegolvasás 3. (Jógácsára)			30sz/4kr		4	gyj
Dr. Balikó György						
8. Angol nyelvi szakszövegolvasás 4. (Ismeretelmélet)				30sz/4kr	4	gyj
Dr. Balikó György						
az összehasonlító buddhista filozófiai specializációban összesen	60sz	60sz	60sz	60sz	32kr	240gyj
	8kr	8kr	8kr	8kr		

Szabadon választhatók						
Szabadon választhatók			30*/3kr	30*/3kr	6	*

a szakon összesen (összehasonlító buddhista filozófia specializáció esetén)	180sz, 60gy	180sz, 60gy	150sz, 60gy	150sz, 60gy	120kr	900gyj,*
	30kr	30kr	30kr	30kr		

Ind nyelvi (Páli és szanszkrit) specializáció						
--	--	--	--	--	--	--

Buddhista szaknyelv (Páli-szanszkrit) ismeretkör – felelőse: Dr. Hidas Gergely – „képzési karaktere”: 60% elméleti						
1. Buddhista szaknyelv 1. (Páli-szanszkrit) Dr. Hidas Gergely	30ea/4kr				4	koll
2. Buddhista szaknyelv 2. (Páli-szanszkrit) Dr. Hidas Gergely		30ea/4kr			4	koll
3. Buddhista szaknyelv 3. (Páli-szanszkrit) Dr. Hidas Gergely			30ea/4kr		4	koll
4. Buddhista szaknyelv 4. (Páli-szanszkrit) Dr. Hidas Gergely				30ea/4kr	4	koll
Buddhista szakszövegolvasás (Páli-szanszkrit) ismeretkör – felelőse: Dr. Hidas Gergely – „képzési karaktere”: 60% gyakorlati						
5. Buddhista szakszövegolvasás 1. (Páli-szanszkrit) Dr. Hidas Gergely	30sz/4kr				4	gyj
6. Buddhista szakszövegolvasás 2. (Páli-szanszkrit) Dr. Hidas Gergely		30sz/4kr			4	gyj
7. Buddhista szakszövegolvasás 3. (Páli-szanszkrit) Dr. Hidas Gergely			30sz/4kr		4	gyj
8. Buddhista szakszövegolvasás 4. (Páli-szanszkrit) Dr. Hidas Gergely				30sz/4kr	4	gyj
Ind nyelvi (Páli és szanszkrit) specializációban összesen	30ea, 30sz	30ea, 30sz	30ea, 30sz	30ea, 30sz	32kr	120koll, 120gyj
	8kr	8kr	8kr	8kr		

Szabadon választhatók

Szabadon választhatók			30*/3kr	30*/3kr	6	*
-----------------------	--	--	---------	---------	---	---

Tibeti nyelvi specializáció

Buddhista szaknyelv (Tibeti haladó) ismeretkör – felelőse: Dr. Majer Zsuzsa – „képzési karaktere”: 60% elméleti

1. Buddhista szaknyelv 1. (Tibeti haladó) Dr. Majer Zsuzsa	30ea/4kr				4	koll
2. Buddhista szaknyelv 2. (Tibeti haladó) Dr. Majer Zsuzsa		30ea/4kr			4	koll
3. Buddhista szaknyelv 3. (Tibeti haladó) Dr. Majer Zsuzsa			30ea/4kr		4	koll
4. Buddhista szaknyelv 4. (Tibeti haladó) Dr. Majer Zsuzsa				30ea/4kr	4	koll

Buddhista szakszövegolvasás ismeretkör – felelőse: Dr. Majer Zsuzsa – „képzési karaktere”: 60% gyakorlati

5. Buddhista szakszövegolvasás 1. (Tibeti haladó) Dr. Majer Zsuzsa	30sz/4kr				4	gyj
6. Buddhista szakszövegolvasás 2. (Tibeti haladó) Dr. Majer Zsuzsa		30sz/4kr			4	gyj
7. Buddhista szakszövegolvasás 3. (Tibeti haladó) Dr. Majer Zsuzsa			30sz/4kr		4	gyj
8. Buddhista szakszövegolvasás 4. (Tibeti haladó) Dr. Majer Zsuzsa				30sz/4kr	4	gyj

Tibeti nyelvi specializációban összesen	30ea, 30sz	30ea, 30sz	30ea, 30sz	30ea, 30sz	32kr	120koll, 120gyj
	8kr	8kr	8kr	8kr		

Szabadon választhatók						
Szabadon választhatók			30*/3kr	30*/3kr	6	*

a szakon összesen (Ind/Tibeti nyelvi specializáció esetén)	30ea, 150sz, 60gy	30ea, 150sz, 60gy	30ea, 120sz, 60gy	30ea, 120sz, 60gy	180kr	120koll, 780gyj
	30kr	30kr	30kr	30kr		

A mesterképzésen az alapszakra épülő két nyelvi (páli és tibeti) specializáció mellett a korábbi hagyományok alapján ismét megjelenik az *összehasonlító buddhista filozófia* specializáció, amely az alapképzés buddhista filozófiai, ill. vallás- és filozófiatörténeti stúdiumait emeli magasabb, összehasonlító szintre, felkészítve hallgatóinkat az esetleges későbbi doktori tanulmányokra úgy a hazai, mint más európai vagy ázsiai egyetemeken.

Új elem a tantervben a Dharma Conversation ismeretkör, ezzel is segítendő a hallgatók angol nyelvi kompetenciájának fejlesztését.

Az MA-n a *szakdolgozat* hangsúlyosan kutatási jellegű, ezért a szakdolgozati kutatást minden félévben segíti egy-egy szeminárium, összesen 16 kredit értékben.

A buddhista filozófia *szigorlatot* mint záróvizsga-feltételt a BA-n és az MA-n is megtartjuk, de nem rendelünk hozzá krediteket.

A *szakmai gyakorlatok* rendszerét a hallgatói és oktatói visszajelzések függvényében felülbíráltuk és a 2020-as tantervben kiveztük a kötelező kurzusok közül. Azt tapasztaltuk, hogy annak kötelező jellege nem segítette a hallgatói előrehaladást, sokan formális megoldással szereztek papírt a szakmai gyakorlatok elvégzéséről, ill. az esti képzés érett, tapasztalt hallgatói körében felesleges plusz adminisztrációs és időterhet jelentett. A szakmai gyakorlatok rendszerét háromféle módon váltjuk ki az új tantervben: 1. a képzés maga hangsúlyosan gyakorlat-orientálttá válik, sok kurzus vált zárási formát előadásról szemináriumra, gyakorlatra, 2. a képzés tananyaga maga is gyakorlat-orientálttá és kompetencia-fejlesztő hangsúlyúvá válik, 3. a mobilitási ablak bevezetésével biztosítjuk hallgatóink számára, hogy külföldi tanulmányaik keretében egybefüggő szakmai gyakorlatokon, képzéseken vegyenek részt.

15.2. Ismeretkörök/tantárgyi programok, tantárgyleírások

Buddhista törzsanyag tantárgyleírásai

Az ismeretkör: Buddhista meditáció és elvonulás

Kredittartománya: 12kr

Tantárgyai:

1. Buddhista meditáció és elvonulás 1. (Meditációoktatás-módszertan)
2. Buddhista meditáció és elvonulás 2. (Théraváda módszertan)
3. Buddhista meditáció és elvonulás 3. (Zen módszertan)
4. Buddhista meditáció és elvonulás 4. (Vadzsrajána módszertan)

Tantárgy neve: Buddhista meditáció és elvonulás 1. (Meditációoktatás-módszertan)	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelező	
Képzési karaktere: 80% gyakorlati	
A tanóra típusa: gyakorlat, óraszám: 14 x 180 p, nyelve: magyar	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye: 1. félév	
Előtanulmányi feltételek: -	
Tantárgyleírás:	
A tantárgy a hagyományos buddhista meditációs módszerek oktatásának főbb eljárásait és módszereit ismerteti meg a gyakorlatban a hallgatóval. Az órák tartalmának meghatározása: Az órák a kezdő meditálókkal tartott foglalkozások ütemterveit követik. Ennek keretén belül e tárgy hallgatói elsajátíthatják annak módját, hogy mikor és milyen instrukciók adhatók a gyakorlók számára, megismerhetik, hogy a gyakorlók milyen testi és egyéb jelei milyen tudatállapot kifejeződései, és ennek nyomán milyen újabb, korrekciós instrukciókra van szükség. A hallgató fokozatosan átveszi az órák irányítását, valamint részt vesz a személyre szóló interjúk ülésein, majd idő múltán azokat a tanár felügyelete mellett maga is levezeti. A tanár minden egyes óra és interjú után a hallgatóval közösen kiértékeli a gyakorlók viselkedését, és a hallgató arra adott reakcióit.	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása	

1. Amaro, Ajahn 2012. Finding the Missing Peace. A Primer of Buddhist Meditation. Great Gaddesden (UK): Amaravati Publications.
2. Dhammasāmi, Khammai 2014. Mikor, ha nem most? Tudatos jelenlét könnyedén. Buddhista Vipassana Társaság-A Tan Kapuja Buddhista Egyház.
3. Goenka, S. N. 2009. A tíznapos vipasszana-tanfolyam előadásainak összefoglalói. Budapest: Vipassana Magyarország Alapítvány.
4. Kornfield, Jack 1977. Living Buddhist Masters. Santa Cruz (USA): Unity Press.
5. Lee Dhammadharo, Ajahn 2000. Keeping the Breath in Mind and Lessons in Samadhi Valley Center (USA): Metta Forest Monastery.
6. Pandita, Sayādaw U 2010. Még ebben az életben. A Buddha tanítása a megvilágosodás eléréséhez. Budapest: Buddhista Vipassana Alapítvány-A Tan Kapuja Buddhista Egyház.
7. Szumédhó, Ácsán 2004. Így van ez – A valóság természete. Budapest: Buddhapada Alapítvány.
8. William Hart 2002. Az élet művészete. Vipasszaná meditáció S. N. Goenka tanítása szerint. Budapest: Ursus Libris.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

A hallgató képessé válik a különféle meditációs módszerek kívülről történő, reflexív megértésére, képes összehasonlítani az alapvető meditációs eljárások módszertanát, és mindeközben fejleszti a mások, a gyakorlók iránti empátia képességét.

b) képességei

- Az addigi saját meditációs tapasztalatait alapján képes mások gyakorlásának menetét megismerni és megérteni.
- Átlátja a felmerülő legfontosabb problémákat és a gyakorlók közötti különbségeket.
- Nyitott a problémák szituációhoz kötött lereagálása és megoldása iránt.
- A másokra irányuló magasfokú fenntartott figyelem, a türelem és az elfogadás segítségével képes a személyek és a helyzetek előítélet nélküli objektív kezelésére.
- A mások viselkedésére reagáló saját testét, érzéseit, érzelmeit, tudtállapotait tudatosítva megtanulja a mások iránti felelősség vállalását is.
- Kifejleszti a hétköznapi életben is jelentőséggel bíró empátia képességét.

Tantárgy felelőse: Dr. Németh Norbert, PhD MCU

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Földiné Irtl Melinda

Tantárgy neve: Buddhista meditáció és elvonulás 2. (Théraváda módszer)	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelező	
Képzési karaktere: 80% gyakorlati	
A tanóra típusa: előadás, óraszám: 14 x 180 p, nyelve: magyar	
A számonkérés módja: aláírás	
A tantárgy tantervi helye: 2. félév	

Előtanulmányi feltételek: -

Tantárgyleírás:

A hallgatók felkészítése meditáció oktatására. A félév során a hallgatók eleinte figyelmesen résztvesznek a meditáció valamelyik oktatójának óráin, minden egyes órához meghatározott módszer szerint jegyzeteket készítve, és az órai tanulságokat értékelve, majd bevonódnak a gyakorlatvezetésbe – adott esetben meghatározott célok mentén –, és rövidebb meditációs blokkokat tartanak, végül néhány alkalommal maguk vezetik végig a meditációt, melyet a gyakorlatvezető értékel.

Az órák tartalma:

A helyes motiváció felkeltése, előkészületek a gyakorlásra. Menedékvétel, és a világi követőkre vonatkozó öt erény (sīla) megalapozása. A szeretetteljes jóindulat (mettā) felkeltése. Fizikai előkészületek (nyújtó és lazító gyakorlatok), a testhelyzet felvétele. A test és a légzés elcsöndesítése.

A létezés három jellegzetességének (anicca, dukkha, anattā) folyamatos figyelemmel kísérése. A figyelem befelé, kifelé, és befelé-kifelé irányítása. A keletkezés, az elmúlás, majd együtt a keletkezés-elmúlás tényezőinek megfigyelése. A „puszta figyelem”. A megszabadulás.

A satipatthāna/ānāpānasati gyakorlat alapján: A test mint test, az érzés mint érzés, a tudat mint tudat, a dhammák mint dhammák folyamatos szemlélése és észben tartása.

A tudat tartalmainak (dhamma) éber figyelése: az öt akadály (nīvaraṇa), az öt halmaz (khandha), az érzékelés külső és belső forrásai (āyatana) és az őket összekötő béklyók (saṃyojana), a megvilágosodási tényezők (sambojjhaṅga) és a négy nemes igazság (sacca) éber figyelése.

A hét megvilágosodási tényező (sambojjhaṅga) kifejlesztésének gyakorlata: A hét megvilágosodási tényező (sati, dhamma-vicaya, viriya, pīti, passaddhi, samādhī, upekkhā) kibontakoztatása a testben, érzésekben, tudatban, dhammákban.

A tisztánlátás és megszabadulás (vijjā-vimutti) kifejlesztése: A hét megvilágosodási tényező kifejlesztése, amint az a mulandóságtól és elkülönüléstől (anicca, viveka), lecsillapodástól (virāga), megszűnéstől (nirodha) függően az eloldódáshoz (vossagga/paṭinissagga) vezet.

Az oktatás során a hallgató számot ad a gyakorlat elméleti alapjainak alapos elsajátításáról, részben a módszerről írt tanulmányok és könyvek, részben neves tanítók szóbeli tanítás-átadása alapján. Emellett folyamatosan próbára teszi megszerzett jártasságát a gyakorlatvezetésbe bevonódva, és végül önálló gyakorlatvezetés során mutatja be, hogy képes a tanítás gyakorlati átadására. A hallgató az órák után meditációs naplóban rögzíti tapasztalatait és javaslatait. Az első hét óra a megfigyelésé, a hallgató ráhangolódik a tanításra, esetleg a vezető tanító engedélyével néhány rövid gyakorlatot (10-15 perc) maga is vezet. A következő hét órán már – az oktatóval egyeztetve – intenzívebben bekapcsolódik a tanításba, saját elképzeléseket is megvalósítva.

Az oktatás része a Buddhista elvonulás 1. (Théraváda) BA legalább egyik hétvégéjén való részvétel. Ezen a hallgató az elvonulást tartó tanító felügyelete mellett maga is vezet órákat, melyeket az elvonulás után az oktatóval közösen értékelnek ki.

A tárgy teljesítésének elfogadása az írásbeli feladatok értékelése, a minta-tanítások és a részvétel alapján történik. A gyakorlatot vezető tanár az órákon végzett munka és az írásbeli feladatok értékelése alapján érdemjegyet állapít meg.

A **2-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása

1. Nyanaponika Thera 1994. A buddhista meditáció szíve. A Satipatthāna Sutta szövege és kommentárjai. (ford. Pressing Lajos) Budapest: Orientpress.
2. Análajó 2007. Szatipatthāna – A megvalósítás egyenes útja. (ford. Tóth Zsuzsanna) Budapest: A Tan Kapuja Buddhista Főiskola.
3. szucsittó, Ácsán 2007. Buddhista meditáció - Az alapok. (ford. Malik Tóth István) Budapest: Buddhapada Alapítvány.
4. Kabat-Zinn, John 2009. Bárhová mész, ott vagy. (ford. Veszprémi Krisztina) Budapest: Ursus Libris.
5. Brahm, Ajahn 2006. Mindfulness, Bliss, and Beyond. A Meditator's Handbook. Boston: Wisdom Publications.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

A théraváda meditáció típusait előzetesen már elsajátított hallgató részt vesz az általa választott meditáció-típus BA-s hallgatóknak tartott óráin, együttműködik az oktatóval, és teljesíti az általa meghatározott követelményeket, végül rövidebb, majd teljes órás meditáció vezetésével igazolja, hogy képes megfelelni a követelményeknek, és felelősséggel megbízható adott meditációs típus, vagy általánosságban meditáció vezetésével.

b) képességei

- A hallgató fizikai szinten képes egy helyes és egészséges testtartást hosszan fönntartani, őrizni és értékelni a nemes csendet.
- Bensőségesen megismeri a légzés tulajdonságait, melyek segítenek fölismerni keletkező érzelmeit, ezáltal lehetőséget nyújtva azok kezelésére.
- Közvetlen ismeretet szerez a létezés három alapvető jellegzetességéről, azaz a mulandóságról, elégtelenségről és az énkép illuzórikus voltáról.
- Ezáltal képes érzelmeit elcsitítani, és gondolkodását lecsöndesíteni, összeszedetté tenni.
- A belső nyugalom képessé teszi adott problémák alapos vizsgálatára és megértésére.
- A Buddha tanításának elméleti alapjai közvetlenül jelennek meg gyakorlatában.
- Ezáltal probléma-megoldó képessége nő, kitartása erősödik, memóriája gazdagodik.
- Tolerancia-szintje megnövekszik, előítéleteit elveszíti, torzításmentesen vizsgálódik.
- Önismerete és ön-elfogadása a vizsgálódás által kiteljesedik, cselekedetei józanul megítélt belső indítatásaiából, és nem külső kényszerekből fakadnak.
- Ezáltal fokozottan képessé válik a csoportmunkára, a másokkal való együttműködésre.
- Ez a képesség, a folyamatos és odaadó tanulás és önképzés mellett, mások tanításában és vezetésében csúcsosodik ki.

Tantárgy felelőse: Dr. Németh Norbert, PhD MCU

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Prof. e.b.h.c. Farkas Pál

Tantárgy neve: Buddhista meditáció és elvonulás 3. (Zen módszertan)	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelező	
Képzési karaktere: 80% gyakorlati	

A tanóra típusa: gyakorlat, óraszám: 14 x 180 p, nyelve: magyar Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Egyéni munka, csoportmunka
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: A hallgatók meditáció vezetői naplót vezetnek, amelyben rögzítik és megosztják szertartás vezetői tapasztalataikat, a félév során az alapképzés hallgatói csoportjaiban oktatói felügyelet mellett gyakorolt szertartás vezetés
A tantárgy tantervi helye: 3. félév
Előtanulmányi feltételek: –
Tantárgyleírás:
A gyakorlati kurzus célja, hogy bevezesse a hallgatókat a zen meditáció, illetve tágabban, a zen szertartás, még tágabban, a zen elvonulások vezetésének gyakorlatába. A meditáció vezetése olyan feladatokat ró a vezetőre, amelyet a zen meditációkban részt vevő hallgatók nem ismerhetnek, így a feladat ezek elsajátítása. A szertartás elemeinek követése részt vevőként ugyan csak különbözik a szertartás vezető felelősségteljes funkciójától. A félév során a hallgatók oktatói felügyelettel éles helyzetben is gyakorlatot szerezhhetnek a foglalkozások vezetéséről, tapasztalataikról egyénileg naplót vezetve és azt társaikkal megosztva tevékenységüket reflexív vizsgálódás tárgyává tehetik.
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i>, illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása 1. Suzuki, D. T.: Manual of zen Buddhism (jegyzet) 2. Sayama Mikei: Samadhi. Self Development in Zen, Swordmanship and Psychotherapy. New York, 1986 3. Stifter Imre: Szertartáskönyv. A Tan Kapuja, 2018 4. A Tan Kapuja Zen Közösség szertartáskönyve (kézirat)
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
a) tudása A hallgató elméleti tudása zen buddhizmusról elmélyül a szertartás vezető perspektívájának ismeretében.
b) képességei - A hallgató az oktató felügyelete mellett gyakorolva a szertartás vezetését megismerkedik a másokért való felelősségvállalás tapasztalatával. - Megtanulja a szertartás során tapasztalható jelekből felismerni, miként tudja a rá bízott csoport egyes tagjait gyakorlásukban a lehetőségében álló hagyományos eszközökkel tovább segíteni.
Tantárgy felelőse: Dr. Németh Norbert, PhD MCU
Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Kenéz László

Tantárgy neve: Buddhista meditáció és elvonulás 4. (Vadzsrajána módszertan)	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelező	
Képzési karaktere: 80% gyakorlati	
A tanóra típusa: gyakorlat, óraszám: 14 x 180 p, nyelve: magyar Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Csoportmunka, egyéni tapasztalatok megosztása és csoporton belüli konzultációja.	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: A gyakorlás során végzett és kiválasztott egyik meditáció tapasztalatairól készítendő meditációs napló, amely a meditáció egy héten keresztül folytatott gyakorlásának a tapasztalatait összegezi.	
A tantárgy tantervi helye: 4. félév	
Előtanulmányi feltételek: –	
Tantárgyleírás:	
A gyakorlati kurzus célja, hogy a csoportban folytatott és vezetett meditációkat a hallgatók önállóan is megtanulják. E körben az általuk kiválasztott meditációról a hallgatók önálló meditációs naplót is vezetnek, amellyel lehetőséget kapnak a meditációk elmélyültebb kivitelezésére és önálló vezetésére. E műveleteket elvonulási környezetben is lehetőségük van kivitelezni, amelynek során az éppen aktuális (pl. reggeli, koradélutáni vagy éjszakai) napszakban meglévő testi és mentális állapotukhoz választható ki a megfelelő módszer.	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása 1. Kalu Rinpoche 2002. Secret Buddhism: Vajrayana Practices. San Francisco: ClearPoint Press. 2. Karma Chagmé 2000: Naked Awareness. Practical Instructions on the Union of Mahamudra and Dzogchen. Ithaca: Snow Lion Publications. 3. Khetsun Sangpo Rinbochay 1982: Tantric Practice in Nying-ma. New York: Snow Lion Publications. 4. Tenzin Wangyal Rinpoche 2016. A gyógyulás valódi forrása. Budapest: Filosz. 5. Vajramala 1996: Istenség-jóga a vadzsrajána buddhizmusban. Budapest: Buddhista Misszió.	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
a) tudása A hallgató a vadzsrajána karakterű buddhista meditációkat egyénileg is képes végezni és az önreflexív beállítódása alapján a gyakorlatokról meditációs naplót vezetni. E gyakorlatokat	

hosszabb időszakon keresztül, elvonulási környezetben oly módon is tudja kivitelezni, hogy a meditációban résztvevő csoport tagjainak alapvető meditációs instrukciókat nyújt.

b) képességei

- Képes önállóan megfogalmazni a buddhista vadzsrajána meditációs tapasztalatait, amelyekről felépített meditációs naplót vezet.
- Képes a meditációkhoz szükséges elmélyültséget és összeszedettséget hosszabb időszakon keresztül, elvonulási környezetben is megőrizni.
- A tanult eljárásokat a gyakorlatok eredeti szellemisége szerint végzi és ezt a meditációs csoport tagjaival képes a kapcsolódó szaknyelven megosztani.
- Alkalmazza az info-kommunikációs eszközöket, hálózatokat és funkciókat ahhoz, hogy a felmerülő kérdései kapcsán önállóan tájékozódjon.

Tantárgy felelőse: Dr. Németh Norbert, PhD MCU

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Németh Norbert, PhD MCU

Az ismeretkör: Dharma Conversation

Kredittartománya: 8kr

Tantárgyai:

5. Dharma Conversation 1. (Dharma Talk)
6. Dharma Conversation 2. (Retreat)
7. Dharma Conversation 3. (Dharma Debate)
8. Dharma Conversation 4. (Conference Lecture)

Tantárgy neve: Dharma Conversation 1. (Dharma Talk)		Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelező		
Képzési karaktere: 80% gyakorlati		
A tanóra típusa: gyakorlat, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: magyar/angol		
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Önálló forrásfeldolgozás, alapszintű szakszövegek angol nyelven történő olvasása.		
A számonkérés módja: gyakorlati jegy		
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: Csoportmunka, kisebb csoportok önálló beszámolója a szorgalmi időszak során, fordítási gyakorlatok, 8-12 000 karakter terjedelmű szakfordítás		
A tantárgy tantervi helye: 1. félév		
Előtanulmányi feltételek:		
Tantárgyleírás:		
A kurzus során a hallgatók felkészítést kapnak egy-egy meditációs, illetve az abba illesztett dharma-beszédek angol nyelven történő megtartására. Ennek során elsajátítják az ahhoz szükséges szakkifejezéseket a Főiskola három fő profilja, a théraváda, a zen, valamint a tibeti buddhizmus területén. A tárgy gyakorlati jellegű, ennek értelmében a hallgatók a BA tagozaton tartanak, tanári-tutori felügyelettel meditációs órákat, angol nyelven.		
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása		
1. Bodhi, Bhikkhu (ford.) 2000. The Connected Discourses of the Buddha. Boston (USA): Wisdom Publications. 2. Ireland, J. D. 2008. Saṃyutta Nikāya, An Anthology, Part I. Kandy (Sri Lanka): BPS Online Edition. The Wheel Publication No. 107. 3. Ñāṇananda, Bhikkhu 2008. Saṃyutta Nikāya, An Anthology, Part II. Kandy (Sri Lanka): BPS Online Edition. The Wheel Publication		

4. Walshe, M. O'C. 2010. Samyutta Nikāya, An Anthology, Part III. Kandy (Sri Lanka): BPS Online Edition. The Wheel Publication 5. Nyanaponika Thera, Thanissaro Bhikkhu, Ñānamoli Bhikkhu, Piyadassi Thera, Andrew Olendzki és Maurice Walshe fordításai: www.accesstoinsight.org
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
a) tudása A hallgató ismeri a buddhizmus angol nyelvű terminológiáját, ismeri a dharma-beszéd formai követelményét. b) képességei - Képes angol nyelven a különböző buddhista irányzatok stílusában dharma-beszédet írni, szerkeszteni és előadni. - Képes angol nyelvű dharma-beszédek elemzésére, tartalmuk angol nyelvű összefoglalására, terminológiai sajátosságai felismerésére és alkalmazására. - Oktatói felügyelettel képes az alapképzés hallgatóinak nyelvi mentorálására.
Tantárgy felelőse: dr. Farkas Attila Márton, PhD
Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Farkas Attila Márton, PhD

Tantárgy neve: Dharma Conversation 2. (Retreat)	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelező	
Képzési karaktere: 80% gyakorlati	
A tanóra típusa: gyakorlat, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: magyar/angol Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Csoportmunka, kisebb csoportok önálló beszámolója a szorgalmi időszak során, fordítási gyakorlatok	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: forráskutatási feladatok, kisebb 2-3000 karakter terjedelmű dolgozatok, fordítások a szorgalmi időszak során, videoklipek elemzése, 8-12 000 karakter terjedelmű szakfordítás	
A tantárgy tantervi helye: 2. félév	
Előtanulmányi feltételek: Dharma Conversation 1.	
Tantárgyleírás:	
A kurzus célja az, hogy felkészítse a hallgatókat elvonulások megtartására angol nyelven. A tárgy szorosan épül az előző modulra (Dharma-Conversation 3.). Ennek során a hallgatók azokat a	

kompetenciákat sajátítják el, melyek révén képesek komplett, hosszabb idejű, intenzív gyakorlati alkalmak megszervezésére, illetve megtartására.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása

1. Kramer, G. 2011. Dharma Contemplation, Meditating Together with Wisdom Texts. Orcas (USA): The Metta Foundation.
2. Nārada Mahāthera (ford.) Bodhi, Bhikkhu (ed.) 2010. A Comprehensive Manual of Abhidhamma. The Abhidhammattha Saṅgha of Ācariya Anuruddha. Kandi (Sri Lanka): Buddhist Publication Society Pariyatti Editions.
3. Anālayo 2007. Perspectives on Satipaṭṭhāna, Cambridge (GB): Windhorse Publications.
4. Gombrich, R. 2013. What the Buddha Thought, Sheffield (UK)-Bristol (USA): Equinox.
5. Pa-Auk Tawya Sayadaw, Venerable 2009. Knowing and Seeing, Taipei (Taiwan): The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

A hallgató haladó szinten ismeri a buddhizmus angol nyelvű terminológiáját, tájékozott a különböző buddhista irányzatok elvonulási hagyományában.

b) képességei

- Képes angol nyelven a különböző buddhista irányzatok elvonulási hagyományát követve azokat lebonyolítani, tanári felügyelettel az alapképzés Elvonulás kurzusain is.
- Info-kommunikációs eszközök segítségével képes bemutatót tartani angol nyelven az elvonulási hagyományról.

Tantárgy felelőse: dr. Farkas Attila Márton, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Tóth Zsuzsanna, doktori abszolutórium

Tantárgy neve: Dharma Conversation 3. (Dharma Debate)	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelező	
Képzési karaktere: 80% gyakorlati	
A tanóra típusa: gyakorlat, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: magyar/angol Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Team-munka, kisebb csoportok önálló beszámolója a szorgalmi időszak során, fordítási gyakorlatok	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok:	

Forráskutatási feladatok, kisebb (2-3000 karakter terjedelmű dolgozatok, fordítások a szorgalmi időszak során, videoklipek elemzése, 8-12 000 karakter terjedelmű szakfordítás
A tantárgy tantervi helye : 3. félév
Előtanulmányi feltételek. Dharma Conversation 1-2.
Tantárgyleírás:
A kurzus célja az ún. dharma-vitára való felkészítés. A „hitvita” a tradicionális buddhista tanító-képzés fontos eleme. A tantárgy során a hallgatók komparatiztikus szemléletet sajátítanak el, melynek birtokában képesek a különböző buddhista filozófiai iskolák tanait összevetni, azokról építő jellegű vitát folytatni, álláspontjaikat érvelő formában kifejezni.
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása
1. Walshe, Maurice O’C. 2010. Saṃyutta Nikāya, An Anthology, Part III. Kandy (Sri Lanka): BPS Online Edition. The Wheel Publication. 2. Brahmaganabhorn, Phra (P. A. Payutto) 2011. Dependent Origination: The Buddhist Law of Conditionality. Bangkok (Thailand): Buddhadhamma Foundation. 3. Skilling, Peter 1995. On the Five Aggregates of Attachment, in Buddha Dhyāna Dāna Review, Vol. XXXII. No. 2. (April-June). 4. Buddhist Text Translation Society 2009. The Śūraṅgama Sūtra. A New Translation with Excerpts from the Commentary by the Venerable Master Hsuan Hua. X.1-8. Fifty Demonic States of Mind. USA: Buddhist Text Translation Society.
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
a) tudása A hallgató haladó szinten ismeri a buddhizmus angol nyelvű terminológiáját, tájékozott a különböző buddhista irányzatok diszkurzív és argumentatív hagyományában. b) képességei - Képes angol nyelven a különböző buddhista irányzatok stílusában vitát kezdeményezni és moderálni angol nyelven. - Info-kommunikációs eszközök segítségével képes bemutatót tartani angol nyelven a buddhizmus érvelő és érveket ütköztető hagyományáról.
Tantárgy felelőse: dr. Farkas Attila Márton, PhD
Tantárgy oktatásába bevont oktató: Tóth Zsuzsanna, doktori abszolutórium

Tantárgy neve: Dharma Conversation 4. (Conference Lecture)	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelező	
Képzési karaktere: 80% gyakorlati	

A tanóra típusa: gyakorlat, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: magyar/angol Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Csoportmunka, kisebb csoportok önálló beszámolója a szorgalmi időszak során, fordítási gyakorlatok
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: Forráskutatási feladatok, kisebb 2-3000 karakter terjedelmű dolgozatok, fordítások a szorgalmi időszak során, videoklipek elemzése, 8-12 000 karakter terjedelmű szakfordítás
A tantárgy tantervi helye: 4. félév
Előtanulmányi feltételek: Dharma Conversation 1-3.
Tantárgyleírás: A kurzus célja, hogy felkészítsen nemzetközi téren szervezett konferenciákra való részvételre, rövid felszólalásokra, prezentációk készítésére. A félév során a hallgatók megismerkednek a különféle stílusú rövid előadások lehetőségeivel, egyéni munkában mélyítik el saját kutatási területük angol nyelvű terminológiáját, csoportos munkában segítik egymást a felkészülésben. A kurzus számonkérésének része egy angol nyelvű házi konferencia, amelyen a hallgatók egy-egy előadással vesznek részt.
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása 1. Ronkin, Noa, Early Buddhist Metaphysics. The making of a philosophical tradition. Routledge Curzon, New York, NY, 2005. 2. Nāgārjuna's Middle Way: Mūlamadhyamakakārikā (Classics of Indian Buddhism) translated by Mark Siderits and Shoryu Katsura, Wisdom Publications, Boston, 2013 Logic: 3. Garfield J - Priest G., Nāgārjuna and the limits of thought, Philosophy East & West Volume 53, Number 1 January 2003, 1–21; Process philosophy 4. Hai-Yen Hua-Ströfer 2010. Buddha's Brush, Buddha's Paste. HICA, Germany.
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
a) tudása A hallgató haladó szinten ismeri a buddhizmus angol nyelvű terminológiáját, különös tekintettel saját kutatási területe szókincsére és fogalmazásmódjára.
b) képességei - Képes angol nyelven saját kutatási területéből 20 perces angol nyelvű prezentáció elkészítésre és előadására. - Info-kommunikációs eszközök segítségével biztosan és hatékonyan képes bemutató anyagot készíteni.
Tantárgy felelőse: Dr. Farkas Attila Márton, PhD
Tantárgy oktatásába bevont oktató: Tóth Zsuzsanna, doktori abszolutórium

Az ismeretkör: Buddhista filozófia 1-4.

Kredittartománya: 12kr

Tantárgyai:

6. Buddhista filozófia 1. (Théraváda)
7. Buddhista filozófia 2. (Mahájána)
8. Buddhista filozófia 3. (Vadzsrajána)
9. Buddhista filozófia 4. (Madhjamaka)

Tantárgy neve: Buddhista filozófia 1. (Théraváda)		Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelező		
Képzési karaktere: 60% gyakorlati		
A tanóra típusa: szeminárium, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: magyar		
A számonkérés módja: gyakorlati jegy		
A tantárgy tantervi helye: 1. félév		
Előtanulmányi feltételek: -		
Tantárgyleírás:		
A tantárgy a történeti Buddha tanításaira épülő hagyományos théraváda iskola szemléleteibe és módszereibe ad betekintést. Áttekinti az első buddhista filozófia - a théraváda gondolati rendszer - létrejöttének kezdeti megfogalmazásait, majd a legfontosabb témák szerint végig követi annak további alakulását, fejlődését a nevesebb kommentárok és alkommentárok alapján. A buddhista filozófia nyugati értelmezéseinek modelljei. A hagyományok születése. Az új szemlélet. A valóság tana. Kontinuitás és diszkontinuitás. Az okság, a tér és az idő kérdései. A létezés formái. A tudat és folyamatai. Megismerés és tudás. A Buddha logikája és negatív gondolkodása. A Felsőbb Tan pozitív gondolkodása és logikája. A Felsőbb Tan három hagyományának kánoni irodalma. Az Abhidhamma páli nyelvű kommentárirodalma. Hagyomány és megújulás a modern korban és napjainkban. A théraváda viszonya más buddhista iskolákhoz.		
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i>, illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása 1. Anuruddhācariya 1997. A Felsőbb Tan foglalatja. (ford.: Porosz Tibor). Budapest: TKBF Jegyzet. 2. Bodhi Bhikkhu 1993. A Comprehensive Manual of Abhidhamma. Sri Lanka, Kandy: Buddhist Publication Society. 3. Buddhaghosa 2010. Visuddhimagga, The Path of Purification. Colombo: BPS. 4. Porosz Tibor 2000. A buddhista filozófia kialakulása és fejlődése a théraváda irányzatban. Budapest: A Tan Kapuja Buddhista Főiskola.		

5. Porosz Tibor 2018. A buddhizmus lexikona – A Buddha tanítása és a théraváda buddhizmus szakszavai. Második, javított és illusztrációkkal bővített kiadás. Budapest: A Tan Kapuja Buddhista Egyház.
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
a) tudása A hallgató képessé válik a buddhizmust folytonosan változó, történetileg alakuló szemléletként megérteni, megismeri a későbbi, más buddhista iskolák számára is meghatározó jelentőségű felfogások és szakkifejezések tartalmát, azok egymásra hatását, ennek révén pedig képes azokat összehasonlítani úgy a buddhista, mint a nyugati rokon témájú felvetésekkel. b) képességei - A hallgató értő módon képes alapvető idegen nyelvű szakirodalom olvasására. - Legalább egy idegen nyelven megbízható szinten ismeri a saját szakterületének legjellegzetesebb szakkifejezéseit és azok alkalmazását. - Ismeri és alkalmazza az info-kommunikációs eszközöket, hálózatokat és funkciókat a szakterületén szakszövegek felleléséhez és tanuláshoz. - Konkrét feladatokhoz kapcsolódóan fejleszti szövegértési és szövegproduktív készségét. - Átlátja szakterülete legfontosabb problémáit, a nézőpontok közötti különbségeket. - Nyitott a problémák kutatáson alapuló megoldása iránt.
Tantárgy felelőse: Dr. Kenéz László, PhD
Tantárgy oktatásába bevont oktató: Farkas Pál

Tantárgy neve: Buddhista filozófia 2. (Mahájána)	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelező	
Képzési karaktere: 60% gyakorlati	
A tanóra típusa: szeminárium, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: magyar, angol	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye: 2. félév	
Előtanulmányi feltételek: Buddhista filozófia 1.	
Tantárgyleírás:	
Áttekintjük a pradnyáparamitá-szútrák nyelvezetét, módszerét és filozófiáját, a bennük megjelenő legfontosabb fogalmakat. Elemző módon megismerjük a Vadzsracshédiká-pradnyáparamitá-szútra teljes szövegét hétről-hétre haladva előre a szövegben.	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása	

Kötelező irodalom: 1. Agócs Tamás, 2000. Gyémánt áttörés, TKBF, Budapest 2. Yifa, & Owens, M.C. & Romaskoewicz, P.M., 2006. Vajra Prajnaparamita Sutra, Buddha's Light Publishing, Hacienda Heights, California Ajánlott irodalom: 1. Hanh, Thich Nhat, 2010. The Diamond That Cuts Through Illusion, Parallax Press, Berkeley 2. Price, A. F., 2012. The Diamond Sutra, Shambhala, Boston 3. Red Pine, 2002. The Diamond Sutra, Counterpoint, Berkeley
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
a) tudása A hallgató bármely mahájána szentiratban szereplő terminológia alapján képes beazonosítani a pradnyápáramitá szövegeket. Ismeri a szövegtípus alapfogalmait, a szövegben szereplő személy- és helységnevek alapján meghatározza a szöveg keletkezésének körülményeit. b) képességei - A hallgató képes bármely pradnyápáramitá szöveg elemzésére, a szöveg alapján kimutatja a fogalmi gondolkodás korlátait, a felmerülő probléma megoldásához megnevezi a kapcsolódó meditációs gyakorlatot - Kritikai nézőpontot, új látásmódot, megoldásokat, módszertanokat alkalmaz szakterületén.
Tantárgy felelőse: Dr. Kenéz László, PhD
Tantárgy oktatásába bevont oktató: Komár Lajos

Tantárgy neve: Buddhista filozófia 3. (Vadzsrajána)	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelező	
Képzési karaktere: 60% gyakorlati	
A tanóra típusa: szeminárium, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: magyar	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Önálló angol nyelvű elsődleges és másodlagos forrásfeldolgozás, fokozott nehézségű szakszövegek angol nyelven történő olvasása, tibeti alapszintű szakkifejezések jelentésének kimunkálása	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok:	

A vadzsraja buddhizmus szemléletének önálló hallgatói kifejtése, tibeti alap kifejezések jelentésének meghatározása önálló forrásfeldolgozás alapján, komparatív elemzések készítése a vadzsraja buddhizmus és más világvallások jellemzőinek összevetésével
A tantárgy tantervi helye: 3. félév
Előtanulmányi feltételek: Buddhista filozófia 1-2.
Tantárgyleírás:
A kurzus a buddhista felébredés ideáját és módszereit a tibeti vadzsraja buddhizmus szemléletmódjai és módszerei körében mutatja be. A nyugati teológia, filozófia és pszichológia eszközeivel értelmezi a felébredés folyamatát és tapasztalatát, amelyet komparatív módon vet össze más világvallások hasonló ideáival, mint amilyen a hindu „megszabadulás”, taoista „halhatatlanság” vagy keresztény „misztikus egység”. Az órák bepillantást engednek a felébredés fokozatos és hirtelen módszereibe, amelyek elemeit meghatározza a vadzsraja buddhizmuson belül és vizsgálja más világvallások körében.
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i>, illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása 1. ad Darqáwi, al Arabi 2018. <i>Az emlékezés rózsakertje</i>. Budapest: Filosz. 2. Chögyal Namkhai Norbu 2007. <i>A kristály és a fény útja</i>. Budapest: Magyarországi Dzogcsen Közösség 3. Cozort, Daniel 1986. <i>Highest Yoga Tantra</i>. New York: Snow Lion Publications. 4. Power, John 1995. <i>Introduction to Tibetan Buddhism</i>. New York: Snow Lion Publication. 5. Tenzin Wangyal Rinpoche 2018. <i>A tudat természetének csodái</i>. Budapest: Filosz.
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
a) tudása A hallgató a buddhizmus vadzsraja irányzatának megfelelően ismeri a felébredés vadzsraja felvázolt alapkonceptióit és módszereit, amely jellemzőket a „közvetett” (vagy „fokozatos”) és „közvetlen” (vagy „hirtelen”) módszer megkülönböztetése szerint tudja rendezni és más világvallásokban felismerni. b) képességei - Képes a felébredés ideáját a vadzsraja buddhizmus szemléletében értelmezni. - A felébredés tapasztalatát és a hozzá vezető metódusokat képes sokoldalúan értelmezni. - Az angol és magyar nyelvű szakirodalom ismeretében képes a vadzsraja buddhizmus tibeti nyelvű alap kifejezéseit értelmezni és azok tartalmát önállóan kifejtetni. - A vadzsraja buddhizmus alapvető ideáinak megfelelőit képes más kultúrákban és világvallásokban felkutatni, valamint azokat önállóan prezentálni. - Az órákon szerzett ismereteit tovább tudja mélyíteni az info-kommunikációs eszközök használatakor.
Tantárgy felelőse: Dr. Németh Norbert, PhD MCU
Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Németh Norbert, PhD MCU

Tantárgy neve: Buddhista filozófia 4. (Madhjamaka)	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelező	
Képzési karaktere: 60% gyakorlati	
A tanóra típusa: előadás, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: magyar, angol	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye: 4. félév	
Előtanulmányi feltételek: Buddhista filozófia 1-3.	
Tantárgyleírás:	
A tanegység célja az indiai mahájána buddhizmus egyik legfontosabb és legkorábban létrejött irányzatának, a madhjamaka iskola eszmerendszerének a bemutatása az iskola-alapító Nágárdzsuna (c. 150), közvetlen tanítványa, Árjadéva és a tibetiek által prászangika-mádhamikaként számon tartott Buddhapálita (c. 470-540), Csandrakírti (c.600-650) bölcséletének ismertetésével, legfőbb műveik tartalmának, felépítésének alapos elemzésével. A kurzus röviden kitér a madhjamaka iskola későbbi álosztályai, a prászangika- illetve a szvátantrika-mádhamika gondolatrendszer főbb formális logikai különbségeire és a madhjamaka hermeneutika jellemzőire is.	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása Kötelező irodalom: 1. Fehér Judit 1997. <i>Nágárdzsuna, a mahájána buddhizmus mestere</i>, Budapest: Farkas Lőrinc Imre Kiadó (1. kiadás), 2001. (2. kiadás) 2. Fehér Judit 2005. <i>Neyārtha és nītārtha tanítások a madhyamaka hagyomány alapján</i>. ICang-skya Rol-pa'i rdo-rje értelmezése. In: Birtalan Ágnes – Rákos Attila (eds): <i>Bolor-un Gerel. The Crystal-splendour. Essays Presented in Honour of Professor Kara György's 70th Birthday</i>. Vol. I-II. Budapest, ELTE Department of Inner Asian Studies, Vol. I. pp. 273-293. Kötelező csak a bevezető: pp. 279-282! Ajánlott irodalom: 1. Fehér Judit 2002. <i>Ki az igazi mādhyamika?</i> (ICang-skya Rol-pa'i rdo-rje definíciója). In: <i>Keletkutatás, 1996/ősz –2002/tavasz</i>, pp. 35-54. 2. Fehér Judit 1997. <i>A buddhista középut filozófiája, Buddhapálita: Mūlamadhyamakavritti</i>. In: Fehér Judit (szerk.): <i>Tibeti buddhista filozófia, Válogatta, fordította és kommentálta: Agócs Tamás, Fehér Judit, Hamar Imre, Horváth Z. Zoltán, Történelem és kultúra 11</i>, Budapest, 1994 (1. kiadás), 1997 (2. kiadás), Balassi Kiadó, pp. 7 - 58. 3. Hopkins, J. 1980. <i>Compassion in Tibetan Buddhism</i>, London, Rider	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
a) tudása	

Az indiai madhjamaka bölcseletnek az ismerete a gyökérmester Nágárdzsuna művei és elsősorban a prászangika mádhjamika mesterek (pl. Buddhapálita, Csandrakírti) kommentárjai alapján. A hallgató képes saját gondolatainak és szakmai témáknak szóban és írásban történő árnyalt kifejtésére, birtokolja a szakmai vitához szükséges beszéd- és íráskészséget.

b) képességei

- A hallgató képes átlátni és ismertetni a madhjamaka világszemlélet lényegi pontjait annak kulcsfogalmaira összpontosítva, belátja a középút követésének a fontosságát, mind elméleti, mind gyakorlati szinten.
- Rendelkezik a szakterület speciális etikai szabályainak és vonatkozó normarendszerének széleskörű ismeretével.

Tantárgy felelőse: Dr. Németh Norbert, PhD MCU

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Komár Lajos

Az ismeretkör: Buddhista filozófia 5-6.

Kredittartománya: 10kr

Tantárgyai:

- 10. Buddhista filozófia 5. (Jógácsára)
- 11. Buddhista filozófia 6. (Ismeretelmélet és logika)

Tantárgy neve: Buddhista filozófia 5. (Jógácsára)	Kreditértéke: 5
A tantárgy besorolása: kötelező	
Képzési karaktere: 60% gyakorlati	
A tanóra típusa: szeminárium, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: magyar Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Csoportmunka és egyéni önálló beszámolók a szorgalmi időszak során.	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: Forráskutatási feladatok, kisebb (3000-4000 karakter terjedelmű dolgozatok, fordítások a szorgalmi időszak során.	
A tantárgy tantervi helye: 5. félév	
Előtanulmányi feltételek: Buddhista filozófia 1-4.	
Tantárgyleírás:	
A kurzus célja a BA alapképzésben elsajátított tudásanyag kiszélesítése és elmélyítése. Ehhez elsősorban az olyan nagy összefoglaló munkákat veszi igénybe segítségül, mint Aszanga és Hszüan-Cang abhidharmikus értekezéseit, ill. vallásfilozófiai értekezéseit. Emellett áttekinti a jógácsára vélelmezett előzményeit, és a különféle más irányzatokkal és tanokkal történt szintézisek kialakulását és jellemzőit. Kitér a jógácsára filozófia továbbélésére a kínai buddhista filozófiai iskolákban, illetve hatására a tantra kialakulására és fejlődésére, valamint ismerteti a Tathágatagarbha és a „más-üresség” tanait. A kurzus nagy hangsúlyt fordít a jógácsára bizonyos elemeinek nyugati párhuzamaira, főként a kutatásban mainstreamnek számító fenomenológiai interpretációra. Tárgyalt témakörök: Mi a jógácsára? (A jógácsára BA anyagának felfrissítése). A jógácsára Abhidharma előzményei, a jógácsára, mint Abhidharma-iskola. A jógácsára vélhető előzményei a Páli Kánonban: A vinnyána kiemelt szerepe Haldakkáni szuttában, a Kevaddha szuttában és a Mahánidána szuttában. A jógácsára vélhető előzményei a Páli Kánonban: A Katthávattu egyes eretnek, a későbbi jógácsárra hajló nézetei. Dignága és Dharmakírti ismeretelmélete 1-2. A jógácsára nyugati szemmel: metafizikai idealizmus vagy kritikai idealizmus-e a jógácsára? Dan Lusthaus fenomenológiai interpretációja. Metafizikai idealizmus vagy kritikai idealizmus-e a jógácsára? Thomas E. Woods „kollektív hallucináció”-interpretációja. Dharmakírti nézete a másik tudat létezéséről. A buddhista szolipszizmus kezdetei: Ratnakírti nézetei a más tudatok nemlétéről. Jógácsára és a	

Tathágatagharbha-tan. Hszüan-Cang a tudat négyosztatásáról. A jógácsára meditációs praxisa. Összegzés, tanulságok. Elhelyezhető-e a jógácsára a nyugati filozófia palettáján?

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása

1. Cook, Francis H. 1999: Three Texts on Consciousness Only. Berkeley, California, Numata Center for Buddhist Translation and Research.
2. Lusthaus, Dan, 2002: Buddhist Phenomenology. A Philosophical Investigation of Yogācāra Buddhism and the Ch'eng Wei-shih lun. London and New York, Routledge Curzon.
3. Suzuki, Daitaro 1999: Studies in the Lankāvatāra Sutra. Delhi, Motilal.
4. Waldron, W. S. 2003. The Buddhist Unconscious: The Ālaya-vijñāna in the Context of Indian Buddhist Thought. New York, Routledge Curzon.
5. Wood, Thomas E. 1994: Mind Only. A Philosophical and Doctrinal Analysis of Vijñānavāda. Delhi, Motilal.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

A hallgató ismeri a jógácsára forrásirodalom és szakirodalom legfontosabb darabjait, képes azok értelmezésére, kontextusainak meghatározására, más buddhista tanokkal, és egyes nyugati filozófiai elképzelésekkel való összevetésére.

b) képességei

- Képes saját gondolatainak és szakmai témáknak szóban és írásban történő árnyalt kifejtésére, birtokolja a szakmai vitához szükséges beszéd- és íráskészséget.
- Képes nagyobb mennyiségű idegen nyelvű szakirodalom feldolgozására, kötetlen szóbeli szakmai kommunikációra legalább egy idegen nyelven.
- Összehasonlítja és értékeli az adott időben rendelkezésre álló info-kommunikációs eszközöket, hálózatokat, funkciókat, képes a szakterületi feladatokhoz leginkább megfelelő megoldások kiválasztására.
- Képes különféle médiumok, funkciók, platformok új típusú, kollaboratív használatára, kreatív alkalmazására.
- Kritikai nézőpontot, új látásmódot, megoldásokat, módszertanokat alkalmaz tudományterületén.
- Szakterületén képes kutatást, fejlesztést tervezni, vezetni. Szakterületén szükséges innovációkhoz képes tudományos érveket hozni, azokat alátámasztani.

Tantárgy felelőse: Dr. Fórizs László, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Fórizs László, PhD

Tantárgy neve: Buddhista filozófia 6. (Ismeretelmélet és logika)	Kreditértéke: 5
A tantárgy besorolása: kötelező	
Képzési karaktere: 60% gyakorlati	
A tanóra típusa: szeminárium, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: magyar	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	

A tantárgy tantervi helye: 6. félév
Előtanulmányi feltételek: Buddhista filozófia 1-5.
Tantárgyleírás:
A szeminárium megismerteti a hallgatókat a buddhista ismeretelmélet és logika főbb irányzataival, azok képviselőivel és néhány releváns filozófiai szöveggel elsősorban Nāgārjuna, Vasubandhu, Dignāga és Dharmakīrti munkáira támaszkodva.
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása
1. Agócs Tamás 2002 (1996). <i>Buddhista ismeretelmélet</i>. Budapest: A Tan Kapuja Buddhista Főiskola; 2. Ecsedy Ildikó – Ferenczy Mária (szerk.): <i>Vallási hagyományok és kultúrák keresztútján. (Történelem és Kultúra, 6.)</i> MTA Orientalisztikai Munkaközösség, Budapest: Balassi; Fehér Judit 1990. Az indiai buddhista logika rövid áttekintése. <i>Magyar Filozófiai Szemle</i>, 34 (5–6): 463–472; 3. Fehér Judit 1995. <i>A korai madhjamaka buddhista logika és előzményei. Nágárdzsuna: Az ellenvetések megsemmisítése</i> (Vigrahavjāvartanī). In: Fehér– Horváth (szerk.) 1995: 8–60; 4. Duckworth, Douglas – Eckel, Malcolm David – Garfield, Jay L. – Powers, John – Yeshe Thabkhas – Thakchoe, Sonam 2016. <i>Dignāga's Investigation of the Percept: A Philosophical Legacy in India and Tibet</i>, Oxford: Oxford University Press;
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
a) tudása A hallgató magas szinten átlátja a buddhista logika és ismeretelmélet témaköreit, képes saját gondolatainak és szakmai témáknak szóban és írásban történő árnyalt kifejtésére, birtokolja a szakmai vitához szükséges beszéd- és íráskészséget. b) képességei - Képes nagyobb mennyiségű idegen nyelvű szakirodalom feldolgozására, kötetlen szóbeli szakmai kommunikációra legalább egy idegen nyelven. - Összehasonlítja és értékeli az adott időben rendelkezésre álló info-kommunikációs eszközöket, hálózatokat, funkciókat, képes a szakterületi feladatokhoz leginkább megfelelő megoldások kiválasztására. - Képes különféle médiumok, funkciók, platformok új típusú, kollaboratív használatára, kreatív alkalmazására. - Kritikai nézőpontot, új látásmódot, megoldásokat, módszertanokat alkalmaz tudományterületén. - Szakterületén képes kutatást, fejlesztést tervezni, vezetni. Szakterületén szükséges innovációkhoz képes tudományos érveket hozni, azokat alátámasztani.
Tantárgy felelőse: Dr. Fórizs László, PhD
Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Fórizs László, PhD

Az ismeretkör: Összehasonlító filozófia 1-2.

Kredittartománya: 8kr

Tantárgyai:

- 12. Összehasonlító filozófia 1. (Tudatfilozófia)
- 13. Összehasonlító filozófia 2. (Metafizika)

Tantárgy neve: Összehasonlító filozófia 1. (Tudatfilozófia)	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelező	
Képzési karaktere: 60% gyakorlati	
A tanóra típusa: szeminárium, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: magyar Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Csoportmunka és egyéni önálló beszámolók a szorgalmi időszak során.	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: Forráskutatási feladatok, kisebb (3000-4000 karakter terjedelmű dolgozatok, fordítások a szorgalmi időszak során.	
A tantárgy tantervi helye: 1. félév	
Előtanulmányi feltételek: -	
Tantárgyleírás:	
A kurzus célja a tradicionális buddhista bölcelet és a modern kognitív tudományok találkozási pontjainak, közös metszeteinek, közös határterületeinek megismertetése. A buddhizmus inspirálója volt olyan antikarteziánus irányzatoknak, mint a kognitív nyelvészet, illetve az Embodied Mind, ami visszahatott a buddhizmus nyugati kutatására, értelmezésére is, ami az addig a hagyományos bölcsészet (orientalisztika, vallástörténet, filológia) által meghatározott buddhológia megújulását eredményezte. A kurzus betekintést nyújt abba a sokrétű diskurzusba, ami az elmúlt évtizedekben alakult ki, amikor is megjelentek az agykutatás, a fenomenológia, a pszichoterápia, az elmefilozófia szempontjai és eredményei a buddhizmus kutatásában. A kognitív tudományok által tárgyalt kérdések egyre több jelenkori buddhista elméleti munkában is felbukkannak, s a kutatók mellett autentikus buddhista tanítók, (köztük a Dalai Láma) is felismerték a modern tudatkutatás és buddhista bölcelet kapcsolatában rejlő lehetőségeket. Témák: Az „agy évszázada” a buddhizmusban. A buddhizmus érintkezési pontjai az elme nyugati kutatásával. A buddhizmus anátman tanának jelentősége a modern tudatkutatásban. A kognitív tudományok buddhizmussal érintkező és annak bizonyos elemeivel analógiába vonható határterületei és koncepciói. Az elme-test probléma a nyugati elmefilozófiában, és ennek buddhista analógiái. Monizmus és dualizmus a buddhizmusban. Az antikarteziánus felfogás. Az Embodied Mind fogalma és irányzata a kognitív tudományokban. Az érzékelés és gondolkodás egykori ortodox és alternatív buddhista felfogásai. Az Abhidharma, mint archaikus elmefilozófia. A tudatosság és az én problémájára adott buddhista válasz nyugati analógiái a kognitív tudományokban.	

Gondolkodás gondolkodó nélkül – a Jógácsára filozófiája modern kognitivisták megközelítésben. A kognitív metaforaelmélet tanulságai buddhista szemszögből. A gondolkodás testi sémái az Embodied Mind szerint, és ennek buddhista párhuzamai. Összegzés, tanulságok: miben azonosak és miben mások a modern elmekutatás filozófiai diskurzusai és a buddhizmus?

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása

Kötelező irodalom:

1. Blackmore, Susan 2003. Consciousness – An Introduction. London: Hodder & Stoughton.
2. Lakoff, G – Johnson, M. 1999: Philosophy in the Flesh. The Embodied Mind and its Challenge to Western Thought. New York, Basic Books.

Ajánlott irodalom:

1. Houshmand, Zara – Livingston, Robert B. – Wallace, Alan B. (eds.) 1999. Consciousness at the Crossroads, Conversations with the Dalai Lama on Brain Science and Buddhism. Ithaca, New York: Snow Lion.
2. Flanagan, Owen: The Bodhisattva's Brain. Buddhism naturalized. 2011. Cambridge, Massachusetts, London, England: The MIT Press.
3. Francisco J. Varela, Eleanor Rosch, Evan Thompson: The Embodied Mind. Cognitive Science and Human Experience. 1993. Cambridge, Massachusetts, London, England: The MIT Press

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

A hallgató ismeri a buddhizmus és a kognitív tudományok és pszichológia kapcsolódási pontjait és főbb diskurzusait, azok alapvető irodalmát, képes a buddhista tanok és a nyugati tudományos gondolkodás összevetésére, a hasonlóságok és különbségek felismerésére.

b) képességei

- Képes saját gondolatainak és szakmai témáknak szóban és írásban történő árnyalt kifejtésére, birtokolja a szakmai vitához szükséges beszéd- és íráskészséget.
- Képes nagyobb mennyiségű idegen nyelvű szakirodalom feldolgozására, kötetlen szóbeli szakmai kommunikációra legalább egy idegen nyelven.
- Összehasonlítja és értékeli az adott időben rendelkezésre álló info-kommunikációs eszközöket, hálózatokat, funkciókat, képes a szakterületi feladatokhoz leginkább megfelelő megoldások kiválasztására.
- Képes különféle médiumok, funkciók, platformok új típusú, kollaboratív használatára, kreatív alkalmazására.
- Kritikai nézőpontot, új látásmódot, megoldásokat, módszertanokat alkalmaz tudományterületén.
- Szakterületén képes kutatást, fejlesztést tervezni, vezetni. Szakterületén szükséges innovációkhoz képes tudományos érveket hozni, azokat alátámasztani.

Tantárgy felelőse: Dr. Farkas Attila Márton, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Farkas Attila Márton, PhD

Tantárgy neve: Összehasonlító filozófia 2. (Metafizika)	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelező	
Képzési karaktere: 60% gyakorlati	
A tanóra típusa: szeminárium, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: magyar Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Csoportmunka, kisebb csoportok önálló beszámolója a szorgalmi időszak során.	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: Rövidebb angol nyelvű szövegek fordításának, elemző feldolgozásának rendszeres ellenőrzése	
A tantárgy tantervi helye: 2. félév	
Előtanulmányi feltételek. Összehasonlító filozófia 1.	
Tantárgyleírás:	
A tantárgy célja a metafizika fontosabb problémáinak, válaszkísérleteinek megismerése, a nyugati metafizika és a buddhista hagyomány közötti párhuzamok, kapcsolódási pontok tudatosítása, a kétféle gondolkodás fogalomkészletének, megközelítési módjainak részletesebb vizsgálata. A félév során a forrásszövegek és a másodlagos irodalom feldolgozása segítségével a klasszikus és modern (angolszász) metafizika alapvető kérdésköreit tekintjük át. Ezek a következők: <i>a fizikai tárgyak ontológiai struktúrája, a tulajdonságok létezésének kérdése, az idő természete, változás, kauzalitás, személyes azonosság, modális realizmus, a test és lélek kölcsönhatása, a semmi és az üresség problémája.</i>	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i>, illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása 1. Craine, T.-Farkas, K. (ed.) Metaphysics, A Guide and Anthology, Oxford, Oxford University Press, 2004. 2. Lowe, J.E. The Possibility of Metaphysics, Oxford, Clarendon Press, 1998. 3. Hamlyn, D.W. Metaphysics, Cambridge, Cambridge University Press, 1984. 4. Nagao, G. M. Mádhyamika and Yogácsára, New York, State University of New York Press, 1991. 5. Huntington, C.W. The Emptiness of Emptiness, Delhi, Motilal Barnasidass Publishers, 1992.	
Azok az előírt szakmai kompetenciák, kompetencia-elemek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
a) tudás A hallgató ismeri a metafizika kulcsfogalmait és alapkérdéseit, átlátja ezek összefüggését a buddhista filozófia releváns területeivel. b) képességek - A hallgató jól alkalmazza a különböző eszmerendszerek komparatiztikus megközelítésének készségét.	

- Képes saját gondolatainak és a szakterülethez kapcsolódó témáknak szóban és írásban történő árnyalt kifejtésére, birtokolja a szakmai vitához szükséges beszéd- és íráskészséget.- Képes nagyobb mennyiségű idegen nyelvű szakirodalom feldolgozására- Kritikai nézőpontot, új látásmódot, megoldásokat biztosan alkalmaz az adott szakterületen- Tanulmányai során széleskörűen és hatékonyan alkalmazza az info-kommunikációs eszközöket, hálózatokat és funkciókat
Tantárgy felelőse: Dr. Farkas Attila Márton, PhD
Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Balikó György, PhD

Az ismeretkör: Összehasonlító filozófia 3-4.

Kredittartománya: 8kr

Tantárgyai:

14. Összehasonlító filozófia 3. (Fenomenológia és egzisztencializmus)

15. Összehasonlító filozófia 4. (Ismeretelmélet)

Tantárgy neve: Összehasonlító filozófia 3. (Fenomenológia és egzisztencializmus)	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelező	
Képzési karaktere: 60% gyakorlati	
A tanóra típusa: szeminárium, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: magyar	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Csoportmunka és egyéni önálló beszámolók a szorgalmi időszak során.	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: Forráskutatási feladatok, kisebb (3000-4000 karakter terjedelmű dolgozatok, fordítások a szorgalmi időszak során.	
A tantárgy tantervi helye: 3. félév	
Előtanulmányi feltételek: Összehasonlító filozófia 1-2.	
Tantárgyleírás:	
A kurzus kiindulási alapja Schopenhauer buddhizmus-értelmezése, majd megvizsgáljuk Kierkegaard, Nietzsche, és az európai egzisztencializmus azon gondolatait, melyek analógiába vonhatók a buddhizmus bizonyos elemeivel. Kitérünk a nihilizmus, továbbá az emberi létállapot szorongás-, illetve szenvedés voltának problematikájára, a létbe vetettség és a halál kérdésére, a választás és a szabadság jelentőségére, az én mibenlétére, stb. A legnagyobb hangsúlyt a japán Kiotói Iskolára fektetjük, amely a nyugati egzisztencializmust és annak előzményeként tartott keresztény misztika negatív teológiáját (Eckhart mestert) hasonlította a zen buddhizmushoz, ill. próbálta adaptálni a japán gondolkodáshoz. Témák: Schopenhauer: a buddhizmus megjelenése és félreértelmezése Nyugaton. Az egzisztencializmus vallásos és nem vallásos irányzata. Az egzisztencializmus két előfutára: Kierkegaard és Nietzsche kapcsolódási pontjai a buddhizmushoz. A lét szenvedés természete a buddhizmusban és az egzisztencializmusban. Az egzisztencializmus szabadságfelfogása és önmegváltás tana. A buddhizmus szabadságfelfogása és önmegváltás tana. A Kiotói Iskoláról általában. Japán és a fenomenológia és a heideggeri egzisztencializmus. Nishitani a Semmiről. A buddhista Tathatá (Olyanság) és a Ding an Sich fogalma Nishitani nyomán. Ueda Eckhart mesterről. A nyugati misztika és a japán gondolkodás. A halálhoz való viszonyulás Európában és Japánban. A halálhoz való viszonyulás a buddhizmusban és az egzisztencializmusban. A szorongás és az idő	

problematikája Keleten és Nyugaton, különös tekintettel az egzisztencializmus japán adaptációjára. Összegzés. Lehetséges-e a keleti és a nyugati gondolkodást egymáshoz közelíteni?

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása

Kötelező irodalom:

1. Kunszt György 1994: A kiotói iskola az európai nihilizmusról. Atheneum II. 3. 210-234.
2. Lazarin, Michael 1994: A fenomenológia és Japán. Atheneum II. 3, 3-17.
3. Lincourt, J. (2009): Revaluating Nietzsche and Buddhism: Active und Passive Nihilism. Sewanee. Interneten: www.sewanee.edu/philosophy/interlocutor/archives/2009/Lincourt.pdf

Ajánlott irodalom:

1. De Silva, P. 1974–1976. Tangles and Webs: Comparative Studies in Existentialism, Psychoanalysis and Buddhism. Colombo, Lake House.
2. Ueda, Shizuteru: Isten lélekben való születése – Eckhart mester tanítása és a zen buddhizmus. (ford. Vásárhelyi Szabó László, Imregh Mónika), Budapest, Arcturus Kiadó

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

A hallgató ismeri a buddhizmus és a nyugati filozófia életfilozófiai, illetve egzisztencialista gondolati hagyományának hasonlóságait, történeti kapcsolódási pontjait. A buddhista értelemben vett helyes szemlélet és helyes szándék jegyében a kurzus során vett filozófiai ismereteket átfogó módon elsajátítja, azok összefüggéseit felismeri.

b) képességei

- Képes saját gondolatainak és szakmai témáknak szóban és írásban történő árnyalt kifejtésére, birtokolja a szakmai vitához szükséges beszéd- és íráskészséget.
- Képes nagyobb mennyiségű idegen nyelvű szakirodalom feldolgozására, kötetlen szóbeli szakmai kommunikációra legalább egy idegen nyelven.
- Összehasonlíja és értékeli az adott időben rendelkezésre álló info-kommunikációs eszközöket, hálózatokat, funkciókat, képes a szakterületi feladatokhoz leginkább megfelelő megoldások kiválasztására.
- Képes különféle médiumok, funkciók, platformok új típusú, kollaboratív használatára, kreatív alkalmazására.
- Kritikai nézőpontot, új látásmódot, megoldásokat, módszertanokat alkalmaz tudományterületén.
- Szakterületén képes kutatást, fejlesztést tervezni, vezetni. Szakterületén szükséges innovációkhoz képes tudományos érveket hozni, azokat alátámasztani.

Tantárgy felelőse: Dr. Schreiner Dénes, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Farkas Attila Márton, PhD

Tantárgy neve: Összehasonlító filozófia 4. (Ismeretelmélet)

Kreditértéke: 4

A tantárgy besorolása: kötelező
Képzési karaktere: 60% gyakorlati
A tanóra típusa: szeminárium, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: magyar
A számonkérés módja: gyakorlati jegy
A tantárgy tantervi helye: 4. félév
Előtanulmányi feltételek: Összehasonlító filozófia 1-3.
Tantárgyleírás:
A szeminárium célja a buddhista ismeretelmélet és logika főbb irányzatairól szerzett alapfokú tudás elmélyítése néhány releváns filozófiai szöveggel elsősorban Nāgārjuna, Vasubandhu, Dignāga és Dharmakīrti munkáira támaszkodva. Az órák tartalma: Korai buddhista metafizika vs. Whitehead folyamatfilozófiája, Kumārila vs. Dharmakīrti (A buddhista ismeretelmélet hindu kritikája), Vasubandhu és Dharmakīrti vs. Berkeley, Nāgārdzsuna & Dignāga vs. Hume & Kant, Diákokkal közösen választott témák A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i>, illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása 1. Whitehead, A. N. 1979 (1929). Folyamat és valóság. Ford. Főrizs László és Karsai Gábor. Budapest: Typotex; 2. Csikós Ella – Karsai Gábor (szerk.) 2005: Folyamat és Kaland. Veszprém: Veszprémi Humán Tudományokért Alapítvány. 3. Bitbol, Michel 2006. <i>The co-emergence of the knower and the known. A comparison between Madhyamaka and Kant's epistemology</i>. In: Nauriyal – Drummond – Lal: 122–148. 4. Taber, John 2005. <i>A Hindu Critique of Buddhist Epistemology. Kumārila on perception. The "Determination of Perception" chapter of Kumārila Bhaṭṭa's 'Slokavārttika Translation and Commentary</i>. London – New York: Routledge–Curzon; 5. Arnold, Dan 2014. <i>Mīmāṃsā</i>. Garfield – Edelglass 2014: 138–146;
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
a) tudása Alapos és kiterjedt tudással rendelkezik a buddhista logika és ismeretelmélet szakterületéről, valamint az érintkező területek főbb tematikájáról. b) képességei

- Képes rövid előadást tartani a buddhista ismeretelmélet és logika tárgyköréből magyar és angol nyelven- Képes állást foglalni buddhista metafizikai kérdésekben, pozícióját érvekkel védi- Képes rövid, szócikk jellegű összefoglalást készíteni ismeretelméleti témakörökben, ezekhez irodalmat válogasztani, illetve kutatni, megítélni azok minőségét és relevanciáját.
Tantárgy felelőse: Dr. Schreiner Dénes, PhD
Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Schreiner Dénes, PhD

Az ismeretkör: Szakdolgozati kutatás 1-2.

Kredittartománya: 8kr

Tantárgyai:

16. Szakdolgozati kutatás 1.

17. Szakdolgozati kutatás 2.

Tantárgy neve: Szakdolgozati kutatás 1.	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelező	
Képzési jellege: 70% gyakorlati	
A tanóra típusa: szeminárium, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: magyar	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Egyéni konzultáció; csoportmunka.	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: Publikáció, dolgozatírás, előadás tartása és tanítási gyakorlat. Írásbeli beszámoló a szorgalmi időszakban.	
A tantárgy tantervi helye: 1. félév	
Előtanulmányi feltételek: -	
Tantárgyleírás:	
Míg A Tan Kapuja Buddhista Főiskola BA képzése általános elméleti és gyakorlati ismereteket és készségeket nyújt a buddhizmus szerteágazó szakterületére vonatkozóan, az MA képzés nagy hangsúlyt helyez a buddhizmus tudományos szemléletű vizsgálatára. Ez a szemléletmód nem csak a tárgyak struktúrájában jelenik meg, hanem az egyes tárgyak tananyaga is igyekszik az adott téma szakirodalmát, más tudományágakkal való kapcsolatát alaposabban feltárni. A Szakdolgozati kutatás 1-4. c. tárgy ennek a tudományos szemléletnek a gyakorlati oldalát helyezi középpontba oly módon, hogy bizonyos készségeket fejleszt. A tárgy keretében a hallgatók ugyanis végig egy célt követnek, mégpedig a tanulmányokat záró szakdolgozat megírását, viszont az ehhez szükséges készségek megszerzése érdekében a négy félév alatt megismerkednek a tudományos módszertan elemeivel, a kutatómódszertannal, a szakdolgozatírás módszertanával, a szakmai publikációk, recenziók, előadások tartásának módszereivel, és némi gyakorlatot szereznek az oktatás terén. A tárgy kurzusai általában egyéni konzultációt jelentenek, a hallgatók a választott tutor-oktatójuk / szakdolgozati témavezetőjük vezetésével szemeszterről szemeszterre haladnak előre szakdolgozatuk megírásában. A félév során a hallgatók a választott témakörükre vonatkozó szakirodalom összegyűjtését végzik. Azaz szakirodalmi kutatómunkát végeznek, amelynek során felkutatják a releváns szakirodalmat, különös tekintettel a legfrissebb publikációkra. Ezen szakirodalmak közül terv szerint elolvassák, jegyzetelik a szakdolgozathoz szükséges könyveket, könyvrészleteket, cikkeket. A félév végén egy	

kutatási beszámolót írnak, amely tartalmazza az elkészített szakirodalomjegyzéket. Valamint egy rövid recenziót írnak egy friss publikációról (2000-től). Kritériumfeltétel, hogy a négy félév során a hallgató tartson legalább egy db. konferencia előadást (TDK, Közel s távol stb.), vagy készítsen egy db. szakmai publikációt (pl. a Keréknymokban). Ez a kritériuma annak, hogy az MA szak hallgatója szakdolgozatát benyújthassa elbírálásra.
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i>, illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása 1. Eco, Umberto 1991. <i>Hogyan írjunk szakdolgozatot?</i> Budapest: Gondolat. 2. Dr. Majoros Pál 2011. <i>Tanácsok, tippek, trükkök nem csak szakdolgozatíróknak avagy a kutatómódszertan alapjai.</i> Budapest: Prospektkop Nyomda. 3. Havasréti József 2006. <i>Tudományos írásmű.</i> Budapest – Pécs: HEFOP Bölcsész Konzorcium.
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
c) tudása a választott szakdolgozati téma alapos ismerete, a szükséges szakirodalom ismerete, a dolgozatírás módszertanának ismerete d) képességei – Képes tájékozódni magyar és külföldi szakirodalomban. – Kiismeri magát a forrásszövegek, a szakirodalom, és szükséges adatok kritikai feldolgozása során a témakörben. – Szakmai értelemben releváns írási és fogalmazási készségre tesz szert. – Képes rövid előadást tartani kijelölt témából.
Tantárgy felelőse: Dr. Schreiner Dénes, PhD
Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Körtvélyesi Tibor, PhD

Tantárgy neve: Szakdolgozati kutatás 2.	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelező	
Képzési jellege: 70% gyakorlati	
A tanóra típusa: szeminárium, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: magyar Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Egyéni konzultáció; csoportmunka.	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: Publikáció, dolgozatírás, előadás tartása és tanítási gyakorlat, írásbeli beszámoló a szorgalmi időszakban.	
A tantárgy tantervi helye: 2. félév	

Előtanulmányi feltételek: -
Tantárgyleírás:
Míg A Tan Kapuja Buddhista Főiskola BA képzése általános elméleti és gyakorlati ismereteket és készségeket nyújt a buddhizmus szerteágazó szakterületére vonatkozóan, az MA képzés nagy hangsúlyt helyez a buddhizmus tudományos szemléletű vizsgálatára. Ez a szemléletmód nem csak a tárgyak struktúrájában jelenik meg, hanem az egyes tárgyak tananyaga is igyekszik az adott téma szakirodalmát, más tudományágakkal való kapcsolatát alaposabban feltárni. A Szakdolgozati kutatás 1-4. c. tárgya ennek a tudományos szemléletnek a gyakorlati oldalát helyezi középpontba oly módon, hogy bizonyos készségeket fejleszt. A tárgy keretében a hallgatók ugyanis végig egy célt követnek, mégpedig a tanulmányokat záró szakdolgozat megírását, viszont az ehhez szükséges készségek megszerzése érdekében a négy félév alatt megismerkednek a tudományos módszertan elemeivel, a kutatómódszertannal, a szakdolgozatírás módszertanával, a szakmai publikációk, recenziók, előadások tartásának módszereivel, és némi gyakorlatot szereznek az oktatás terén. A tárgy kurzusai általában egyéni konzultációt jelentenek, a hallgatók a választott tutor-oktatójuk / szakdolgozati témavezetőjük vezetésével szemeszterről szemeszterre haladnak előre szakdolgozatuk megírásában. A félév fő célkitűzése, hogy a hallgatók leszűkítsék a szakdolgozatuk témáját, meghatározzák a dolgozatuk várhatóan végleges címét, elkészítsék a szakdolgozatuk tervezett tartalomjegyzékét, és rögzítsék a feldolgozott és feldolgozandó szakirodalmat. Természetesen e félévben is folytatódik a szakirodalmi kutatás, illetve nyelvi típusú dolgozat esetén a forrásszöveg feldolgozása, avagy másféle adatgyűjtés (pl. interjúk készítése stb.). A félév során kiválasztják a szakdolgozati témavezetőt (ha ez eddig nem történt meg). A félév végén a szakdolgozatuk legalább egy fejezetét elkészítik, amelyhez feldolgozzák és felhasználják a dolgozatírás módszertani szakirodalmát is. Kritériumfeltétel, hogy a négy félév során a hallgató tartson legalább egy db. konferencia előadást (TDK, Közel s távol stb.), vagy készítsen egy db. szakmai publikációt (pl. a Keréknyomokban). Ez a kritériuma annak, hogy az MA szak hallgatója szakdolgozatát benyújthassa elbírálásra.
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i>, illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása 1. Eco, Umberto 1991. <i>Hogyan írjunk szakdolgozatot?</i> Budapest: Gondolat. 2. Dr. Majoros Pál 2011. <i>Tanácsok, tippek, trükkök nem csak szakdolgozatíróknak avagy a kutatómódszertan alapjai.</i> Budapest: Prospektkop Nyomda. 3. Havasréti József 2006. <i>Tudományos írásmű.</i> Budapest – Pécs: HEFOP Bölcsész Konzorcium.
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
a) tudása a választott szakdolgozati téma alapos ismerete, a szükséges szakirodalom ismerete, a dolgozatírás módszertanának ismerete b) képességei – Képes a kezdő szintet meghaladó mértékben tájékozódni magyar és külföldi szakirodalomban. – Magabiztosan kiismeri magát a forrásszövegek, a szakirodalom, és szükséges adatok kritikai feldolgozása során témakörében. – Szakmai értelemben releváns írási és fogalmazási készségét biztosan használja. – Képes rövid tanulmányt írni tartani kijelölt témából.
Tantárgy felelőse: Dr. Schreiner Dénes, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Schreiner Dénes, PhD

Az ismeretkör: Szakdolgozati kutatás 3-4.

Kredittartománya: 8kr

Tantárgyai:

18. Szakdolgozati kutatás 3.

19. Szakdolgozati kutatás 4.

Tantárgy neve: Szakdolgozati kutatás 3.		Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelező		
Képzési jellege: 70% gyakorlati		
A tanóra típusa: szeminárium, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: magyar		
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Egyéni konzultáció; csoportmunka.		
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: Publikáció, dolgozatírás, előadás tartása és tanítási gyakorlat, írásbeli beszámoló a szorgalmi időszakban.		
A tantárgy tantervi helye: 3. félév		
Előtanulmányi feltételek: -		
Tantárgyleírás:		
Míg A Tan Kapuja Buddhista Főiskola BA képzése általános elméleti és gyakorlati ismereteket és készségeket nyújt a buddhizmus szerteágazó szakterületére vonatkozóan, az MA képzés nagy hangsúlyt helyez a buddhizmus tudományos szemléletű vizsgálatára. Ez a szemléletmód nem csak a tárgyak struktúrájában jelenik meg, hanem az egyes tárgyak tananyaga is igyekszik az adott téma szakirodalmát, más tudományágakkal való kapcsolatát alaposabban feltárni. A Szakdolgozati kutatás 1-4. c. tárgy ennek a tudományos szemléletnek a gyakorlati oldalát helyezi középpontba oly módon, hogy bizonyos készségeket fejleszt. A tárgy keretében a hallgatók ugyanis végig egy célt követnek, mégpedig a tanulmányokat záró szakdolgozat megírását, viszont az ehhez szükséges készségek megszerzése érdekében a négy félév alatt megismerkednek a tudományos módszertan elemeivel, a kutatómódszertannal, a szakdolgozatírás módszertanával, a szakmai publikációk, recenziók, előadások tartásának módszereivel, és némi gyakorlatot szereznek az oktatás terén. A tárgy kurzusai általában egyéni konzultációt jelentenek, a hallgatók a választott tutor-oktatójuk / szakdolgozati témavezetőjük vezetésével szemeszterről szemeszterre haladnak előre szakdolgozatuk megírásában. A félévben folytatódik a szakdolgozat elkészítése az előző félévek szerint. Ezen felül a hallgatóknak a főiskolai oktatásban a témavezető vagy egy másik oktató irányítása mellett egy főiskolai tanórát kell tartaniuk. Az óratartás olyan témában történhet, amely jól kapcsolódik a szakdolgozati témához. Az óratartás megszervezésébe be kell vonni a témavezetőt, aki a Tudományos Tanács véleménye és jóváhagyása mellett segíti a hallgatót.		

Kritériumfeltétel, hogy a négy félév során a hallgató tartson legalább egy db. konferencia előadást (TDK, Közel s távol stb.), vagy készítsen egy db. szakmai publikációt (pl. a Keréknymokban). Ez a kritériuma annak, hogy az MA szak hallgatója szakdolgozatát benyújthassa elbírálásra.
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i>, illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása 1. Eco, Umberto 1991. <i>Hogyan írjunk szakdolgozatot?</i> Budapest: Gondolat. 2. Dr. Majoros Pál 2011. <i>Tanácsok, tippek, trükkök nem csak szakdolgozatóknak avagy a kutatómódszertan alapjai.</i> Budapest: Prospektkop Nyomda. 3. Havasréti József 2006. <i>Tudományos írásmű.</i> Budapest – Pécs: HEFOP Bölcsész Konzorcium.
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
a) tudása A választott szakdolgozati téma alapos ismerete, a szükséges szakirodalom ismerete, a dolgozatírás módszertanának ismerete b) képességei – Képes haladó szintet elérve tájékozódni magyar és külföldi szakirodalomban. – Haladó szintet elérve ismeri ki magát a forrásszövegek, a szakirodalom, és szükséges adatok kritikai feldolgozása során témakörében. – Szakmai értelemben releváns írási és fogalmazási készségét haladó szinten használja. – Oktatói felügyelettel képes tanóra megtartására választott témakörben. (szakdolgozathoz kapcsolódóan)
Tantárgy felelőse: Dr. Farkas Attila Márton, PhD
Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Farkas Attila Márton, PhD

Tantárgy neve: Szakdolgozati kutatás 4.	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelező	
Képzési jellege: 70% gyakorlati	
A tanóra típusa: szeminárium, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: magyar Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Egyéni konzultáció; csoportmunka.	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: Publikáció, dolgozatírás, előadás tartása és tanítási gyakorlat, írásbeli beszámoló a szorgalmi időszakban.	
A tantárgy tantervi helye: 4. félév	

Előtanulmányi feltételek: -
Tantárgyleírás:
Míg A Tan Kapuja Buddhista Főiskola BA képzése általános elméleti és gyakorlati ismereteket és készségeket nyújt a buddhizmus szerteágazó szakterületére vonatkozóan, az MA képzés nagy hangsúlyt helyez a buddhizmus tudományos szemléletű vizsgálatára. Ez a szemléletmód nem csak a tárgyak struktúrájában jelenik meg, hanem az egyes tárgyak tananyaga is igyekszik az adott téma szakirodalmát, más tudományágakkal való kapcsolatát alaposabban feltárni. A Szakdolgozati kutatás 1-4. c. tárgya ennek a tudományos szemléletnek a gyakorlati oldalát helyezi középpontba oly módon, hogy bizonyos készségeket fejleszt. A tárgy keretében a hallgatók ugyanis végig egy célt követnek, mégpedig a tanulmányokat záró szakdolgozat megírását, viszont az ehhez szükséges készségek megszerzése érdekében a négy félév alatt megismerkednek a tudományos módszertan elemeivel, a kutatómódszertannal, a szakdolgozatírás módszertanával, a szakmai publikációk, recenziók, előadások tartásának módszereivel, és némi gyakorlatot szereznek az oktatás terén. A tárgy kurzusai általában egyéni konzultációt jelentenek, a hallgatók a választott tutor-oktatójuk / szakdolgozati témavezetőjük vezetésével szemeszterről szemeszterre haladnak előre szakdolgozatuk megírásában. Ez a szakdolgozat végső formába öntésének féléve. Ezen felül a hallgatók egy tézismertető előadást tartanak szakdolgozatukról, amelyet műhelyvita követ. Ezen az előadáson (elővédés) minden MA szakon tanuló hallgatónak részt kell vennie, valamint legalább a témavezetőnek. Kritériumfeltétel, hogy a négy félév során a hallgató tartson legalább egy db. konferencia előadást (TDK, Közel s távol stb.), vagy készítsen egy db. szakmai publikációt (pl. a Keréknyomokban). Ez a kritériuma annak, hogy az MA szak hallgatója szakdolgozatát benyújthassa elbírálásra.
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i>, illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása 1. Eco, Umberto 1991. <i>Hogyan írjunk szakdolgozatot?</i> Budapest: Gondolat. 2. Dr. Majoros Pál 2011. <i>Tanácsok, tippek, trükkök nem csak szakdolgozatíróknak avagy a kutatómódszertan alapjai.</i> Budapest: Prospektkop Nyomda. 3. Havasréti József 2006. <i>Tudományos írásmű.</i> Budapest – Pécs: HEFOP Bölcsész Konzorcium.
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
a) tudása a választott szakdolgozati téma alapos ismerete, a szükséges szakirodalom ismerete, a dolgozatírás módszertanának ismerete b) képességei – Képes magas színvonalon tájékozódni magyar és külföldi szakirodalomban. – Magas szinten ismeri ki magát a forrásszövegek, a szakirodalom, és szükséges adatok kritikai feldolgozása során témakörében. – Szakmai értelemben releváns írási és fogalmazási készségét magas szinten használja. – Képes szakdolgozata téziseit előadni, próbavédésen érvelve megvédeni, arról tudományos vitát folytatni.
Tantárgy felelőse: Dr. Farkas Attila Márton, PhD
Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Körtvélyesi Tibor, PhD

Összehasonlító buddhista filozófiai specializáció tantárgyleírásai

Az ismeretkör: Buddhista szentirat-egzegézés (Páli)

Kredittartománya: 12kr

Tantárgyai:

1. Buddhista szentirat-egzegézés 1. (Páli)
2. Buddhista szentirat-egzegézés 2. (Páli)
3. Buddhista szentirat-egzegézés 3. (Páli)
4. Buddhista szentirat-egzegézés 4. (Páli)

Tantárgy neve: Buddhista szentirat-egzegézés 1. (Páli)	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
Képzési jellege: 60% gyakorlati	
A tanóra típusa: szeminárium, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: magyar	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Félévközi beadandó házi feladatok, témakörönként összefoglalók folyamatos készítése tanári visszajelzéssel. Interaktív oktatás (a hallgatók folyamatos bevonása az órákon, és a házi feladatok megbeszélése).	
A számonkérés módja Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: A félévközi beadandó a félév végi tesztre is felkészít.	
A tantárgy tantervi helye: 1. félév	
Előtanulmányi feltételek: -	
Tantárgyleírás:	
Mivel a szak fő tárgya a buddhizmus, a buddhizmus pedig indiai eredetű, szükség van arra, hogy a hallgatók ismerjék az alapítót, a történelmi Buddha szavait a hagyomány szerint legeredetibb módon megőrző szöveganyagot, annak legalább is legfontosabb részeit, illetve a szövegek alapján megismerhető kultúrát. Ezt a célt több kurzus anyaga biztosíthatja. A tárgycsoport elsődleges célja az, hogy azok a hallgatók, akik az MA tantervük keretében nem tanulnak rendszeres keleti nyelvet, eredetiben is lássanak, olvassanak buddhista tematikájú szövegeket. Ehhez a páli nyelv alkalmas, ugyanis nyelvtana nem bonyolult, a szükséges nyelvtani apparátus könnyen kezelhető. A négy féléves tárgycsoport minden kurzusa a páli kánonból származó szöveget, szuttát dolgoz fel. A hallgatók megtanulják az eredeti szövegekhez hozzájutás módjait, a létező fordításokat felkutatják, megismerik és használják a szótárakat, adatbázisokat, mind nyomtatott, mind online formában. A kurzusok során a páli szövegeket teljes terjedelmükben vagy részleteikben a páli eredeti tükrében vizsgálják, értelmezik a terminológiát, és elemzik az egyes	

szövegblokkokat, illetve a teljes szöveg esetén a szöveg egészét, annak belső összefüggéseit. A szövegekre és a fordításokra, értelmezésekre megtanulnak kritikai szemlélettel tekinteni.

A kurzus felméri a hallgatók meglévő páli nyelvi tudását, majd ennek alapján meghatározza, melyek azok a nyelvi területek, amelyeket fejleszteni kell, hogy a tanulócsoport tudása a kurzus végére kiegyenlített legyen. E nyelvi felzárkóztatásnak része a szükséges páli nyelvtan átismétlése, megtanulása, a nyelvtani terminológia egyeztetése.. Ehhez a meglévő magyar és angol nyelvű szakirodalmat használja, illetve a kánonból választott megfelelő nehézségű szutta részletes elemzésével, fordításával foglalkozik.

A páli nyelvről való tudnivalók ismételése:

- A szanszkrit és a páli nyelv rövid története.
- A szanszkrit nyelv hangtana. A páli nyelv hangtana. A szanszkrit és a páli hangtanának viszonya.
- A tudományos és a magyaros átírás.
- Általános bevezetés a nyelvtanuláshoz (kis magyar nyelvtan a páli nyelv tükrében). A páli nyelv morfológiai jellegzetességei (a ragozások bemutatása). Az névszavak, igék és névmások ragozása a páli nyelvben. Szintaktikai alapismeretek (egyeztetés, állapothatározók, szórend, mellékmondatok rövidítése). Összetételek a páli nyelvben (bahuvríhi, dvandva).

A szöveganyagot a *Milindapanyhából* vett rövid fejezetek alkotják. Ezen szövegek lényegében változtatás nélkül kerülnek a hallgatók elé, teljes preparációval, szótárazással, jegyzetekkel.

A **2-5** legfontosabb **kötelező**, illetve **ajánlott irodalom** (jegyzet, tankönyv) felsorolása

Kötelező irodalom:

1. Körtvélyesi Tibor 2019. *Jegyzetek az Egzegézis c. tantárgyhoz*. (jegyzet)
2. Körtvélyesi Tibor 2014. *Rövid páli nyelvtan*. (jegyzet)
3. Bhikkhu Pesala 2001. *The Debate of King Milinda*. Free distribution. [online] Buddha Dharma Education Association. URL: http://www.buddhanet.net/pdf_file/milinda.pdf [letöltve: 2019. április 14.].

Ajánlott irodalom:

1. Collins, Steven 2005. *A Pali Grammar for Students*. Chiang Mai: Silkworm Books.
2. Warder, A. K. 1984. *Introduction to Pali*. London: The Pali Text Society, 1984.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

Az indoeurópai nyelvcsalád alapvető tudnivalóinak ismerete. A páli és szanszkrit nyelv történetének vázlatos ismerete. A páli és a szanszkrit hangtan ismerete. A páli nyelv alapszerkezetének ismerete. Eredeti páli szöveg olvasása és elemzése (egzegézise) nyelvi alapon. A *Milindapañha* c. mű tudnivalói.

A jelen kurzus nem tekinthető a hagyományos értelemben vett nyelvoktatásnak. Emiatt a kurzus előadásai csak részben alkalmazzák a nyelvoktatásra jellemző módszereket, így az elvárt ismeretek és készségek struktúrája is eltér a hagyományos nyelvoktatásétól. A memorizálandó nyelvtani anyag minimális, de a hallgatóknak érteniük kell a páli nyelvtan alapszerkezetét (esetragozás, igeragozás, egyeztetés, stb.), érteniük kell az alapvető nyelvészeti terminológiát (hangtan, szófajok, mondatrészek). Továbbá kezelniük kell tudni a tárgy oktatásához készült nyelvtant. Ezeken kívül tisztában kell lenniük a *Milindapanyha* c. szövegre vonatkozó legfontosabb ismeretekkel.

b) képességei – Nyelvi tudatossága kialakul, a forrásnyelv és az anyanyelv viszonyára reflektál – A szaknyelv alapvető kezelésében jártasságot szerez, olvas, az átírást ismeri. – Info-kommunikációs készsége tovább fejlődik az átírások szakszerű kezelésével, hatékony szótárhasználattal – Forráskritikai készsége megalapozódik, a forrásnyelv és a magyar nyelv terminológiája összefüggését ismeri.
Tantárgy felelőse: Dr. Körtvélyesi Tibor, PhD
Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Körtvélyesi Tibor, PhD

Tantárgy neve: Buddhista szentirat-egzegézés 2. (Páli)	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
Képzési jellege: 60% gyakorlati	
A tanóra típusa: szeminárium, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: magyar Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Félévközi beadandó házi feladatok. Interaktív oktatás (a hallgatók folyamatos bevonása az órákon, és a házi feladatok megbeszélése.	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye: 2. félév	
Előtanulmányi feltételek: Buddhista szentirat-egzegézés 1. (Páli)	
Tantárgyleírás:	
Mivel a szak fő tárgya a buddhizmus, a buddhizmus pedig indiai eredetű, szükség van arra, hogy a hallgatók ismerjék az alapítót, a történelmi Buddha szavait a hagyomány szerint legeredetibb módon megőrző szöveganyagot, annak legalább is legfontosabb részeit, illetve a szövegek alapján megismerhető kultúrát. Ezt a célt több kurzus anyaga biztosíthatja. A tárgycsoport elsődleges célja az, hogy azok a hallgatók, akik az MA tantervük keretében nem tanulnak rendszeres keleti nyelvet, eredetiben is lássanak, olvassanak buddhista tematikájú szövegeket. Ehhez a páli nyelv alkalmas, ugyanis nyelvtana nem bonyolult, a szükséges nyelvtani apparátus könnyen kezelhető. A négy féléves tárgycsoport minden kurzusa a páli kánonból származó szöveget, szuttát dolgoz fel. A hallgatók megtanulják az eredeti szövegekhez hozzájutás módjait, a létező fordításokat felkutatják, megismerik és használják a szótárakat, adatbázisokat, mind nyomtatott, mind online formában. A kurzusok során a páli szövegeket teljes terjedelmükben vagy részleteikben a páli eredeti tükrében vizsgálják, értelmezik a terminológiát, és elemzik az egyes szövegblokkokat, illetve a teljes szöveg esetén a szöveg egészét, annak belső összefüggéseit. A szövegekre és a fordításokra, értelmezésekre megtanulnak kritikai szemlélettel tekinteni. A kurzus elején a hallgatók átismétlik az előző félévben megismert páli nyelvtani jelenségeket:	

- A páli nyelv hangtana. A tudományos és a magyaros átírás.
- A páli nyelv morfológiai jellegzetességei (a ragozások bemutatása). Az névszavak, igék és névmások ragozása a páli nyelvben. Szintaktikai alapismeretek (egyeztetés, állapothatározók, szórend, mellékmondatok rövidítése). Összetételek a páli nyelvben (bahuvrihi, dvandva).

A hallgatók áttekintik a páli nyelvtan egyéb elemeit: igenevek, igeneves szerkezetek. A hangváltózási szabályok. A páli és a szanszkrot szavak hangtani megfelelése.

A kurzus során a hallgatók a páli kánonból választott szuttát, vagy szuttarészletet olvasnak. A szutták feldolgozásához szükséges forrásszövegeket, fordításokat, elemzéseket részben megkapják, részben maguk kutatják fel.

Javasolt szövegek:

MN 58 Abhaya-rājakumāra-sutta / Abhaya, a király fia

MN 36 Mahā-Saccaka-sutta / Szaccsaka – A megvilágosodás története

MN 22. Alagaddūpama-sutta / A kobra-hasonlat

MN 38. Mahā-taṇhā-saṅkhaya-sutta / A szomjúhozás kioltása

MN 63. Cūḷa-Mālukya-sutta / Málukja

MN 13. Mahā-dukkha-kkhandha-sutta / A boldogtalanság tengere – a vágyak, a testek és az érzetek

MN 72. Aggi-Vaccha-sutta / Vaccsha és a tűz

DN 16. Mahā-parinibbāna-sutta / A teljes ellobbanás

MN 21. Kakacūpama-sutta / A fűrészhasonlat

MN 87. Piya-jātika-sutta / Ha valaki kedves nekünk

MN 14. Cūḷa-dukkha-kkhandha-sutta / A boldogtalanság tengere – beszélgetés Mahánámával

MN 35. Cūḷa-Saccaka-sutta / Szaccsaka – Vita az éntelenségről

MN 93. Assalāyana-sutta / Asszalájana – A bráhminok kiváltságai

MN 140. Dhātu-vibhaṅga-sutta / Az elemek elemzése

MN 86. Aṅgulimāla-sutta / Angulimála, az Ujjfűzés

MN 56. Upāli-sutta / Upáli – A gazdag dzsaina áttérése

Vin. Mahā-vagga 1–12 /A megvilágosodás után; az első követők

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása

Kötelező irodalom:

1. Körtevényesi Tibor 2014. *Rövid páli nyelvtan*. (jegyzet)
2. *Vinaya / Sutta* 2018. [online] suttacentral.net
3. Vipassana Research Institute 2017. *Chaṭṭha Saṅgāyana Tipitaka Version 4.0 (CST4)* [computer program] URL: <http://www.tipitaka.org/cst4> [letöltve: 2017. október 4.].
4. Kovács Gábor – Körtevényesi Tibor – Ruzsa Ferenc (ford.) 2017. Szutták a páli kánonból. (kézirat).

Ajánlott irodalom:

1. U Ko Lay (ed.) 1985. *Guide to Tipitaka*. Buddha Dharma Education Association Inc.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

Az indoeurópai nyelvcsalád alapvető tudnivalóinak ismerete. A páli és szanszkrit nyelv történetének vázlatos ismerete. A páli és a szanszkrit hangtan ismerete. A páli nyelv alapszerkezetének ismerete. Eredeti páli szöveg olvasása és elemzése (egzegézise) nyelvi alapon. A *Milindapañha* c. mű tudnivalói.

A jelen kurzus nem tekinthető a hagyományos értelemben vett nyelvoktatásnak. Emiatt a kurzus előadásai csak részben alkalmazzák a nyelvoktatásra jellemző módszereket, így az elvárt ismeretek és készségek struktúrája is eltér a hagyományos nyelvoktatásétól. A memorizálandó nyelvtani anyag minimális, de a hallgatóknak érteniük kell a páli nyelvtan alapszerkezetét (esetragozás, igeragozás, egyeztetés, stb.), érteniük kell az alapvető nyelvészeti terminológiát (hangtan, szófajok, mondatrészek). Továbbá kezelniük kell tudni a tárgy oktatásához készült nyelvtant. Ezeken kívül tisztában kell lenniük a Milindapanyha c. szövegre vonatkozó legfontosabb ismeretekkel.

b) képességei

- Nyelvi tudatossága kialakul (a forrásnyelv a fordításnyelvek és az anyanyelv viszonya).
- A szaknyelv alapvető kezelésében jártasságot szerez (olvasás és átírás).
- Informatikai készsége fejlett (átírások kezelése, szótárhasználat).
- Forráskritikai készsége megalapozódik (a forrásnyelv és a magyar nyelv terminológiája összefüggésének látása).
- Ismeri forrásszövegek hozzáférhetőségét, tájékozott az online forráskezelésben.
- Angol nyelvi készségek fejlődik (szótárhasználat).
- A fordítás kritikai szemléletmódja rögzül
- Szövegértési és szövegelemzési képesség tovább mélyül.

Tantárgy felelőse: Dr. Körtvélyesi Tibor, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Körtvélyesi Tibor, PhD

Tantárgy neve: Buddhista szentirat-egzegézis 3. (Páli)	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
Képzési jellege: 60% gyakorlati	
A tanóra típusa: szeminárium, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: magyar	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Félévközi beadandó házi feladatok. Interaktív oktatás (a hallgatók folyamatos bevonása az órákon, és a házi feladatok megbeszélése).	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye: 3. félév	

Előtanulmányi feltételek: Buddhista szentirat-egzegzés 1-2.

Tantárgyleírás:

Mivel a szak fő tárgya a buddhizmus, a buddhizmus pedig indiai eredetű, szükség van arra, hogy a hallgatók ismerjék az alapító, a történelmi Buddha szavait a hagyomány szerint legeredetibb módon megőrző szöveganyagot, annak legalább is legfontosabb részeit, illetve a szövegek alapján megismerhető kultúrát. Ezt a célt több kurzus anyaga biztosíthatja.

A tárgycsoport elsődleges célja az, hogy azok a hallgatók, akik az MA tantervük keretében nem tanulnak rendszeres keleti nyelvet, eredetiben is lássanak, olvassanak buddhista tematikájú szövegeket. Ehhez a páli nyelv alkalmas, ugyanis nyelvtana nem bonyolult, a szükséges nyelvtani apparátus könnyen kezelhető. A négy féléves tárgycsoport minden kurzusa a páli kánonból származó szöveget, szuttát dolgoz fel. A hallgatók megtanulják az eredeti szövegekhez hozzájutás módjait, a létező fordításokat felkutatják, megismerik és használják a szótárakat, adatbázisokat, mind nyomtatott, mind online formában. A kurzusok során a páli szövegeket teljes terjedelmükben vagy részleteikben a páli eredeti tükrében vizsgálják, értelmezik a terminológiát, és elemzik az egyes szövegblokkokat, illetve a teljes szöveg esetén a szöveg egészét, annak belső összefüggéseit. A szövegekre és a fordításokra, értelmezésekre megtanulnak kritikai szemlélettel tekinteni.

A kurzus elején a hallgatók átismétlik az előző félévben megismert páli nyelvtani jelenségeket.

- A páli nyelv hangtana. A tudományos és a magyaros átírás.
- A páli nyelv morfológiai jellegzetességei (a ragozások bemutatása). Az névszavak, igék és névmások ragozása a páli nyelvben. Szintaktikai alapismeretek (egyeztetés, állapothatározók, szórend, mellékmondatok rövidítése). Összetételek a páli nyelvben (bahuvrihi, dvandva).

A hallgatók áttekintik a páli nyelvtan egyéb elemeit: igenevek, igeneves szerkezetek. A hangváltozási szabályok. A páli és a szanszkrot szavak hangtani megfelelése.

A kurzus során a hallgatók a páli kánonból választott szuttát, vagy szuttarészletet olvasnak. A szutták feldolgozásához szükséges forrásszövegeket, fordításokat, elemzéseket részben megkapják, részben maguk kutatják fel.

Javasolt szövegek:

MN 58 Abhaya-rājakumāra-sutta / Abhaja, a király fia

MN 36 Mahā-Saccaka-sutta / Szaccsaka – A megvilágosodás története

MN 22. Alagaddūpama-sutta / A kobra-hasonlat

MN 38. Mahā-taṇhā-saṅkhaya-sutta / A szomjúhozás kioltása

MN 63. Cūḷa-Mālukya-sutta / Málukja

MN 13. Mahā-dukkha-kkhandha-sutta / A boldogtalanság tengere – a vágyak, a testek és az érzetek

MN 72. Aggi-Vaccha-sutta / Vacsha és a tűz

DN 16. Mahā-parinibbāna-sutta / A teljes ellobbanás

MN 21. Kakacūpama-sutta / A fűrész-hasonlat

MN 87. Piya-jātika-sutta / Ha valaki kedves nekünk

MN 14. Cūḷa-dukkha-kkhandha-sutta / A boldogtalanság tengere – beszélgetés Mahánámával

MN 35. Cūḷa-Saccaka-sutta / Szaccsaka – Vita az éntelenségről

MN 93. Assalāyana-sutta / Asszalájana – A bráhmínok kiváltságai

MN 140. Dhātu-vibhaṅga-sutta / Az elemek elemzése

MN 86. Aṅgulimāla-sutta / Angulimāla, az Ujjfűzés

MN 56. Upāli-sutta / Upāli – A gazdag dzsaina áttérése

Vin. Mahā-vagga 1–12 /A megvilágosodás után; az első követők

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása

Kötelező irodalom:

1. Körtevényesi Tibor 2014. *Rövid páli nyelvtan*. (jegyzet)
2. *Vinaya / Sutta* 2018. [online] suttacentral.net
3. Vipassana Research Institute 2017. *Chaṭṭha Saṅgāyana Tipitaka Version 4.0 (CST4)* [computer program] URL: <http://www.tipitaka.org/cst4> [letöltve: 2017. október 4.].

Ajánlott irodalom:

1. Bhikkhu Ñāṇamoli - Bhikkhu Bodhi 1995. *The Middle Length Discourses of the Buddha*. Boston: Wisdom Publication.
2. Bhikkhu Sujato (tr.) 2018. *The Long Discourses*. Published online at SuttaCentral. [online] suttacentral.net

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

Az indoeurópai nyelvcsalád alapvető tudnivalóinak ismerete. A páli és szanszkrit nyelv történetének vázlatos ismerete. A páli és a szanszkrit hangtan ismerete. A páli nyelv alapszerkezetének ismerete. Eredeti páli szöveg olvasása és elemzése (egzegézise) nyelvi alapon. A *Milindapañha* c. mű tudnivalói.

A jelen kurzus nem tekinthető a hagyományos értelemben vett nyelvoktatásnak. Emiatt a kurzus előadásai csak részben alkalmazzák a nyelvoktatásra jellemző módszereket, így az elvárt ismeretek és készségek struktúrája is eltér a hagyományos nyelvoktatásától. A memorizálandó nyelvtani anyag minimális, de a hallgatóknak érteniük kell a páli nyelvtan alapszerkezetét (esetragozás, igeragozás, egyeztetés, stb.), érteniük kell az alapvető nyelvészeti terminológiát (hangtan, szófajok, mondatrészek). Továbbá kezelniük kell tudni a tárgy oktatásához készült nyelvtant. Ezeken kívül tisztában kell lenniük a Milindapanyha c. szövegre vonatkozó legfontosabb ismeretekkel.

b) képességei

- Nyelvi tudatossága jól megalapozott (a forrásnyelv a fordításnyelvek és az anyanyelv viszonya).
- Aszakyelv kezelésében közelít a haladó szintű jártassághoz (olvasás és átírás).
- Informatikai készség megalapozott (átírások kezelése, szótárhasználat).
- Forráskritikai készsége megalapozott (a forrásnyelv és a magyar nyelv terminológiája összefüggésének ismerete).
- Aforrásszövegek hozzáférhetőségének ismerete tovább mélyül, online forráskezelése biztossá válik.
- Angol nyelvi készsége rögzül, szótárhasználat megalapozottá válik.
- A fordítás kritikai szemléletmódja elmélyült.
- Szövegértési és szövegelemzési képessége megalapozott.

Tantárgy felelőse: Dr. Körtvélyesi Tibor, PhD
Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Körtvélyesi Tibor, PhD

Tantárgy neve: Buddhista szentirat-egzegézés 4. (Páli)	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
Képzési jellege: 60% gyakorlati	
A tanóra típusa: szeminárium, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: magyar Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Félévközi beadandó házi feladatok. Interaktív oktatás (a hallgatók folyamatos bevonása az órákon, és a házi feladatok megbeszélése).	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye: 4. félév	
Előtanulmányi feltételek. Buddhista szentirat-egzegézés 1-3.	
Tantárgyleírás:	
Mivel a szak fő tárgya a buddhizmus, a buddhizmus pedig indiai eredetű, szükség van arra, hogy a hallgatók ismerjék az alapítót, a történelmi Buddha szavait a hagyomány szerint legeredetibb módon megőrző szöveganyagot, annak legalább is legfontosabb részeit, illetve a szövegek alapján megismerhető kultúrát. Ezt a célt több kurzus anyaga biztosíthatja. A tárgycsoport elsődleges célja az, hogy azok a hallgatók, akik az MA tantervük keretében nem tanulnak rendszeres keleti nyelvet, eredetiben is lássanak, olvassanak buddhista tematikájú szövegeket. Ehhez a páli nyelv alkalmas, ugyanis nyelvtana nem bonyolult, a szükséges nyelvtani apparátus könnyen kezelhető. A négy féléves tárgycsoport minden kurzusa a páli kánonból származó szöveget, szuttát dolgoz fel. A hallgatók megtanulják az eredeti szövegekhez hozzájutás módjait, a létező fordításokat felkutatják, megismerik és használják a szótárakat, adatbázisokat, mind nyomtatott, mind online formában. A kurzusok során a páli szövegeket teljes terjedelmükben vagy részleteikben a páli eredeti tükrében vizsgálják, értelmezik a terminológiát, és elemzik az egyes szövegblokkokat, illetve a teljes szöveg esetén a szöveg egészét, annak belső összefüggéseit. A szövegekre és a fordításokra, értelmezésekre megtanulnak kritikai szemlélettel tekinteni. A kurzus anyaga egyfelől folytatja a Buddhista szentirat-egzegézés 3. szem. (Páli) tematikáját, azaz a hallgatók a páli kánonból választott szuttát, vagy szuttarészletet olvasnak. A szutták feldolgozásához szükséges forrásszövegeket, fordításokat, elemzéseket részben megkapják, részben maguk kutatják fel. Másfelől a kurzus kitekintést nyújt a buddhista szanszkrit nyelv felé. A hallgatók páli és szanszkrit nyelven is meglévő szöveget, szövegrészt dolgoznak fel, hasonlítanak össze. Páli nyelvi ismereteikre alapozva, tanári segítség mellett, preparált szöveg alapján például a <i>Dhammacakkappavattana-sutta</i> páli és szanszkrit (<i>Saṅghabhedavastu</i>) verzióját hasonlítják össze,	

különös tekintettel a két szövegben található terminológia tekintetében. Ezen kívül önálló szöveggént megismerkednek a *Prajñāpāramitā-hṛdaya-sūtra* ('Szív szútra') szövegével is.

Javasolt páli szövegek:

MN 58 Abhaya-rājakumāra-sutta / Abhaya, a király fia

MN 36 Mahā-Saccaka-sutta / Szaccsaka – A megvilágosodás története

MN 22. Alagaddûpama-sutta / A kobra-hasonlat

MN 38. Mahā-taṇhā-saṅkhaya-suttaṃ / A szomjúhozás kioltása

MN 63. Cūḷa-Mālukya-sutta / Málukja

MN 13. Mahā-dukkha-kkhandha-sutta / A boldogtalanság tengere – a vágyak, a testek és az érzetek

MN 72. Aggi-Vaccha-sutta / Vaccsha és a tűz

DN 16. Mahā-parinibbāna-sutta / A teljes ellobbanás

MN 21. Kakacûpama-sutta / A fűrészhasonlat

MN 87. Piya-jātika-sutta / Ha valaki kedves nekünk

MN 14. Cūḷa-dukkha-kkhandha-sutta / A boldogtalanság tengere – beszélgetés Mahánámával

MN 35. Cūḷa-Saccaka-sutta / Szaccsaka – Vita az éntelenségről

MN 93. Assalāyana-sutta / Asszalájana – A bráhminok kiváltságai

MN 140. Dhātu-vibhaṅga-sutta / Az elemek elemzése

MN 86. Aṅgulimāla-sutta / Angulimála, az Ujjfűzés

MN 56. Upāli-sutta / Upáli – A gazdag dzsaina áttérése

Vin. Mahā-vagga 1–12 /A megvilágosodás után; az első követők

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása

Kötelező irodalom:

1. Piya Tan (tr.) 2018. *The Dharmafarers. Suttas with commentaries (Early Buddhism)*. [online] <http://www.themindingcentre.org/dharmafarer/sutta-titles-2>
2. Nattier, Jan 1992. The Hearth Sūtra: A Chinese Apocryptical Text? *JIAS*, 15(2).

Ajánlott irodalom:

1. Nariman, J. K. 1919. *Literary History of Sanskrit Buddhism*. Reprint 1992. Delhi: Motilal Banarsidass.
2. Norman, K. R. 1983. *Pāli Literature*. Wiesbaden: Otto Harrassowitz.
3. Hinüber, Oskar 1966. *A Handbook of Pali Literature*. Berlin–NewYork: Walter de Gruyter.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

Az indoeurópai nyelvcsalád alapvető tudnivalóinak ismerete. A páli és szanszkrit nyelv történetének vázlatos ismerete. A páli és a szanszkrit hangtan ismerete. A páli nyelv alapszerkezetének ismerete. Eredeti páli szöveg olvasása és elemzése (egzegézise) nyelvi alapon. A *Milindapañha* c. mű tudnivalói.

A jelen kurzus nem tekinthető a hagyományos értelemben vett nyelvoktatásnak. Emiatt a kurzus előadásai csak részben alkalmazzák a nyelvoktatásra jellemző módszereket, így az elvárt ismeretek és készségek struktúrája is eltér a hagyományos nyelvoktatásától. A memorizálandó nyelvtani anyag minimális, de a hallgatóknak érteniük kell a páli nyelvtan alapszerkezetét (esetragozás, igeragozás, egyeztetés, stb.), érteniük kell az alapvető nyelvészeti terminológiát (hangtan, szófajok, mondatrészek). Továbbá kezelniük kell tudni a tárgy oktatásához készült nyelvtant. Ezeken kívül tisztában kell lenniük a *Milindapañha* c. szövegre vonatkozó legfontosabb ismeretekkel.

b) képességei

- Nyelvi tudatossága magasan fejlett, (a forrásnyelv a fordításnyelvek és az anyanyelv viszonyáról szakmai értelemben megalapozottan képes számot adni.
- A szaknyelv haladó szintű kezelésében jártas
- Info-kommunikációsformatikai készsége fejlett, az átírásokat biztosan kezeli, szótárhasználata gyors és megbízható.
- Forráskritikai készsége biztos, a forrásnyelv és a magyar nyelv terminológiájának összefüggését átlátja, arról szakszerűen beszámolni képes.
- Forrásszövegek hozzáférhetőségének ismeretével széles körűen rendelkezik, online forráskezelése biztos és hatékony.
- Angol nyelv képességei rögzültek, szótárhasználata biztos.
- Fordítási-, szövegértelmezési, valamint szövegértési készsége magas szintű.

Tantárgy felelőse: Dr. Körtvélyesi Tibor, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Körtvélyesi Tibor, PhD

Az ismeretkör: Angol nyelvi szakszövegolvasás

Kredittartománya: 12kr

Tantárgyai:

5. Angol nyelvi szakszövegolvasás 1. (Tudatfilozófia)
6. Angol nyelvi szakszövegolvasás 2. (Metafizika)
7. Angol nyelvi szakszövegolvasás 3. (Jógácsára)
8. Angol nyelvi szakszövegolvasás 4. (Ismeretelmélet)

Tantárgy neve: Angol nyelvű szakszövegolvasás 1. (Tudatfilozófia)	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
Képzési jellege: 70% gyakorlati	
A tanóra típusa: szeminárium, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: angol Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Csoportmunka és egyéni önálló otthoni munka (fordítás) a szorgalmi időszak során.	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: Fordítások a szorgalmi időszak során.	
A tantárgy tantervi helye: 1. félév	
Előtanulmányi feltételek: Összehasonlító filozófia 1. (Tudatfilozófia) párhuzamos tárgyfelvétel	
Tantárgyleírás:	
A szövegolvasási órák az Összehasonlító filozófia 1. (Tudatfilozófia) szeminárium kiegészítéseként, az ott tanultak elmélyítéseként szolgálnak. Ennek megfelelően az ott megtárgyalt legfontosabb szerzőktől, illetve szövegekből olvasunk eredeti, angol nyelvű szemelvényeket. A szövegolvasásokat otthoni fordítói munkával egészítjük ki, melynek során rávilágítunk az angol terminológia magyar nyelvű fordítási lehetőségeire, és az ebből adódó problémákra. Az órák tartalmának meghatározása 14 alkalomra lebontva: 1-3. A buddhizmusra és az elmekutatás alapkérdéseire vonatkozó szemelvények olvasása Susan Blackmore: Consciousness – An Introduction c. jegyzetéből 4-6. Az emberi gondolkodás alapelemeinek (okság, tér, idő, ego, stb.) Embodied Mind szempontú magyarázatai. Szemelvények Lakoff – Johnson: Philosophy in the Flesh. The Embodied Mind and its Challenge to Western Thought c. művéből. 7-10. A buddhizmus, mint a neurofenomenológia egyik fő inspirálója. Szemelvények Francisco J. Varela, Eleanor Rosch, Evan Thompson: The Embodied Mind. Cognitive Science and Human Experience c. klasszikusnak számító művéből.	

11-12. Buddhista reflexió a modern elmekutatásra. Részletek Houshmand, Zara – Livingston, Robert B. – Wallace, Alan B. (eds.): *Consciousness at the Crossroads, Conversations with the Dalai Lama on Brain Science and Buddhism* c. könyvből.

13-14. A kognitivisták szempontok megjelenése a buddhológiában: Waldron, William S. 2002: *Buddhist Steps to an Ecology of Mind: Thinking about 'Thoughts without a Thinker'*

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása

1. Blackmore, Susan 2003. *Consciousness – An Introduction*. London: Hodder & Stoughton.
2. Lakoff, G – Johnson, M. 1999: *Philosophy in the Flesh. The Embodied Mind and its Challenge to Western Thought*. New York, Basic Books.
3. Houshmand, Zara – Livingston, Robert B. – Wallace, Alan B. (eds.) 1999. *Consciousness at the Crossroads, Conversations with the Dalai Lama on Brain Science and Buddhism*. Ithaca, New York: Snow Lion.
4. Francisco J. Varela, Eleanor Rosch, Evan Thompson 1993: *The Embodied Mind. Cognitive Science and Human Experience*. 1993. Cambridge, Massachusetts, London, England: The MIT Press
5. Waldron, W. S. 2002: *Buddhist Steps to an Ecology of Mind: Thinking about 'Thoughts without a Thinker'* *The Eastern Buddhist* NEW SERIES, Vol. 34, No. 1, pp. 1-52

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

Idegen nyelvű szakirodalom ismeretének elmélyítése, tapasztalatszerzés tudományos, illetve filozófiai szakszövegek magyar nyelvre történő fordításában.

b) képességei

- Képes projekteken, illetve adott feladatokon dolgozó munkacsoportokban tevékenyen részt venni.
- Képes az egyénileg, illetve párban, csoportban szervezett tanulás, a tanulóközösségek működésének, valamint ezek egymással való kapcsolatának elemzésére, a lehetőségek előrejelzésére, ismeri az ezekhez szükséges főbb tudományos eredményeket és releváns gyakorlatokat.
- Képes a szakmai alaptudások, képességek, attitűdök hiányának elemző, kritikus, szükség esetén önkritikus feltárására, képes korrekciós terveit adatokkal alátámasztva elkészíteni, ebben másokat is segíteni.
- Képes nagyobb mennyiségű és/vagy változatos idegen nyelvű szakirodalom feldolgozására, kötetlen szóbeli szakmai kommunikációra angol nyelven.
- Kritikai nézőpontot, új látásmódot, innovatív megoldásokat és módszertanokat alkalmaz szakszövegek fordításában, illetve terminológiai problémák felmerülésekor.

Tantárgy felelőse: Dr. Balikó György, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Farkas Attila Márton, PhD

Tantárgy neve: Angol nyelvű szakszövegolvasás 2. (Metafizika)

Kreditértéke: 4

A tantárgy besorolása: kötelezően választható

Képzési jellege: 70% gyakorlati
A tanóra típusa: szeminárium, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: magyar Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Csoportmunka, kisebb csoportok önálló beszámolója a szorgalmi időszak során.
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: Angol nyelvű szakszövegek részleteinek fordítása, tartalmi összefoglalók készítése
A tantárgy tantervi helye: 2. félév
Előtanulmányi feltételek: Összehasonlító filozófia 2. (Metafizika) párhuzamos tárgyfelvétel
Tantárgyleírás:
A félév során a metafizika tárgykörébe tartozó angol nyelvű szakszövegeket – tanulmányokat, könyvrészleteket – olvasunk. A választott szövegek részben a kortárs angolszász metafizika, részben pedig az ezekhez kapcsolódó buddhista filozófiai megközelítések mélyebb megismerését célozzák. A kurzus speciálisan az <i>éntelenség</i> (anatta) és az <i>üresség</i> (sunyata) problémájából kiindulva próbál megközelíteni olyan mai metafizikai problémákat, mint pl. a <i>személyes identitás</i>, a <i>szubsztancialitás</i>, a <i>kauzalitás</i>, valamint a <i>racióális gondolkodás korlátai</i>.
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása: 1. Van Inwagen, P.- Zimmerman, D.W. (eds) Metaphysics: The Big Questions, Oxford, Basil Blackwell, 1998. 2. Laurence, S.-Macdonald, C. (eds.) Contemporary Readings in the Foundations of Metaphysics, Oxford, Basil Blackwell, 1998. 3. Burton, D. Emptiness Appraised. A Critical Study of Nágárjuna's Philosophy, Delhi, Motilal Barnisadass Publishers, 2001. 4. Hoffman, F.J. Rationality and Mind in Early Buddhism, Delhi, Motilal Barnisadass Publishers, 1987. 5. Fatone, V. The Philosophy of Nágárjuna, Delhi, Motilal Barnisadass Publishers, 1981.
Azok az előírt szakmai kompetenciák, kompetencia-elemek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
a) tudás A hallgató megismeri a buddhista filozófia két speciális problémaköréhez kapcsolódó angol nyelvű szakirodalmat, valamint a kortárs angolszász metafizika releváns elméleteit. Átlátja a különböző megközelítések közötti hasonlóságokat és különbségeket, a szövegekben felmerülő kérdésekről önállóan ítéletet tud alkotni.
b) képességek - A hallgató képes nagyobb mennyiségű idegen nyelvű szakirodalom feldolgozására. - Képes saját gondolatainak és a szakterülethez kapcsolódó témáknak szóban és írásban történő árnyalt kifejtésére, birtokolja a szakmai vitához szükséges beszéd- és íráskészséget. - Jól alkalmazza a kutatómódszertanban szükséges jártasságát, forráskritikai kompetenciáját.

- Biztosan él a különböző eszmerendszerek komparatiztikus megközelítésének készségével. - Biztosan alkalmazza az info-kommunikációs eszközöket, hálózatokat és funkciókat a szakterületén folyó tanuláshoz. - Gyakorlatra tesz szert angol nyelvű szakszövegek fordításában.
Tantárgy felelőse: Dr. Balikó György, PhD
Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Balikó György, PhD

Tantárgy neve: Angol nyelvű szakszövegolvasás 3. (Jógácsára)	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
Képzési jellege: 70% gyakorlati	
A tanóra típusa: szeminárium, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: angol Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Csapatmunka és egyéni önálló otthoni munka (fordítás) a szorgalmi időszak során.	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: Fordítások a szorgalmi időszak során.	
A tantárgy tantervi helye: 3. félév	
Tantárgyleírás:	
A szövegolvasási órák a Buddhista filozófia 5. (Jógácsára) szeminárium kiegészítéseként szolgálnak. A félév során három olyan szöveg angol szakfordításaiból olvasunk szemelvényeket, amelyek egyfelől három tradicionális buddhista műfajt, illetve szövegtípust reprezentálnak: a szútrát, az Abhidharma és az értekezést, másfelől átfogó képet adnak a jógácsára, és részben ennek révén általában a buddhista filozófiai gondolkodás természetéről. A szövegolvasásokat otthoni fordítói munkával egészítjük ki, melynek során megvizsgáljuk az angol terminológia változatosságát, esetleges következetlenségeit és azok magyar nyelvre történő fordítási lehetőségeit, és az ebből adódó értelmezési problémákat, különös tekintettel az eredeti szanszkrit, vagy egyéb keleti nyelvű terminológiára. Jógácsára Abhidharma és az angol terminológia. Asanga <i>Abhidharmasamuccaya</i> c. munkájának tanulmányozása. Szemelvények a legfontosabb jógácsára szentiratról, a <i>Lankāvatāra Sūtra</i>-ból. A klasszikus (korai) jógácsára összefoglalása: Szemelvények Asanga <i>Mahāyānasamgraha</i> c. munkájából. A klasszikus jógácsára speciális kérdései. Szemelvények Hszüan Cang Ch'eng Wei-Shih Lun c. értekezéséből. A kései jógácsára kezdete. Más tudatok létének kérdése. Dharmakírti <i>Samtanantara-Siddhi</i> c. értekezése. A buddhista szolipszizmus kezdete: Szemelvények Ratnakírti <i>Samtanantara-dusana</i> c. értekezéséből.	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása	
1. Cook, Francis 1999. <i>Three Texts on Consciousness Only</i>, Numata Center for Buddhist Translation and Research	

2. Keenan, John P. 1991. *The Summary of the Great Vehicle by Bodhisattva Asanga translated from Chinese of Paramārtha*. Berkley, Numata Center for Buddhist Translation and Research.
3. Rahula, Walpola 2001. *Abhidharmasamuccaya. The Compendium of the Higher Teaching (Philosophy) by Asanga*. Freemont, California, Asian Humanities Press.
4. Suzuki, Daisetz Teitaro 1999. *The Laṅkāvatāra Sūtra. A Mahāyāna Text*. Delhi, Motilal. (first published Routledge Kegan Paul, 1932.)
5. Suzuki, Daisetz Teitaro 1999. *Studies in the Laṅkāvatāra Sūtra*. Delhi, Motilal

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

Keleti (buddhista) szövegek angol nyelvű fordításainak és terminológiájának ismerete, tapasztalatszerzés a tudományos szakfordításban és szöveg, ill. terminológia értelmezésben. A jógácsára, és általában a buddhista filozófia mélyebb megértése, s ezen keresztül az angol nyelvű bölcséleti gondolkodás fejlesztése.

b) képességei

- Képes nagyobb mennyiségű és/vagy változatos idegen nyelvű szakirodalom feldolgozására, kötetlen szóbeli szakmai kommunikációra angol nyelven.
- Kritikai nézőpontot, új látásmódot, innovatív megoldásokat és módszertanokat alkalmaz szakszövegek fordításában, illetve terminológiai problémák felmerülésekor.
- Képes projektekben, illetve adott feladatokon dolgozó munkacsoportokban tevékenyen részt venni.
- Képes az egyénileg, illetve párban, csoportban szervezett tanulás, a tanulóközösségek működésének, valamint ezek egymással való kapcsolatának elemzésére, a lehetőségek előrejelzésére, ismeri az ezekhez szükséges főbb tudományos eredményeket és releváns gyakorlatokat.
- Képes a szakmai alaptudások, képességek, attitűdök hiányának elemző, kritikus, szükség esetén önkritikus feltárására, képes korrekciós terveit adatokkal alátámasztva elkészíteni, ebben másokat is segíteni.

Tantárgy felelőse: Dr. Farkas Attila Márton, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Farkas Attila Márton, PhD

Tantárgy neve: Angol nyelvű szakszövegolvasás 4. (Ismeretelmélet)	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
Képzési jellege: 60% gyakorlati	
A tanóra típusa: szeminárium, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: angol	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Interaktív oktatás (a hallgatók folyamatos bevonása az órai munkába, házfaladatok és megbeszélésük; közös szövegelemzés.	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	

A tantárgy tantervi helye: 4. félév
Előtanulmányi feltétele: -
Tantárgyleírás:
A kurzus elsősorban filozófiai szövegek értő olvasására és elemzésére vállalkozik. Az órákon egy-egy fontos ismeretelméleti kérdést járunk körbe amennyire lehet eredeti művekre illetve azok angol fordításaira támaszkodva. Az érintett szerzők: Nāgārjuna, Vasubandhu, Dignāga, Dharmakīrti és Candrakīrti valamint Descartes, Berkeley, Locke, Hume és Kant.
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i>, illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása 1. Katsura, Shōryu – Siderits, Mark (tr.) 2013. <i>Nāgārjuna's Middle Way: Mūlamadhyamakakārikā</i> (Classics of Indian Buddhism). Somerville, MA: Wisdom Publications. 2. K Garfield, Jay L. (tr.) 1995. <i>The Fundamental Wisdom of the Middle Way</i>. Oxford: Oxford University Press; 3. Pruden, Leo M. (tr. Eng.) – La Vallee Poussin, Louis de (tr. French). <i>Abhidharmakośabhāṣyam of Vasubandhu</i>. Vol. I–IV. Berkeley, CA: Asian Humanities Press; 4. Hattori, Masaaki 1968. <i>Dignāga, On Perception, being the Pratyakṣapariccheda of Dignāga's Pramāṇasamuccaya from the Sanskrit fragments and the Tibetan versions</i>, Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press; 5. Duckworth, Douglas – Eckel, Malcolm David – Garfield, Jay L. – Powers, John – Yeshe Thabkhas – Thakchoe, Sonam 2016. <i>Dignāga's Investigation of the Percept: A Philosophical Legacy in India and Tibet</i>, Oxford: Oxford University Press;
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
a) tudása Bepillantást ad az ismeretelmélet keleti és nyugati mestereinek műveibe, gondolkodásmódjába b) képességei - Magas szinten alkalmazza szövegértési és szövegproduktív készséget; - Képes önálló írásos elemzések elkészítésére; - Magas szinten alkalmazza a kutatómódszertanban szükséges jártasságot, forráskritikai kompetenciát; - Biztosan működteti a különböző eszmerendszerek komparatiztikus megközelítésének készségét; - Széleskörűen és hatékonyan alkalmazza az info-kommunikációs eszközöket, hálózatokat és funkciókat a szakterületén folyó tanuláshoz; - Képes lesz az alapvető idegen nyelvű szakirodalom olvasására.
Tantárgy felelőse: Dr. Balikó György, PhD
Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Fórizs László, PhD

Ind nyelvi (Páli-szanszkrit) specializáció tantárgyleírásai

Az ismeretkör: Buddhista szaknyelv (Páli-szanszkrit)

Kredittartománya: 12kr

Tantárgyai:

1. Buddhista szaknyelv 1. (Páli-szanszkrit)
2. Buddhista szaknyelv 2. (Páli-szanszkrit)
3. Buddhista szaknyelv 3. (Páli-szanszkrit)
4. Buddhista szaknyelv 4. (Páli-szanszkrit)

Tantárgy neve: Buddhista szaknyelv 1. (Páli-szanszkrit)		Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelezően választható		
Képzési jellege: 60% elméleti		
A tanóra típusa: előadás, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: magyar		
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Interaktív oktatás (a hallgatók folyamatos bevonása az órákon, és a házi feladatok megbeszélése).		
A számonkérés módja: kollokvium		
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: Folyamatos házi feladatírás, valamint témakörönként zárhelyi dolgozatok írása.		
A tantárgy tantervi helye: 1. félév		
Előtanulmányi feltételek: Buddhista szakszövegolvasás 1. (Páli-szanszkrit) párhuzamos tárgyfelfvétel		
Tantárgyleírás:		
A Tan Kapuja Buddhista Főiskola MA képzésében az <i>Ind nyelvi buddhista specializáció</i> célja a közép-haladó szintű páli nyelvi ismeretekkel rendelkező hallgatók magasabb szintű nyelvi képzése. Ennek tartalma egyfelől a páli nyelvben való további elmélyülés, másfelől szanszkrit nyelvi ismeretek megszerzése. Az oktatás módszertana arra épül, hogy a hallgatók meglévő páli nyelvi ismereteit kiterjessze a szanszkrit nyelv irányába. Azaz a két nyelv közötti szoros hangtani, morfológiai és szintaktikai hasonlóságok bemutatása és megértetése révén egyfajta összehasonlító tematika keretében egyszerre foglalkozik a két nyelvvel és az ezeken íródott buddhista szövegekkel. A buddhista témájú szövegekre való korlátozódás fontos kritérium, ugyanis a rendelkezésre álló idő és kreditmennyiség nem teszi lehetővé, hogy a klasszikus szanszkrit nyelv minden aspektusa részletes tárgyalásra kerüljön, viszont azok a szövegek, amelyeknek a páli és szanszkrit verziója is rendelkezésünkre áll, kiválóan alkalmasak arra, hogy a szanszkrit nyelvű buddhista irodalom jellegzetes nyelvi és tartalmi elemeit a páli hagyományéhoz hasonló alapossággal tanulmányozni lehessen. E tárgy az <i>Ind nyelvi buddhista specializáció</i> első féléves tárgycsoportjának elméleti része, hozzátartozik a <i>Buddhista szakszövegolvasás I. szem. (Páli-szanszkrit)</i> című kurzus, attól el nem választható, azzal párhuzamosan felveendő és végzendő. A két kurzus együttes végzése elégíti ki a specializáció szakmai követelményeit.		

A kurzus célja kettős. Egyfelől felméri a hallgatók meglévő páli (és szanszkrit) nyelvi tudását, majd ennek alapján meghatározza, melyek azok a nyelvi területek, amelyeket fejleszteni kell, hogy a tanulócsoporthoz tudása a kurzus végére kiegyenlített legyen. E nyelvi felzárkóztatásnak része a teljes páli nyelvtan átismétlése, a nyelvtani terminológia egyeztetése, az esetlegesen hiányzó nyelvtani tudás pótlása, begyakorlása. Ehhez a meglévő magyar és angol nyelvű szakirodalmat használja, illetve a kánonból választott megfelelő nehézségű szutta részletes elemzésével, fordításával foglalkozik.

A kurzus másik célja, a szanszkrit nyelvbe történő bevezetés. Ehhez rendelkezésre áll magyar nyelvű jegyzet, nyelvtankönyv, valamint számos angol szakirodalom (nyelvkönyvek, nyelvtanok, szótárak). Az oktatás során a szanszkrit nyelvi jelenségeket (ragozások, mondat szerkezetek) mindig a páli nyelvvel összehasonlításban is bemutatjuk. A szanszkrit nyelv alapjainak elsajátításához memoriterek megtanulása is szükséges (*a*-tövek, névmások, folyamatos igei főalakjai).

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása

Kötelező irodalom:

1. Körtvélyesi Tibor 2014. *Rövid páli nyelvtan*. (jegyzet)
2. Körtvélyesi Tibor 2016. *Bevezetés a szanszkrit nyelvbe*. (jegyzet)
3. Körtvélyesi Tibor 1998. *Szanszkrit nyelvtan*. Budapest: A Tan Kapuja Buddhista Főiskola.

Ajánlott irodalom:

1. Collins, Steven 2005. *A Pali Grammar for Students*. Chiang Mai: Silkworm Books.
2. Macdonell, A. A. 1927. *A Sanskrit Grammar for Student*. 3rd edition, reprint 1988. Delhi: Motilal Banarsidass.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

A páli nyelv haladó szintű ismerete. A szanszkrit nyelv alapjainak ismerete. A nyelvtani terminológia készségszintű ismerete.

b) képességei

- A páli nyelvben haladó szintű jártasságot ér el, a páli alaktan elmélyül, a memoriterek szilárdan rögzülnek
- A szanszkrit nyelvben kezdő szintű jártasságot szerez.
- Nyelvi tudatossága elmélyül.
- Összehasonlító nyelvészeti (és nyelvtörténeti) szemléletmódja megalapozódik.

Tantárgy felelőse: Dr. Hidas Gergely, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Hidas Gergely, PhD

Tantárgy neve: Buddhista szaknyelv 2. (Páli-szanszkrit).

Kreditértéke: 4

A tantárgy besorolása: kötelezően választható
Képzési jellege: 60% elméleti
A tanóra típusa: előadás, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: magyar Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Interaktív oktatás (a hallgatók folyamatos bevonása az órákon, és a házfeladatok megbeszélése).
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: Folyamatos házfeladatírás, valamint témakörönként zárhelyi dolgozatok írása.
A tantárgy tantervi helye: 2. félév
Előtanulmányi feltételek: Buddhista szaknyelv 1. (Páli-szanszkrit), Buddhista szakszövegolvasás 2. (Páli-szanszkrit) párhuzamos tárgyfelvétel
Tantárgyleírás:
A Tan Kapuja Buddhista Főiskola MA képzésében az <i>Ind nyelvi buddhista specializáció</i> célja a közép-haladó szintű páli nyelvi ismeretekkel rendelkező hallgatók magasabb szintű nyelvi képzése. Ennek tartalma egyfelől a páli nyelvben való további elmélyülés, másfelől szanszkrit nyelvi ismeretek megszerzése. Az oktatás módszertana arra épül, hogy a hallgatók meglévő páli nyelvi ismereteit kiterjessze a szanszkrit nyelv irányába. Azaz a két nyelv közötti szoros hangtani, morfológiai és szintaktikai hasonlóságok bemutatása és megértetése révén egyfajta összehasonlító tematika keretében egyszerre foglalkozik a két nyelvvel és az ezeken íródott buddhista szövegekkel. A buddhista témájú szövegekre való korlátozódás fontos kritérium, ugyanis a rendelkezésre álló idő és kreditmennyiség nem teszi lehetővé, hogy a klasszikus szanszkrit nyelv minden aspektusa részletes tárgyalásra kerüljön, viszont azok a szövegek, amelyeknek a páli és szanszkrit verziója is rendelkezésünkre áll, kiválóan alkalmasak arra, hogy a szanszkrit nyelvű buddhista irodalom jellegzetes nyelvi és tartalmi elemeit a páli hagyományéhoz hasonló alapossággal tanulmányozni lehessen. E tárgy az <i>Ind nyelvi buddhista specializáció</i> második féléves tárgycsoportjának elméleti része, hozzátartozik a <i>Buddhista szakszövegolvasás 2. szem. (Páli-szanszkrit)</i> című kurzus, attól el nem választható, azzal párhuzamosan felveendő és végzendő. A két kurzus együttes végzése elégíti ki a specializáció szakmai követelményeit. A kurzus folytatja a szanszkrit nyelvbe történő bevezetést. Ehhez rendelkezésre áll magyar nyelvű jegyzet, nyelvtankönyv, valamint számos angol szakirodalom (nyelvkönyvek, nyelvtanok, szótárak). Az oktatás során a szanszkrit nyelvi jelenségeket (ragozások, mondatszerkezetek) mindig a páli nyelvvel összehasonlításban is bemutatjuk. A szanszkrit nyelv alapjainak elsajátításához memoriterek megtanulása is szükséges (névszói-tövek, névmások, folyamatos igei főalakjai). A párhuzamosan futó <i>Buddhista szakszövegolvasás 2. szem. (Páli-szanszkrit)</i> című kurzus részeként olvasott páli (és a párhuzamos szanszkrit nyelvű) szövegekben előforduló új nyelvtani, mondattani jelenségek elemzése, megtanulása is a kurzus része.

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása

Kötelező irodalom:

1. Körtvélyesi Tibor 2014. *Rövid páli nyelvtan.* (jegyzet)
2. Körtvélyesi Tibor 2016. *Bevezetés a szanszkrit nyelvbe.* (jegyzet)
3. Körtvélyesi Tibor 1998. *Szanszkrit nyelvtan.* Budapest: A Tan Kapuja Buddhista Főiskola.
4. Geiger, Wilhelm 1943. *Pāli Literature and Language.* (Translated by Batakrishna Ghosh)
Reprint 1978. New Delhi: Munshiram Manoharlal.

Ajánlott irodalom:

1. Edgerton, Franklin 1953. *Buddhist Hybrid Sanskrit Grammar and Dictionary.* Vol. I-II.
Reprinted 1993. Delhi: Motilal Banarsidass.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

A páli nyelv haladó szintű ismerete. A szanszkrit nyelv kezdő-haladó szintű ismerete. A nyelvtani terminológia készségszintű ismerete.

b) képességei

- A szanszkrit nyelvben kezdő-haladó szintű jártasságot ér el.
- Nyelvi tudatosság elmélyül.
- Megalapozott összehasonlító nyelvészeti (és nyelvtörténeti) szemléletmódját alkalmazni képes.

Tantárgy felelőse: Dr. Hidas Gergely, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Hidas Gergely, PhD

Tantárgy neve: Buddhista szaknyelv 3. (Páli-szanszkrit)	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
Képzési jellege: 60% elméleti	
A tanóra típusa: előadás, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: magyar	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Interaktív oktatás (a hallgatók folyamatos bevonása az órákon, és a házi feladatok megbeszélése).	
A számonkérés módja: kollokvium	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: Folyamatos házi feladatírás, valamint témakörönként zárhelyi dolgozatok írása.	
A tantárgy tantervi helye: 3. félév	

Előtanulmányi feltételek: Buddhista szaknyelv 1-2. (Páli-szanszkrit), Buddhista szakszövegolvasás 3. (Páli-szanszkrit) párhuzamos tárgyfelvétel

Tantárgyleírás:

A Tan Kapuja Buddhista Főiskola MA képzésében az *Ind nyelvi buddhista specializáció* célja a közép-haladó szintű páli nyelvi ismeretekkel rendelkező hallgatók magasabb szintű nyelvi képzése. Ennek tartalma egyfelől a páli nyelvben való további elmélyülés, másfelől szanszkrit nyelvi ismeretek megszerzése. Az oktatás módszertana arra épül, hogy a hallgatók meglévő páli nyelvi ismereteit kiterjessze a szanszkrit nyelv irányába. Azaz a két nyelv közötti szoros hangtani, morfológiai és szintaktikai hasonlóságok bemutatása és megértetése révén egyfajta összehasonlító tematika keretében egyszerre foglalkozik a két nyelvvel és az ezeken íródott buddhista szövegekkel. A buddhista témájú szövegekre való korlátozódás fontos kritérium, ugyanis a rendelkezésre álló idő és kreditmennyiség nem teszi lehetővé, hogy a klasszikus szanszkrit nyelv minden aspektusa részletes tárgyalásra kerüljön, viszont azok a szövegek, amelyeknek a páli és szanszkrit verziója is rendelkezésünkre áll, kiválóan alkalmasak arra, hogy a szanszkrit nyelvű buddhista irodalom jellegzetes nyelvi és tartalmi elemeit a páli hagyományéhoz hasonló alapossággal tanulmányozni lehessen.

E tárgy az *Ind nyelvi buddhista specializáció* második féléves tárgycsoportjának elméleti része, hozzátartozik a *Buddhista szakszövegolvasás 3. szem. (Páli-szanszkrit)* című kurzus, attól el nem választható, azzal párhuzamosan felveendő és végzendő. A két kurzus együttes végzése elégíti ki a specializáció szakmai követelményeit.

A kurzus folytatja a szanszkrit nyelvbe történő bevezetést. Ehhez rendelkezésre áll magyar nyelvű jegyzet, nyelvtankönyv, valamint számos angol szakirodalom (nyelvkönyvek, nyelvtanok, szótárak). Az oktatás során a szanszkrit nyelvi jelenségeket (ragozások, mondatszerkezetek) mindig a páli nyelvvel összehasonlításban is bemutatjuk. A szanszkrit nyelv alapjainak elsajátításához memoriterek megtanulása is szükséges (névszói-tövek, névmások, folyamatos igei főalakjai).

A párhuzamosan futó *Buddhista szakszövegolvasás 3. szem. (Páli-szanszkrit)* című kurzus részeként olvasott páli (és a párhuzamos szanszkrit nyelvű) szövegekben előforduló új nyelvtani, mondattani jelenségek elemzése, megtanulása is a kurzus része.

A kurzus során egyre nagyobb hangsúllyal jelennek meg a buddhista hibrid szanszkrit nyelv sajátosságai. Az olvasott szövegek alapján a hallgatók megtanulják, melyek a klasszikus szanszkrit nyelvtől eltérő nyelvtani, mondattani és terminológiai jellegzetességek. Ehhez Edgerton kiváló nyelvtana és szótára áll rendelkezésre.

A **2-5** legfontosabb **kötelező**, illetve **ajánlott irodalom** (jegyzet, tankönyv) felsorolása

Kötelező irodalom:

1. Körtvélyesi Tibor 2014. *Rövid páli nyelvtan*. (jegyzet)
2. Körtvélyesi Tibor 1998. *Szanszkrit nyelvtan*. Budapest: A Tan Kapuja Buddhista Főiskola.
3. Geiger, Wilhelm 1943. *Pāli Literature and Language*. (Translated by Batakrishna Ghosh) Reprint 1978. New Delhi: Munshiram Manoharlal.

Ajánlott irodalom:

1. Collins, Steven 2005. *A Pali Grammar for Students*. Chiang Mai: Silkworm Books.

2. Macdonell, A. A. 1927. <i>A Sanskrit Grammar for Student</i> . 3 rd edition, reprint 1988. Delhi: Motilal Banarsidass.
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
a) tudása A páli nyelv haladó szintű ismerete. A szanszkrit nyelv kezdő-haladó szintű ismerete. A nyelvtani terminológia készségszintű ismerete. Buddhista hibrid szanszkrit nyelvi ismeretek. b) képességei – A szanszkrit nyelvben haladó szintű jártassága megalapozódik. – Nyelvi tudatosság tovább mélyül. – Összehasonlító nyelvészeti (és nyelvtörténeti) szemléletmódját jól alkalmazza. – Buddhista hibrid szanszkrit nyelvi alapkompétenciáját megszerzi.
Tantárgy felelőse: Dr. Hidas Gergely, PhD
Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Hidas Gergely, PhD

Tantárgy neve: Buddhista szaknyelv 4. (Páli-szanszkrit)	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: specializációban kötelező	
Képzési jellege: 60% elméleti	
A tanóra típusa: előadás, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: magyar Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Interaktív oktatás (a hallgatók folyamatos bevonása az órákon, és a házi feladatok megbeszélése. Szakdolgozati felkészítés.	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: Folyamatos házi feladatírás. Félévközi folyamatos szakdolgozati konzultáció. Nyilvános szakdolgozati előkészítő vita tartása.	
A tantárgy tantervi helye: 4. félév	
Előtanulmányi feltételek: Buddhista szaknyelv 1-3. (Páli-szanszkrit), Buddhista szakszövegolvasás 4. (Páli-szanszkrit) párhuzamos tárgyfelvétel	
Tantárgyleírás:	
A Tan Kapuja Buddhista Főiskola MA képzésében az <i>Ind nyelvi buddhista specializáció</i> célja a közép-haladó szintű páli nyelvi ismeretekkel rendelkező hallgatók magasabb szintű nyelvi képzése. Ennek tartalma egyfelől a páli nyelvben való további elmélyülés, másfelől szanszkrit nyelvi ismeretek	

megszerzése. Az oktatás módszertana arra épül, hogy a hallgatók meglévő páli nyelvi ismereteit kiterjessze a szanszkrit nyelv irányába. Azaz a két nyelv közötti szoros hangtani, morfológiai és szintaktikai hasonlóságok bemutatása és megértetése révén egyfajta összehasonlító tematika keretében egyszerre foglalkozik a két nyelvvel és az ezeken íródott buddhista szövegekkel. A buddhista témájú szövegekre való korlátozódás fontos kritérium, ugyanis a rendelkezésre álló idő és kreditmennyiség nem teszi lehetővé, hogy a klasszikus szanszkrit nyelv minden aspektusa részletes tárgyalásra kerüljön, viszont azok a szövegek, amelyeknek a páli és szanszkrit verziója is rendelkezésünkre áll, kiválóan alkalmasak arra, hogy a szanszkrit nyelvű buddhista irodalom jellegzetes nyelvi és tartalmi elemeit a páli hagyományéhoz hasonló alapossággal tanulmányozni lehessen.

E tárgy az *Ind nyelvi buddhista specializáció* második féléves tárgycsoportjának elméleti része, hozzátartozik a *Buddhista szakszövegolvasás 4. szem. (Páli-szanszkrit)* című kurzus, attól el nem választható, azzal párhuzamosan felveendő és végzendő. A két kurzus együttes végzése elégtí ki a specializáció szakmai követelményeit.

E kurzussal lezárul a szanszkrit nyelv tanulásának azon szakasza, amely a szanszkrit nyelv azon jelenségeire koncentrál, amelyek a hibrid buddhista szanszkrit nyelvben jellegzetesek és meghatározóak. A szanszkrit nyelvű buddhista irodalomnak azonban van egy olyan vonulata, amely a klasszikus szanszkrit nyelv szabályai szerint íródott. A kurzus során ezen nyelvi rétegbe kapnak a hallgatók rövid bevezetést, mégpedig Asvaghósa Buddhacarita c. művének néhány szemelvénye segítségével.

A párhuzamosan futó *Buddhista szakszövegolvasás 4. szem. (Páli-szanszkrit)* című kurzus részeként olvasott páli (és a párhuzamos szanszkrit nyelvű) szövegekben előforduló új nyelvtani, mondattani jelenségek elemzése, megtanulása is a kurzus része. Ebben nagy hangsúllyal jelennek meg a buddhista hibrid szanszkrit nyelv sajátosságai. Az olvasott szövegek alapján a hallgatók megtanulják, melyek a klasszikus szanszkrit nyelvtől eltérő nyelvtani, mondattani és terminológiai jellegzetességek. Ehhez Edgerton kiváló nyelvtana és szótára áll rendelkezésre.

Emellett a kurzus egyéni felkészítést biztosít a hallgatók számára a szakdolgozat megírásában, különösen a nyelvi apparátus szakszerű kezelése, illetve a szükséges szakirodalom, a választott szakterülethez szükséges ismeretek, és a módszertan tekintetében. A hallgatóknak prezentációt kell tartaniuk a szakdolgozatuk témájából, nyilvános vita formájában.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása

Kötelező irodalom:

1. Körtvélyesi Tibor 1998. *Szanszkrit nyelvtan*. Budapest: A Tan Kapuja Buddhista Főiskola.
2. Maurer, Walter Harding 1995. *The Sanskrit Language*. Richmond Surrey: Curzon Press.
3. Edgerton, Franklin 1953. *Buddhist Hybrid Sanskrit Grammar and Dictionary*. Vol. I-II. Reprinted 1993. Delhi: Motilal Banarsidass.
4. Eco, Umberto 1991. *Hogyan írjunk szakdolgozatot?* Budapest: Gondolat.

Ajánlott irodalom:

1. Cross, Mike 2015. *Ásvaghósa's Gold. Prepared in digital format for free distribution by Ānandajoti Bhikkhu*. [online] Abandoning Ideas. Translations from the Sanskrit of Ásvaghósa. URL: <http://mike-cross.buddhasasana.net/index.htm> [letöltve: 2017. október 10.].

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

A páli nyelv haladó szintű ismerete. A szanszkrit nyelv haladó szintű ismerete. A nyelvtani terminológia készségszintű ismerete. Buddhista hibrid szanszkrit nyelvi ismeretek. Klasszikus szanszkrit nyelven írt buddhista irodalmi és nyelvi ismeretek.

b) képességei

- A szanszkrit nyelvben haladó szintű jártasságot ér el,
- Nyelvi tudatosság elmélyül.
- Összehasonlító nyelvészeti (és nyelvtörténeti) szemléletmódját biztosan alkalmazza.
- Kompetens lesz buddhista hibrid szanszkrit nyelvi témakörökben.
- Idegennyelvű szövegolvasási képesség haladó szintet ér el.
- Tájékozódási képességre tesz szert a kapcsolódó angol nyelvű szakirodalomban.
- Forráskritikai készsége fejlett.
- Fordítási készsége megalapozott.
- A kurzus témakörében prezentáció tartására képes magyar és angol nyelven.

Tantárgy felelőse: Dr. Hidas Gergely, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Hidas Gergely, PhD

Az ismeretkör: Buddhista szakszövegolvasás (Páli-szanszkrit)

Kredittartománya: 12kr

Tantárgyai:

5. Buddhista szakszövegolvasás 1. (Páli-szanszkrit)
6. Buddhista szakszövegolvasás 2. (Páli-szanszkrit)
7. Buddhista szakszövegolvasás 3. (Páli-szanszkrit)
8. Buddhista szakszövegolvasás 4. (Páli-szanszkrit)

Tantárgy neve: Buddhista szakszövegolvasás 1. (Páli-szanszkrit)	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
Képzési jellege: 60% gyakorlati	
A tanóra típusa: szeminárium, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: magyar Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Interaktív oktatás (a hallgatók folyamatos bevonása az órákon, és a házi feladatok megbeszélése).	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: Folyamatos házi feladat írás. Számonkérés tartalma az olvasott szöveganyag (preparátlan szöveg) fordítása, az előforduló nyelvtani és mondattani jelenségek ismerete. A tanult nyelvtani jelenségek ismerete a memoriterek tudása.	
A tantárgy tantervi helye: 1. félév	
Előtanulmányi feltételek: Buddhista szaknyelv 1. (Páli-szanszkrit) párhuzamos tárgyfelvétel	
Tantárgyleírás:	
A Tan Kapuja Buddhista Főiskola MA képzésében az <i>Ind nyelvi buddhista specializáció</i> célja a közép-haladó szintű páli nyelvi ismeretekkel rendelkező hallgatók magasabb szintű nyelvi képzése. Ennek tartalma egyfelől a páli nyelvben való további elmélyülés, másfelől szanszkrit nyelvi ismeretek megszerzése. Az oktatás módszertana arra épül, hogy a hallgatók meglévő páli nyelvi ismereteit kiterjessze a szanszkrit nyelv irányába. Azaz a két nyelv közötti szoros hangtani, morfológiai és szintaktikai hasonlóságok bemutatása és megértetése révén egyfajta összehasonlító tematika keretében egyszerre foglalkozik a két nyelvvel és az ezeken íródott buddhista szövegekkel. A buddhista témájú szövegekre való korlátozódás fontos kritérium, ugyanis a rendelkezésre álló idő és kreditmennyiség nem teszi lehetővé, hogy a klasszikus szanszkrit nyelv minden aspektusa részletes tárgyalásra kerüljön, viszont azok a szövegek, amelyeknek a páli és szanszkrit verziója is rendelkezésünkre áll, kiválóan alkalmasak arra, hogy a szanszkrit nyelvű buddhista irodalom jellegzetes nyelvi és tartalmi elemeit a páli hagyományéhoz hasonló alapossággal tanulmányozni lehessen.	

E tárgy az *Ind nyelvi buddhista specializáció* első féléves tárgycsoportjának gyakorlati része, hozzátartozik a *Buddhista szaknyelv I. ea. (Páli-szanszkrit)* című kurzus, attól el nem választható, azzal párhuzamosan felveendő és végzendő. A két kurzus együttes végzése elégíti ki a specializáció szakmai követelményeit.

A kurzus célja kettős. A *Buddhista szaknyelv I. szem. (Páli-szanszkrit)* című kurzusban meghatározott nyelvtani anyag begyakorlásához szükséges páli szutta-szövegek olvasása. A hallgatói csoport igényének megfelelő nehézségű páli szöveg (szutta vagy annak részlete) olvasása.

A kurzus másik célja, a szanszkrit nyelvbe történő bevezetés. Erre a rendelkezésre álló nyelvkönyvek szöveg- és szóanyaga áll rendelkezésre, illetve magyar nyelvű jegyzet, nyelvtankönyv, valamint számos angol szakirodalom (nyelvkönyvek, nyelvtanok, szótárak).

A **2-5** legfontosabb **kötelező**, illetve **ajánlott irodalom** (jegyzet, tankönyv) felsorolása

Kötelező irodalom:

1. Körtvélyesi Tibor 2014. *Rövid páli nyelvtan*. (jegyzet)
2. Körtvélyesi Tibor 1998. *Szanszkrit nyelvtan*. Budapest: A Tan Kapuja Buddhista Főiskola.
3. Geiger, Wilhelm 1943. *Pāli Literature and Language*. (Translated by Batakrishna Ghosh) Reprint 1978. New Delhi: Munshiram Manoharlal.
4. Maurer, Walter Harding 1995. *The Sanskrit Language*. Richmond Surrey: Curzon Press.

Ajánlott irodalom:

1. Macdonell, A. A. 1927. *A Sanskrit Grammar for Student*. 3rd edition, reprint 1988. Delhi: Motilal Banarsidass Bhikkhu Pesala 2001. *The Debate of King Milinda*. Free distribution. [online] Buddha Dharma Education Association. URL: http://www.buddhanet.net/pdf_file/milinda.pdf [letöltve: 2019. április 14.].

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

A páli nyelv haladó szintű ismerete. A szanszkrit nyelv alapjainak ismerete. A nyelvtani terminológia kézség szintű ismerete.

b) képességei

- a páli nyelvben haladó szintű jártasság, a páli alaktan elmélyülése, a memoriterek rögzülése
- a szanszkrit nyelvben kezdő szintű jártasság
- nyelvi tudatosság elmélyülése
- összehasonlító nyelvészeti (és nyelvtörténeti) szemléletmód kialakulása

Tantárgy felelőse: Dr. Hidas Gergely, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Hidas Gergely, PhD

Tantárgy neve: Buddhista szakszövegolvasás 2. (Páli-szanszkrit)	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
Képzési jellege: 60% gyakorlati	

A tanóra típusa: szeminárium, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: magyar Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Interaktív oktatás (a hallgatók folyamatos bevonása az órákon, és a házfeladatok megbeszélése).
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: Folyamatos házfeladat írás. Az olvasott szöveganyag (preparátlan szöveg) fordítása, az előforduló nyelvtani és mondattani jelenségek ismerete. A tanult nyelvtani jelenségek ismerete a memoriterek tudása.
A tantárgy tantervi helye: 2. félév
Előtanulmányi feltételek: Buddhista szakszövegolvasás 1. (Páli-szanszkrit), Buddhista szaknyelv 2. (Páli-szanszkrit) párhuzamos tárgyfelvétel
Tantárgyleírás: A Tan Kapuja Buddhista Főiskola MA képzésében az <i>Ind nyelvi buddhista specializáció</i> célja a közép-haladó szintű páli nyelvi ismeretekkel rendelkező hallgatók magasabb szintű nyelvi képzése. Ennek tartalma egyfelől a páli nyelvben való további elmélyülés, másfelől szanszkrit nyelvi ismeretek megszerzése. Az oktatás módszertana arra épül, hogy a hallgatók meglévő páli nyelvi ismereteit kiterjessze a szanszkrit nyelv irányába. Azaz a két nyelv közötti szoros hangtani, morfológiai és szintaktikai hasonlóságok bemutatása és megértetése révén egyfajta összehasonlító tematika keretében egyszerre foglalkozik a két nyelvvel és az ezeken íródott buddhista szövegekkel. A buddhista témájú szövegekre való korlátozódás fontos kritérium, ugyanis a rendelkezésre álló idő és kreditmennyiség nem teszi lehetővé, hogy a klasszikus szanszkrit nyelv minden aspektusa részletes tárgyalásra kerüljön, viszont azok a szövegek, amelyeknek a páli és szanszkrit verziója is rendelkezésünkre áll, kiválóan alkalmasak arra, hogy a szanszkrit nyelvű buddhista irodalom jellegzetes nyelvi és tartalmi elemeit a páli hagyományéhoz hasonló alapossággal tanulmányozni lehessen. E tárgy az <i>Ind nyelvi buddhista specializáció</i> második féléves tárgycsoportjának gyakorlati része, hozzátartozik a <i>Buddhista szaknyelv 2. ea. (Páli-szanszkrit)</i> című kurzus, attól el nem választható, azzal párhuzamosan felveendő és végzendő. A két kurzus együttes végzése elégíti ki a specializáció szakmai követelményeit. Az olvasandó szöveganyag a Buddha élettörténetére vonatkozó szöveganyagból vett részletek. Páli oldalról ide tartozik a <i>Vinaja Mahákhandhaka</i> bevezető része, valamint a <i>Mahāsaccaka-suttá</i>ban (MN 36) olvasható történet a Buddha megvilágosodásának történetéről, valamint a <i>Nidānakathā</i> című kommentár. Ezekkel kapcsolatos szanszkrit szövegverziók elsősorban a <i>Mahāvastu</i> és a <i>Saṅghabhedavastu</i> c. művekben találhatók meg. A kurzus során a fenti művekből választott párhuzamos részek alapos nyelvi, mondattani, nyelvtani, tartalmi és terminológiai elemzése történik, különös tekintettel az előforduló tipikus szövegblokkokra, visszatérő szerkezetekre, formulákra és terminológiára. A páli szövegekhez kapcsolható szanszkrit (én kínai) szövegváltozatok jól áttekinthető, letölthető, szakmailag korrekt hozzáférést biztosítja a suttaCentral.net internetes oldal.
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása Kötelező irodalom:

1. Edgerton, Franklin 1953. *Buddhist Hybrid Sanskrit Grammar and Dictionary*. Vol. I-II. Reprinted 1993. Delhi: Motilal Banarsidass.
2. Bhikkhu Nāṇamoli - Bhikkhu Bodhi 1995. *The Middle Length Discourses of the Buddha*. Boston: Wisdom Publication.
3. Piya Tan (tr.) 2018. *The Dharmafarers. Suttas with commentaries (Early Buddhism)*. [online] <http://www.themindingcentre.org/dharmafarer/sutta-titles-2>

Ajánlott irodalom:

1. Law, Bimala Churn 1930. *A Study of Mahavastu*. Calcutta and Simla: Thacker, Spink & Co.
2. Nariman, J. K. 1919. *Literary History of Sanskrit Buddhism*. Reprint 1992. Delhi: Motilal Banarsidass.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

A páli nyelv haladó szintű ismerete. A szanszkrit nyelv alapszintű ismerete. A nyelvtani terminológia készségszintű ismerete. Alapismeretek a szanszkrit nyelvű buddhista irodalom történetéről. A buddhista szanszkrit nyelv alapjai.

b) képességei

- A páli nyelvben haladó szintű jártasságot ér el.
- A szanszkrit nyelvű jártassága szilárd alapfokot ér el.
- nyelvi tudatosság elmélyülése
- összehasonlító nyelvészeti (és nyelvtörténeti) szemléletmód kialakulása
- idegennyelvű szakirodalom feldolgozásában szerzett jártasság

Tantárgy felelőse: Dr. Hidas Gergely, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Hidas Gergely, PhD

Tantárgy neve: Buddhista szakszövegolvasás 3. (Páli-szanszkrit)	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
Képzési jellege: 60% gyakorlati	
A tanóra típusa: szeminárium, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: magyar	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Interaktív oktatás (a hallgatók folyamatos bevonása az órákon, és a házi feladatok megbeszélése).	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok:	

Folyamatos házfeladat írás. Szóbeli vizsga a vizsgaidőszakban a <i>Buddhista szaknyelv 3. (Páli-szanszkrit)</i> c. kurzus számonkérésének keretében. Tartalma: az olvasott szöveganyagban (preparátlan szöveg) fordítása, az előforduló nyelvtani és mondattani jelenségek ismerete. A tanult nyelvtani jelenségek ismerete a memoriterek tudása.
A tantárgy tantervi helye: 3. félév
Előtanulmányi feltételek: Buddhista szakszövegolvasás 1-2. (Páli-szanszkrit), Buddhista szaknyelv 3. (Páli-szanszkrit) párhuzamos tárgyfelvétel
Tantárgyleírás:
A Tan Kapuja Buddhista Főiskola MA képzésében az <i>Ind nyelvi buddhista specializáció</i> célja a közép-haladó szintű páli nyelvi ismeretekkel rendelkező hallgatók magasabb szintű nyelvi képzése. Ennek tartalma egyfelől a páli nyelvben való további elmélyülés, másfelől szanszkrit nyelvi ismeretek megszerzése. Az oktatás módszertana arra épül, hogy a hallgatók meglévő páli nyelvi ismereteit kiterjessze a szanszkrit nyelv irányába. Azaz a két nyelv közötti szoros hangtani, morfológiai és szintaktikai hasonlóságok bemutatása és megértetése révén egyfajta összehasonlító tematika keretében egyszerre foglalkozik a két nyelvvel és az ezeken íródott buddhista szövegekkel. A buddhista témájú szövegekre való korlátozódás fontos kritérium, ugyanis a rendelkezésre álló idő és kreditmennyiség nem teszi lehetővé, hogy a klasszikus szanszkrit nyelv minden aspektusa részletes tárgyalásra kerüljön, viszont azok a szövegek, amelyeknek a páli és szanszkrit verziója is rendelkezésünkre áll, kiválóan alkalmasak arra, hogy a szanszkrit nyelvű buddhista irodalom jellegzetes nyelvi és tartalmi elemeit a páli hagyományéhoz hasonló alapossággal tanulmányozni lehessen. E tárgy az <i>Ind nyelvi buddhista specializáció</i> második féléves tárgycsoportjának gyakorlati része, hozzátartozik a <i>Buddhista szaknyelv 3. ea. (Páli-szanszkrit)</i> című kurzus, attól el nem választható, azzal párhuzamosan felveendő és végzendő. A két kurzus együttes végzése elégíti ki a specializáció szakmai követelményeit. Az olvasandó szöveganyag a Buddha élettörténetére vonatkozó szöveganyagból vett részletek. Páli oldalról ide tartozik a <i>Vinaja Mahákhandhaka</i> bevezető része, valamint a <i>Mahāsaccaka-suttában</i> (MN 36) olvasható történet a Buddha megvilágosodásának történetéről, valamint a <i>Nidānakathā</i> című kommentár. Ezekkel kapcsolatos szanszkrit szövegverziók elsősorban a <i>Mahāvastu</i> és a <i>Saṅghabhedavastu</i> c. művekben találhatók meg. Párhuzamos szövegek olvashatóak még a <i>jātaka</i>-irodalomból (páli kánon <i>jātaka</i>-kommentárja és a <i>Mahāvastu</i>), illetve az <i>udāna</i>-irodalomból (<i>Dhammapada</i> párhuzamok). A kurzus során a fenti művekből választott párhuzamos részek alapos nyelvi, mondattani, nyelvtani, tartalmi és terminológiai elemzése történik, különös tekintettel az előforduló tipikus szövegblokkokra, visszatérő szerkezetekre, formulákra és terminológiára. A páli szövegekhez kapcsolható szanszkrit (én kínai) szövegváltozatok jól áttekinthető, letölthető, szakmailag korrekt hozzáférést biztosítja a suttaCentral.net internetes oldal.
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i>, illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása Kötelező irodalom: 1. Edgerton, Franklin 1953. <i>Buddhist Hybrid Sanskrit Grammar and Dictionary</i>. Vol. I-II. Reprinted 1993. Delhi: Motilal Banarsidass.

2. Bhikkhu Ñāṇamoli - Bhikkhu Bodhi 1995. <i>The Middle Length Discourses of the Buddha</i>. Boston: Wisdom Publication. 3. Piya Tan (tr.) 2018. <i>The Dharmafarers. Suttas with commentaries (Early Buddhism)</i>. [online] http://www.themindingcentre.org/dharmafarer/sutta-titles-2 4. <i>Vinaya / Sutta</i> 2018. [online] suttacentral.net Ajánlott irodalom: 1. Macdonell, A. A. 1927. <i>A Sanskrit Grammar for Student</i>. 3rd edition, reprint 1988. Delhi: Motilal Banarsidass.
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
a) tudása A páli nyelv haladó szintű ismerete. A szanszkrit nyelv haladó ismerete. A nyelvtani terminológia készség szintű ismerete. Alapismeretek a szanszkrit nyelvű buddhista irodalom történetéről. A buddhista szanszkrit nyelv alapjai. b) képességei – A páli nyelvben a haladó szintű jártasságot megszerzi. – Megszilárdítja a szanszkrit nyelvben a kezdő szintű jártasságot. – Nyelvi tudatossága tovább mélyül. – Összehasonlító nyelvészeti (és nyelvtörténeti) szemléletmódját jól alkalmazza. – Idegennyelvű szakirodalom feldolgozásában megalapozott jártasságot szerez.
Tantárgy felelőse: Dr. Hidas Gergely, PhD
Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Hidas Gergely, PhD

Tantárgy neve: Buddhista szakszövegolvasás 4. (Páli-szanszkrit)	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
Képzési jellege: 60% gyakorlati	
A tanóra típusa: szeminárium, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: magyar Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Interaktív oktatás (a hallgatók folyamatos bevonása az órákon, és a házi feladatok megbeszélése).	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: Folyamatos házi feladat írás. Szövegrész magyarra fordítása csoportmunkában és egyénileg. Az olvasott szöveganyagban (preparátlan szöveg) fordítása, az előforduló nyelvtani és mondattani jelenségek ismerete. A tanult nyelvtani jelenségek ismerete.	
A tantárgy tantervi helye: 4. félév	

Előtanulmányi feltételek: Buddhista szakszövegolvasás 1-3. (Páli-szanszkrit), Buddhista szaknyelv 4. (Páli-szanszkrit) párhuzamos tárgyfelvétel

Tantárgyleírás:

A Tan Kapuja Buddhista Főiskola MA képzésében az *Ind nyelvi buddhista specializáció* célja a közép-haladó szintű páli nyelvi ismeretekkel rendelkező hallgatók magasabb szintű nyelvi képzése. Ennek tartalma egyfelől a páli nyelvben való további elmélyülés, másfelől szanszkrit nyelvi ismeretek megszerzése. Az oktatás módszertana arra épül, hogy a hallgatók meglévő páli nyelvi ismereteit kiterjessze a szanszkrit nyelv irányába. Azaz a két nyelv közötti szoros hangtani, morfológiai és szintaktikai hasonlóságok bemutatása és megértetése révén egyfajta összehasonlító tematika keretében egyszerre foglalkozik a két nyelvvel és az ezeken íródott buddhista szövegekkel. A buddhista témájú szövegekre való korlátozódás fontos kritérium, ugyanis a rendelkezésre álló idő és kreditmennyiség nem teszi lehetővé, hogy a klasszikus szanszkrit nyelv minden aspektusa részletes tárgyalásra kerüljön, viszont azok a szövegek, amelyeknek a páli és szanszkrit verziója is rendelkezésünkre áll, kiválóan alkalmasak arra, hogy a szanszkrit nyelvű buddhista irodalom jellegzetes nyelvi és tartalmi elemeit a páli hagyományéhoz hasonló alapossággal tanulmányozni lehessen.

E tárgy az *Ind nyelvi buddhista specializáció* második féléves tárgycsoportjának gyakorlati része, hozzátartozik a *Buddhista szaknyelv 4. ea. (Páli-szanszkrit)* című kurzus, attól el nem választható, azzal párhuzamosan felveendő és végzendő. A két kurzus együttes végzése elégíti ki a specializáció szakmai követelményeit.

Az olvasandó szöveganyag a páli kánon szuttáiból azok, amelyeknek van szanszkrit párhuzama. Ezekkel kapcsolatos szanszkrit szövegverziók a *Mahāvastu* és a *Saṅghabhedavastu* c. művekben is találhatóak, illetve a suttaCentral által összegyűjtött adatbázisban. Ez utóbbi tekintetében a *Mahāparinibbāna-sutta* és a *Mahāparinirvāṇa-sūtra* töredékeinek egyes részei különösen érdekesek és fontosak.

Párhuzamos szövegek olvashatóak még a *jātaka*-irodalomból (páli kánon *jātaka*-kommentárja és a *Mahāvastu*), illetve az *udāna*-irodalomból (*Dhammapada* párhuzamok).

A kurzus során a fenti művekből választott párhuzamos részek alapos nyelvi, mondattani, nyelvtani, tartalmi és terminológiai elemzése történik, különös tekintettel az előforduló tipikus szövegblokkokra, visszatérő szerkezetekre, formulákra és terminológiára. A páli szövegekhez kapcsolható szanszkrit (én kínai) szövegváltozatok jól áttekinthető, letölthető, szakmailag korrekt hozzáférését biztosítja a suttaCentral.net internetes oldal.

A **2-5** legfontosabb **kötelező**, illetve **ajánlott irodalom** (jegyzet, tankönyv) felsorolása

Kötelező irodalom:

1. Edgerton, Franklin 1953. *Buddhist Hybrid Sanskrit Grammar and Dictionary*. Vol. I-II. Reprinted 1993. Delhi: Motilal Banarsidass.
2. Bhikkhu Ñāṇamoli - Bhikkhu Bodhi 1995. *The Middle Length Discourses of the Buddha*. Boston: Wisdom Publication.
3. Piya Tan (tr.) 2018. *The Dharmafarers. Suttas with commentaries (Early Buddhism)*. [online] <http://www.themindingcentre.org/dharmafarer/sutta-titles-2>
4. *Vinaya / Sutta* 2018. [online] suttacentral.net

Ajánlott irodalom:

1. Nariman, J. K. 1919. <i>Literary History of Sanskrit Buddhism</i> . Reprint 1992. Delhi: Motilal Banarsidass.
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
a) tudása A páli nyelv haladó szintű ismerete. A szanszkrit nyelv haladó szintű ismerete. Ismeretek a szanszkrit nyelvű buddhista irodalom történetéről. A buddhista szanszkrit nyelv ismerete. b) képességei – Összehasonlító nyelvészeti (és nyelvtörténeti) szemléletmódját biztosan használja. – Idegennyelvű szakiradom feldolgozásában jártas, – Szanszkrit nyelvben haladó szintű jártasságot ér el. – Buddhista hibrid szanszkrit nyelvi kompetenciát szerez. – Idegennyelvű szövegolvasási képesség haladó szintet ér el. – Forráskritikai készsége fejlett. – Fordítási készsége jól megalapozott, szilárdan rögzült.
Tantárgy felelőse: Dr. Hidas Gergely, PhD
Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Hidas Gergely, PhD

Tibeti nyelvi specializáció tantárgyleírásai

Az ismeretkör: Buddhista szaknyelv (Tibeti haladó)

Kredittartománya: 12kr

Tantárgyai:

1. Buddhista szaknyelv 1. (Tibeti haladó)
2. Buddhista szaknyelv 2. (Tibeti haladó)
3. Buddhista szaknyelv 3. (Tibeti haladó)
4. Buddhista szaknyelv 4. (Tibeti haladó)

Tantárgy neve: Buddhista szaknyelv 1. (Tibeti haladó)	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
Képzési jellege: 60% elméleti	
A tanóra típusa: előadás, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: magyar Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Interaktív oktatás a hallgatók folyamatos bevonása az órákon, és a házi feladatok megbeszélése.	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: Röpdolgozatok, házi feladatok rendszeres készítése, mely a félév végi tesztre is felkészít.	
A tantárgy tantervi helye: 1. félév	
Előtanulmányi feltételek: BA képzés Tibeti nyelvi specializációja	
Tantárgyleírás:	
Elméletibb jellegű, filozófiai szövegek feldolgozása a tartalmi vonatkozásokkal a figyelem középpontjában. Törekszünk arra, hogy a hallgatók mind prózai, mind verses szövegekkel foglalkozzanak elmélyülten, valamint hogy a tanulmányozott szövegek a tibeti nyelv és irodalom különböző korszakait képviseljék. A tibeti szövegek eredetiben olvasása révén a szakszavak értelme erőteljesebben körvonalazódik, a szűtrák gondolatainak összefüggései világosabbá válnak, hiszen az olvasó nem kényszerül a közvetítőnyelv korlátai közé. A tibeti nyelv kifejezésformáinak az ismeretében a hallgatók sokkal önállóbb megközelítéssel, mélyebb megértéssel képesek átlátni a hagyományt, megtalálhatják a különféle interpretációk motivációit, megérthetik a fordítások eltérőségének okait, érvelhetnek ellenük vagy mellettük. Tudatosabbá válhat egész buddhizmus szemléletük, ami megfelel a Buddha tanítói szándékának is, aki maga is arra ösztönözte a tanítványokat, hogy saját maguk tárják fel a tanítások értelmét. A bonyolultabb szerkezetű elsődleges források feldolgozása során a hallgatóknak immár maguknak kell a szótárak segítségével döntéseket hozniuk a szavak jelentéséről. A szöveg	

egészét, belső összefüggéseit is vizsgálni kell a szöveg megfelelő megértéséhez. Miközben a szöveget filológiai és tartalmi szempontból is kritikai vizsgálat alá kell vetniük, megtanulják azt is, hogy a nyelvtanilag végtelkéig pontos „nyersfordítás” stílusos és közérthető magyar nyelvűre ültetése érdekében hogyan és milyen mértékben élhetnek a fordítói szabadsággal. Az előző három kurzus során megszerzett ismereteket komplex módon, készség szinten kell alkalmazniuk.

Nehezebb szövegeket, ill. szövegrészeket olvasunk a buddhista filozófia és a tibeti történelem különböző területeiről és korszakaiból, támaszkodva a buddhista törzssanyagra, mint elméleti alapra. A gyökérszövegek mellett igyekszünk tibeti nyelvű kommentárt is használni. A tibeti nyelvű kommentár egyidejű fordításával a hallgatók megismerik a kommentárirodalom műfaji jellegzetességeit, s egyben hiteles segítséget kapnak a nehezen értelmezhető passzusok magyarázatához.

Történeti szövegek műfaji jellemzői eredeti tibeti nyelvű szövegeken keresztül.

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása

Kötelező irodalom:

1. Rheingans, Jim (ed.) 2015. *Tibetan Literary Genres, Texts, and Text Types form Genre Classification to Transformation*. Leiden: Brill.
2. Cabezón, J. I. – Jackson, R. R. (ed.) 1996. *Tibetan Literature. Studies in Genre*. Ithaca, New York: Snow Lion.
3. Tāranātha (jo nang pa) 1970. *History of Buddhism in India*. (Trans. from Tibetan Lama Chinpa). Delhi: Motilal Banarsidass.

Ajánlott irodalom:

1. <http://dictionary.christian-steinert.de/#home> (25 szótár együttes használata interneten és okos telefonon)
2. <https://jonangdharma.org/taranatha-s-45>

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

A tantárgy teljesítéséhez a hallgatók eddig megszerzett nyelvi ismereteinek a szintetizálása szükséges. A hallgatók képessé válnak hosszabb, összetett szövegek kezelésére, kritikai elemzésére. A szótárhasználat immáron nem szókeresést jelent számukra, hanem a szótári szócikkek elemzését is magában kell foglalnia. Nagyobb mennyiségű adat egyszerre való kezelésével is meg kell birkóznuk. A már megszerzett buddhista filozófiai ismereteiket folyamatosan használniuk kell, valamint a szöveghez tartozó kultúrtörténeti adatok felkutatásában is jártasságot kell szerezniük. A kurzus elvégzésével a hallgatók képesek lesznek arra, hogy akár önállóan is folytassák tibeti nyelvi tanulmányaikat, hogy nagyobb mennyiségű szöveg feldolgozása révén elmélyedjenek a tibeti fordításban fellelhető indiai buddhista forrásokban, ill. az önálló tibeti buddhista irodalomban.

b) képességei

- A hallgatóknak készség szinten rendelkezniük kell a tibeti nyelvtan ismeretével, a kurzusok során feldolgozott szövegek alapján megszerzett fordítási rutinnal.
- Képeseknek kell lenniük önálló munkára a szótárazásban, a kritikai szövegelemzésben, a szöveg tartalmához kapcsolódó kultúrtörténeti adatok megszerzésében.
- ismerniük és kezelniük kell a nyelvtani és szótári adatbázisokat, a szövegforrásokat, valamint a kapcsolódó másodlagos irodalmat.

– Elsajátítja a különböző eszmerendszerek komparatiztikus megközelítésének készségét – Alkalmazza az info-kommunikációs eszközöket, hálózatokat és funkciókat a szakterületén folyó tanuláshoz – Képes haladó szinten idegen nyelvű szakszövegek olvasására – Tudatosan kell kezelniük az ismert buddhista terminológiát, és kritikai szemlélettel kell viszonyulniuk a szöveghez és a szöveghez tartozó elsődleges és másodlagos forrásokhoz (fordításokhoz, szövegváltozatokhoz). – A szöveganyaghoz tartozó szótárak és a másodlagos irodalom is főleg angol nyelvűek, ezért az angol nyelv ismerete szükséges.
Tantárgy felelőse: Dr. Majer Zsuzsa, PhD
Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Majer Zsuzsa, PhD

Tantárgy neve: Buddhista szaknyelv 2. (Tibeti haladó)	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
Képzési jellege: 60% elméleti	
A tanóra típusa: szeminárium, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: magyar Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Interaktív oktatás, a hallgatók folyamatos bevonása az órákon, és a házi feladatok megbeszélése.	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: Röpdolgozatok, házi feladatok rendszeres készítése, mely a félév végi tesztre is felkészít.	
A tantárgy tantervi helye: 2. félév	
Előtanulmányi feltételek: Buddhista szaknyelv 1. (Tibeti haladó)	
Tantárgyleírás:	
Elméletibb jellegű, filozófiai szövegek feldolgozása a tartalmi vonatkozásokkal a figyelem középpontjában. Törekszünk arra, hogy a hallgatók mind prózai, mind verses szövegekkel foglalkozzanak elmélyülten, valamint hogy a tanulmányozott szövegek a tibeti nyelv és irodalom különböző korszakait képviseljék. A tibeti szövegek eredetiben olvasása révén a szakszavak értelme erőteljesebben körvonalazódik, a szútrák gondolatainak összefüggései világosabbá válnak, hiszen az olvasó nem kényszerül a közvetítőnyelv korlátai közé. A tibeti nyelv kifejezésformáinak az ismeretében a hallgatók sokkal önállóbb megközelítéssel, mélyebb megértéssel képesek átlátni a hagyományt, megtalálhatják a különféle interpretációk motivációit, megérthetik a fordítások eltérőségének okait, érvelhetnek ellenük vagy mellettük. Tudatosabbá válhat egész buddhizmus szemléletük, ami megfelel a Buddha tanítói szándékának is, aki maga is arra ösztönözte a tanítványokat, hogy saját maguk tárják fel a tanítások értelmét. A bonyolultabb szerkezetű elsődleges források feldolgozása során a hallgatóknak	

immár maguknak kell a szótárak segítségével döntéseket hozniuk a szavak jelentéséről. A szöveg egészét, belső összefüggéseit is vizsgálni kell a szöveg megfelelő megértéséhez. Miközben a szöveget filológiai és tartalmi szempontból is kritikai vizsgálat alá kell vetniük, megtanulják azt is, hogy a nyelvtanilag végletekig pontos „nyersfordítás” stílusos és közérthető magyar nyelvű ültetése érdekében hogyan és milyen mértékben élhetnek a fordítói szabadsággal. Az előző három kurzus során megszerzett ismereteket komplex módon, készség szinten kell alkalmazniuk.

Nehezebb szövegeket, ill. szövegrészeket olvasunk a buddhista filozófia és a tibeti történelem különböző területeiről és korszakaiból, támaszkodva a buddhista törzsanyagra, mint elméleti alapra. A gyökérszövegek mellett igyekszünk tibeti nyelvű kommentárt is használni. A tibeti nyelvű kommentár egyidejű fordításával a hallgatók megismerik a kommentárirodalom műfaji jellegzetességeit, s egyben hiteles segítséget kapnak a nehezen értelmezhető passzusok magyarázatához.

Filozófiai szövegek 1. (Abhidharma) műfaji jellemzői eredeti tibeti nyelvű szövegeken keresztül.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása

Kötelező irodalom:

1. Rheingans, Jim (ed.) 2015. *Tibetan Literary Genres, Texts, and Text Types form Genre Classification to Transformation*. Leiden: Brill.
2. Cabezon, J. I. – Jackson, R. R. (ed.) 1996. *Tibetan Literature. Studies in Genre*. Ithaca, New York: Snow Lion.
3. Agócs Tamás 1996. *Buddhista ismeretelmélet*. Budapest: TKBF jegyzet.
4. Fehér Judit - Horváth Z. Zoltán (szerk.) 1995. *Buddhista logika*. Budapest: Orientalisztikai Munkaközösség – Balassi Kiadó.

Ajánlott irodalom:

1. <http://dictionary.christian-steinert.de/#home> (25 szótár együttes használata interneten és okos telefonon)

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

A tantárgy teljesítéséhez a hallgatók eddig megszerzett nyelvi ismereteinek a szintetizálása szükséges. A hallgatók képessé válnak hosszabb, összetett szövegek kezelésére, kritikai elemzésére. A szótárhasználat immáron nem szókeresést jelent számukra, hanem a szótári szócikkek elemzését is magában kell foglalnia. Nagyobb mennyiségű adat egyszerre való kezelésével is meg kell birkóznuk. A már megszerzett buddhista filozófiai ismereteiket folyamatosan használniuk kell, valamint a szöveghez tartozó kultúrtörténeti adatok felkutatásában is jártasságot kell szerezniük. A kurzus elvégzésével a hallgatók képesek lesznek arra, hogy akár önállóan is folytassák tibeti nyelvi tanulmányaikat, hogy nagyobb mennyiségű szöveg feldolgozása révén elmélyedjenek a tibeti fordításban fellelhető indiai buddhista forrásokban, ill. az önálló tibeti buddhista irodalomban.

b) képességei

- A hallgatóknak készség szinten rendelkezniük kell a tibeti nyelvtan ismeretével, a kurzusok során feldolgozott szövegek alapján megszerzett fordítási rutinnal.
- Képeseknek kell lenniük önálló munkára a szótározásban, a kritikai szövegelemzésben, a szöveg tartalmához kapcsolódó kultúrtörténeti adatok megszerzésében.

– ismerniük és kezelniük kell a nyelvtani és szótári adatbázisokat, a szövegforrásokat, valamint a kapcsolódó másodlagos irodalmat. – Elsajátítja a különböző eszmerendszerek komparatisztikus megközelítésének készségét – Alkalmazza az info-kommunikációs eszközöket, hálózatokat és funkciókat a szakterületén folyó tanuláshoz – Képes haladó szinten idegen nyelvű szakszövegek olvasására – Tudatosan kell kezelniük az ismert buddhista terminológiát, és kritikai szemlélettel kell viszonyulniuk a szöveghez és a szöveghez tartozó elsődleges és másodlagos forrásokhoz (fordításokhoz, szövegváltozatokhoz). – A szöveganyaghoz tartozó szótárak és a másodlagos irodalom is főleg angol nyelvűek, ezért az angol nyelv ismerete szükséges.
Tantárgy felelőse: Dr. Majer Zsuzsa, PhD
Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Majer Zsuzsa, PhD

Tantárgy neve: Buddhista szaknyelv 3. (Tibeti haladó)	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
Képzési jellege: 60% elméleti	
A tanóra típusa: előadás, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: magyar Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Interaktív oktatás, a hallgatók folyamatos bevonása az órákon, és a házi feladatok megbeszélése.	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: Röpdolgozatok, házi feladatok rendszeres készítése, mely a félév végi tesztre is felkészít.	
A tantárgy tantervi helye: 3. félév	
Előtanulmányi feltételek. - Buddhista szaknyelv 1-2. (Tibeti haladó)	
Tantárgyleírás:	
Elméletibb jellegű, filozófiai szövegek feldolgozása a tartalmi vonatkozásokkal a figyelem középpontjában. Törekszünk arra, hogy a hallgatók mind prózai, mind verses szövegekkel foglalkozzanak elmélyülten, valamint hogy a tanulmányozott szövegek a tibeti nyelv és irodalom különböző korszakait képviseljék. A tibeti szövegek eredetiben olvasása révén a szakszavak értelme erőteljesebben körvonalazódik, a szútrák gondolatainak összefüggései világosabbá válnak, hiszen az olvasó nem kényszerül a közvetítőnyelv korlátai közé. A tibeti nyelv kifejezésformáinak az ismeretében a hallgatók sokkal önállóbb megközelítéssel, mélyebb megértéssel képesek átlátni a hagyományt, megtalálhatják a különféle interpretációk motivációit, megérthetik a fordítások eltérőségének okait, érvelhetnek ellenük vagy mellettük. Tudatosabbá válhat egész buddhizmus szemléletük, ami megfelel a Buddha	

tanítói szándékának is, aki maga is arra ösztönözte a tanítványokat, hogy saját maguk tárják fel a tanítások értelmét. A bonyolultabb szerkezetű elsődleges források feldolgozása során a hallgatóknak immár maguknak kell a szótárak segítségével döntéseket hozniuk a szavak jelentéséről. A szöveg egészét, belső összefüggéseit is vizsgálni kell a szöveg megfelelő megértéséhez. Miközben a szöveget filológiai és tartalmi szempontból is kritikai vizsgálat alá kell vetniük, megtanulják azt is, hogy a nyelvtanilag végletekig pontos „nyersfordítás” stílusos és közérthető magyar nyelvre ültetése érdekében hogyan és milyen mértékben élhetnek a fordítói szabadsággal. Az előző három kurzus során megszerzett ismereteket komplex módon, készség szinten kell alkalmazniuk.

Nehezebb szövegeket, ill. szövegrészeket olvasunk a buddhista filozófia és a tibeti történelem különböző területeiről és korszakaiból, támaszkodva a buddhista törzsanyagra, mint elméleti alapra. A gyökérszövegek mellett igyekszünk tibeti nyelvű kommentárt is használni. A tibeti nyelvű kommentár egyidejű fordításával a hallgatók megismerik a kommentárirodalom műfaji jellegzetességeit, s egyben hiteles segítséget kapnak a nehezen értelmezhető passzusok magyarázatához.

Filozófiai szövegek 2. (Madhjamaka) műfaji jellemzői eredeti tibeti nyelvű szövegeken keresztül.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása

Kötelező irodalom:

1. Rheingans, Jim (ed.) 2015. *Tibetan Literary Genres, Texts, and Text Types form Genre Classification to Transformation*. Leiden: Brill.
2. Cabezón, J. I. – Jackson, R. R. (ed.) 1996. *Tibetan Literature. Studies in Genre*. Ithaca, New York: Snow Lion.
3. Germano, David 1993. *A Structural Outline of the Key Points of the Abhidharma Kosa*. Charlottesville: University of Virginia, (kézirat)
4. Lodoe Lobsang Sonam 1998. *Abhidharma*. (magyar fordítás: Végh József). Budapest: TKBF jegyzet.

Ajánlott irodalom:

1. Anacker, S. 1984. *Seven Works of Vasubandhu*. New Delhi: Motilal Baranasisidass.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

A tantárgy teljesítéséhez a hallgatók eddig megszerzett nyelvi ismereteinek a szintetizálása szükséges. A hallgatók képessé válnak hosszabb, összetett szövegek kezelésére, kritikai elemzésére. A szótárhasználat immáron nem szókeresést jelent számukra, hanem a szótári szócikkek elemzését is magában kell foglalnia. Nagyobb mennyiségű adat egyszerre való kezelésével is meg kell birkózniuk. A már megszerzett buddhista filozófiai ismereteiket folyamatosan használniuk kell, valamint a szöveghez tartozó kultúrtörténeti adatok felkutatásában is jártasságot kell szereznük. A kurzus elvégzésével a hallgatók képesek lesznek arra, hogy akár önállóan is folytassák tibeti nyelvi tanulmányaikat, hogy nagyobb mennyiségű szöveg feldolgozása révén elmélyedjenek a tibeti fordításban fellelhető indiai buddhista forrásokban, ill. az önálló tibeti buddhista irodalomban.

b) képességei

- A hallgatóknak készség szinten rendelkezniük kell a tibeti nyelvtan ismeretével, a kurzusok során feldolgozott szövegek alapján megszerzett fordítási rutinnal.

– Képeseknek kell lenniük önálló munkára a szótárazásban, a kritikai szövegelemzésben, a szöveg tartalmához kapcsolódó kultúrtörténeti adatok megszerzésében. – ismerniük és kezelniük kell a nyelvtani és szótári adatbázisokat, a szövegforrásokat, valamint a kapcsolódó másodlagos irodalmat. – Elsajátítja a különböző eszmerendszerek komparatisztikus megközelítésének készségét – Alkalmazza az info-kommunikációs eszközöket, hálózatokat és funkciókat a szakterületén folyó tanuláshoz – Képes haladó szinten idegen nyelvű szakszövegek olvasására – Tudatosan kell kezelniük az ismert buddhista terminológiát, és kritikai szemlélettel kell viszonyulniuk a szöveghez és a szöveghez tartozó elsődleges és másodlagos forrásokhoz (fordításokhoz, szövegváltozatokhoz). – A szöveganyaghoz tartozó szótárak és a másodlagos irodalom is főleg angol nyelvűek, ezért az angol nyelv ismerete szükséges.
Tantárgy felelőse: Dr. Majer Zsuzsa, PhD
Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Kuzder Rita, PhD

Tantárgy neve: Buddhista szaknyelv 4. (Tibeti haladó)	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
Képzési jellege: 60%	
A tanóra típusa: előadás, óraszám: 15 x 90 p, nyelve: magyar Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Interaktív oktatás, a hallgatók folyamatos bevonása az órákon, és a házi feladatok megbeszélése.	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: Röpdolgozatok, házi feladatok rendszeres készítése, mely a félév végi tesztre is felkészít.	
A tantárgy tantervi helye: 4. félév	
Előtanulmányi feltételek: Buddhista szaknyelv 1-3. (Tibeti haladó)	
Tantárgyleírás:	
Elméletibb jellegű, filozófiai szövegek feldolgozása a tartalmi vonatkozásokkal a figyelem középpontjában. Törekszünk arra, hogy a hallgatók mind prózai, mind verses szövegekkel foglalkozzanak elmélyülten, valamint hogy a tanulmányozott szövegek a tibeti nyelv és irodalom különböző korszakait képviseljék. A tibeti szövegek eredetiben olvasása révén a szakszavak értelme erőteljesebben körvonalazódik, a szútrák gondolatainak összefüggései világosabbá válnak, hiszen az olvasó nem kényszerül a közvetítőnyelv korlátai közé. A tibeti nyelv kifejezésformáinak az ismeretében a hallgatók sokkal önállóbb megközelítéssel, mélyebb megértéssel képesek átlátni a hagyományt, megtalálhatják a különféle interpretációk motivációit, megérthetik a fordítások eltérőségének okait, érvelhetnek	

ellenük vagy mellettük. Tudatosabbá válhat egész buddhizmus szemléletük, ami megfelel a Buddha tanítói szándékának is, aki maga is arra ösztönözte a tanítványokat, hogy saját maguk tárják fel a tanítások értelmét. A bonyolultabb szerkezetű elsődleges források feldolgozása során a hallgatóknak immár maguknak kell a szótárak segítségével döntéseket hozniuk a szavak jelentéséről. A szöveg egészét, belső összefüggéseit is vizsgálni kell a szöveg megfelelő megértéséhez. Miközben a szöveget filológiai és tartalmi szempontból is kritikai vizsgálat alá kell vetniük, megtanulják azt is, hogy a nyelvtanilag végletekig pontos „nyersfordítás” stílusos és közérthető magyar nyelvre ültetése érdekében hogyan és milyen mértékben élhetnek a fordítói szabadsággal. Az előző három kurzus során megszerzett ismereteket komplex módon, készség szinten kell alkalmazniuk.

Nehezebb szövegeket, ill. szövegrészeket olvasunk a buddhista filozófia és a tibeti történelem különböző területeiről és korszakaiból, támaszkodva a buddhista törzsanyagra, mint elméleti alapra. A gyökérszövegek mellett igyekszünk tibeti nyelvű kommentárt is használni. A tibeti nyelvű kommentár egyidejű fordításával a hallgatók megismerik a kommentáriródlom műfaji jellegzetességeit, s egyben hiteles segítséget kapnak a nehezen értelmezhető passzusok magyarázatához.

Tantra szövegek műfaji jellemzői eredeti tibeti nyelvű szövegeken keresztül.

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása

Kötelező irodalom:

1. Rheingans, Jim (ed.) 2015. *Tibetan Literary Genres, Texts, and Text Types form Genre Classification to Transformation*. Leiden: Brill.
2. Cabezon, J. I. – Jackson, R. R. (ed.) 1996. *Tibetan Literature. Studies in Genre*. Ithaca, New York: Snow Lion.
3. Snellgrove, D. L. 1964. *The Hevajra Tantra. A critical study. I-II*. London: Oxford University Press.

Ajánlott irodalom:

1. <http://dictionary.christian-steinert.de/#home> (25 szótár együttes használata interneten és okos telefonon)
2. Az internet adatbázisának célzott, angol nyelvű szócikkek, rövidebb tanulmányai.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

A tantárgy teljesítéséhez a hallgatók eddig megszerzett nyelvi ismereteinek a szintetizálása szükséges. A hallgatók képessé válnak hosszabb, összetett szövegek kezelésére, kritikai elemzésére. A szótárhasználat immáron nem szókeresést jelent számukra, hanem a szótári szócikkek elemzését is magában kell foglalnia. Nagyobb mennyiségű adat egyszerre való kezelésével is meg kell birkóznuk. A már megszerzett buddhista filozófiai ismereteiket folyamatosan használniuk kell, valamint a szöveghez tartozó kultúrtörténeti adatok felkutatásában is jártasságot kell szerezniük. A kurzus elvégzésével a hallgatók képesek lesznek arra, hogy akár önállóan is folytassák tibeti nyelvi tanulmányaikat, hogy nagyobb mennyiségű szöveg feldolgozása révén elmélyedjenek a tibeti fordításban fellelhető indiai buddhista forrásokban, ill. az önálló tibeti buddhista irodalomban.

b) képességei

- A hallgatóknak készség szinten rendelkezniük kell a tibeti nyelvtan ismeretével, a kurzusok során feldolgozott szövegek alapján megszerzett fordítási rutinnal.

- Képeseknek kell lenniük önálló munkára a szótárazásban, a kritikai szövegelemzésben, a szöveg tartalmához kapcsolódó kultúrtörténeti adatok megszerzésében.
- ismerniük és kezelniük kell a nyelvtani és szótári adatbázisokat, a szövegforrásokat, valamint a kapcsolódó másodlagos irodalmat.
- Elsajátítja a különböző eszmerendszerek komparatisztikus megközelítésének készségét
- Alkalmazza az info-kommunikációs eszközöket, hálózatokat és funkciókat a szakterületén folyó tanuláshoz
- Képes haladó szinten idegen nyelvű szakszövegek olvasására
- Tudatosan kell kezelniük az ismert buddhista terminológiát, és kritikai szemlélettel kell viszonyulniuk a szöveghez és a szöveghez tartozó elsődleges és másodlagos forrásokhoz (fordításokhoz, szövegváltozatokhoz).
- A szöveganyaghoz tartozó szótárak és a másodlagos irodalom is főleg angol nyelvűek, ezért az angol nyelv ismerete szükséges.

Tantárgy felelőse: Dr. Majer Zsuzsa, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Majer Zsuzsa, PhD

Az ismeretkör: Buddhista szakszövegolvasás (Tibeti haladó)

Kredittartománya: 12kr

Tantárgyai:

5. Buddhista szakszövegolvasás 1. (Tibeti haladó)
6. Buddhista szakszövegolvasás 2. (Tibeti haladó)
7. Buddhista szakszövegolvasás 3. (Tibeti haladó)
8. Buddhista szakszövegolvasás 4. (Tibeti haladó)

Tantárgy neve: Buddhista szakszövegolvasás 1. (Tibeti haladó)	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
Képzési jellege: 60% gyakorlati	
A tanóra típusa: szeminárium, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: magyar Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Interaktív oktatás, a hallgatók folyamatos bevonása az órákon, és a házi feladatok megbeszélése.	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: Röpdolgozatok, házi feladatok rendszeres készítése, mely a félév végi tesztre is felkészít.	
A tantárgy tantervi helye: 1. félév	
Előtanulmányi feltételek: – BA képzés Tibeti nyelvi specializációja, Buddhista szaknyelv 1. (Tibeti haladó) párhuzamos tárgyfelvétel	
Tantárgyleírás:	
Elméletibb jellegű, filozófiai szövegek feldolgozása a tartalmi vonatkozásokkal a figyelem középpontjában. Törekszünk arra, hogy a hallgatók mind prózai, mind verses szövegekkel foglalkozzanak elmélyülten, valamint hogy a tanulmányozott szövegek a tibeti nyelv és irodalom különböző korszakait képviseljék. A tibeti szövegek eredetiben olvasása révén a szakszavak értelme erőteljesebben körvonalazódik, a szűtrák gondolatainak összefüggései világosabbá válnak, hiszen az olvasó nem kényszerül a közvetítőnyelv korlátai közé. A tibeti nyelv kifejezésformáinak az ismeretében a hallgatók sokkal önállóbb megközelítéssel, mélyebb megértéssel képesek átlátni a hagyományt, megtalálhatják a különféle interpretációk motivációit, megérthetik a fordítások eltérőségének okait, érvelhetnek ellenük vagy mellettük. Tudatosabbá válhat egész buddhizmus szemléletük, ami megfelel a Buddha tanítói szándékának is, aki maga is arra ösztönözte a tanítványokat, hogy saját maguk tárják fel a tanítások értelmét. A bonyolultabb szerkezetű elsődleges források feldolgozása során a hallgatóknak immár maguknak kell a szótárak segítségével döntéseket hozniuk a szavak jelentéséről. A szöveg egészét, belső összefüggéseit is vizsgálni kell a szöveg megfelelő megértéséhez. Miközben a szöveget filológiai és tartalmi szempontból is kritikai vizsgálat alá kell vetniük, megtanulják azt is, hogy a	

nyelvtanilag végletekig pontos „nyersfordítás” stílusos és közérthető magyar nyelvre ültetése érdekében hogyan és milyen mértékben élhetnek a fordítói szabadsággal. Az előző három kurzus során megszerzett ismereteket komplex módon, készség szinten kell alkalmazniuk.

Nehezebb szövegeket, történeti szövegeket, ill. szövegrészeket olvasunk a buddhista filozófia és a tibeti történelem különböző területeiről és korszakaiból, támaszkodva a buddhista törzsanyagra, mint elméleti alapra. A gyökérszövegek mellett igyekszünk tibeti nyelvű kommentárt is használni. A tibeti nyelvű kommentár egyidejű fordításával a hallgatók megismerik a kommentárirodalom műfaji jellegzetességeit, s egyben hiteles segítséget kapnak a nehezen értelmezhető passzusok magyarázatához. A kínálatunkban több szöveg van jelen folyamatosan. Például: dbyig gnyen (Vasubandhu) A bölcsesség kincsestára (szkt. Abhidharmakóśa-kārikā és bhāṣyam, tib. chos mngon pa'i mdzod kyi tshig le'ur byas pa és bshad pa) című enciklopédikus művének tibeti változata. Ez a mű az Abhidharma-tanulmányok klasszikus, i.sz. 3-4. századból származó szöveggönyve, amely elsősorban a szarvástivádin és a száutrántika iskola filozófiai nézeteit mutatja be. ched du brjod pa (Udānavarga): Buddhának tulajdonított verses tanítások és kommentárjuk (szerk.: Dharmatrāta). A páli nyelvű Dhammapada bővített, átszerkesztett változata ékes tibeti nyelven. A kommentár feldolgozása válogatott szemelvények alapján történik. Különösen ajánlott a Tudat (Sems) c. fejezet. thogs med bzang po: rgyal sras lag len so bdun ma. Költői szépségű alkotás a középkori Tibetből a bódhisattva harminchét gyakorlatáról. Irodalmi vers. sa skya paṇḍi ta kun dga' rgyal mtshan: legs par bshad pa'i rin po che'i gter és sa skya mkhan po sangs rgyas bstan 'dzin: blo gsal bung ba'i bste gnas. Tibeti buddhista bölcs mondások verses gyűjteménye a 12-13.sz.-ból egy 20. századi prózai kommentárral. Kamalaśīla: bsgom pa'i rim pa (I-III.). Meditációs kézikönyv a 8. századi Indiából, elméleti és gyakorlati részekkel. tsong kha pa blo bzang grags pa: byang chub lam rim che ba. A gelugpa rendhez tartozó tsong kha pa mester (1357–1419) enciklopédikus műve az indo-tibeti buddhista gyakorlatról és elméletéről. Stb.

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása

Kötelező irodalom:

1. doe Lobsang Sonam 1998. *Abhidharma*. (magyar fordítás: Végh József). Budapest: TKBF jegyzet.
2. Szegedi Mónika - Végh József 1999. *Az Abhidharma-filozófia*. Budapest: TKBF jegyzet.
3. Szöpa, Lhundup 1995. *Tibeti buddhizmus első kézből* (magyar fordítás: Agócs Tamás – Szegedi Mónika). Budapest: Tibet Társaság.

Ajánlott irodalom:

1. Jamgön Kongtrul Lodrö Tayé 1995. *Myriad Worlds. Buddhist Cosmology in Abhidharma, Kalacakra, and Dzog-chen*. (Transl. and ed. by the International Translation Committee founded by the V. V. Kalu Rinpoché). Ithaca, New York: Snow Lion Publications.
2. Kaba Paltseg, Lotsawa (lo tsa ba ka ba dpal brtsegs) 1992. *A Manual of Key Buddhist Terms*. (Transl. by Thupten K. Rikey and Andrew Ruskin). Dharamsala: LTWA.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

A tantárgy teljesítéséhez a hallgatók eddig megszerzett nyelvi ismereteinek a szintetizálása szükséges. A hallgatók képessé válnak hosszabb, összetett szövegek kezelésére, kritikai elemzésére. A szótárhasználat immáron nem szókeresést jelent számukra, hanem a szótári szócikkek elemzését is magában kell foglalnia. Nagyobb mennyiségű adat egyszerre való kezelésével is meg kell birkóznuk. A már megszerzett buddhista filozófiai ismereteiket folyamatosan használniuk kell, valamint a

szöveghez tartozó kultúrtörténeti adatok felkutatásában is jártasságot kell szerezniük. A kurzus elvégzésével a hallgatók képesek lesznek arra, hogy akár önállóan is folytassák tibeti nyelvi tanulmányaikat, hogy nagyobb mennyiségű szöveg feldolgozása révén elmélyedjenek a tibeti fordításban fellelhető indiai buddhista forrásokban, ill. az önálló tibeti buddhista irodalomban.

b) képességei

- A hallgatóknak készség szinten rendelkezniük kell a tibeti nyelvtan ismeretével, a kurzusok során feldolgozott szövegek alapján megszerzett fordítási rutinnal.
- Képeseknek kell lenniük önálló munkára a szótárazásban, a kritikai szövegelemzésben, a szöveg tartalmához kapcsolódó kultúrtörténeti adatok megszerzésében.
- ismerniük és kezelniük kell a nyelvtani és szótári adatbázisokat, a szövegforrásokat, valamint a kapcsolódó másodlagos irodalmat.
- Elsajátítja a különböző eszmerendszerek komparatistikus megközelítésének készségét
- Alkalmazza az info-kommunikációs eszközöket, hálózatokat és funkciókat a szakterületén folyó tanuláshoz
- Képes haladó szinten idegen nyelvű szakszövegek olvasására
- Tudatosan kell kezelniük az ismert buddhista terminológiát, és kritikai szemlélettel kell viszonyulniuk a szöveghez és a szöveghez tartozó elsődleges és másodlagos forrásokhoz (fordításokhoz, szövegváltozatokhoz).
- A szöveganyaghoz tartozó szótárak és a másodlagos irodalom is főleg angol nyelvűek, ezért az angol nyelv ismerete szükséges.

Tantárgy felelőse: Dr. Majer Zsuzsa, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Majer Zsuzsa, PhD

Tantárgy neve: Buddhista szakszövegolvasás 2. (Tibeti haladó)	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
Képzési jellege: 60% gyakorlati	
A tanóra típusa: szeminárium, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: magyar	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Interaktív oktatás, a hallgatók folyamatos bevonása az órákon, és a házi feladatok megbeszélése.	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: Röpdolgozatok, házi feladatok rendszeres készítése, mely a félév végi tesztre is felkészít.	
A tantárgy tantervi helye: 2. félév	
Előtanulmányi feltételek: Buddhista szakszövegolvasás 1. (Tibeti haladó), Buddhista szaknyelv 2. (Tibeti haladó) párhuzamos tárgyfelvétel	
Tantárgyleírás:	

Elméletibb jellegű, filozófiai szövegek feldolgozása a tartalmi vonatkozásokkal a figyelem középpontjában. Törekszünk arra, hogy a hallgatók mind prózai, mind verses szövegekkel foglalkozzanak elmélyülten, valamint hogy a tanulmányozott szövegek a tibeti nyelv és irodalom különböző korszakait képviseljék.

A tibeti szövegek eredetiben olvasása révén a szakszavak értelme erőteljesebben körvonalazódik, a szűtrák gondolatainak összefüggései világosabbá válnak, hiszen az olvasó nem kényszerül a közvetítőnyelv korlátai közé. A tibeti nyelv kifejezésformáinak az ismeretében a hallgatók sokkal önállóbb megközelítéssel, mélyebb megértéssel képesek átlátni a hagyományt, megtalálhatják a különféle interpretációk motivációit, megérthetik a fordítások eltérőségének okait, érvelhetnek ellenük vagy mellettük. Tudatosabbá válhat egész buddhizmus szemléletük, ami megfelel a Buddha tanítói szándékának is, aki maga is arra ösztönözte a tanítványokat, hogy saját maguk tárják fel a tanítások értelmét. A bonyolultabb szerkezetű elsődleges források feldolgozása során a hallgatóknak immár maguknak kell a szótárak segítségével döntéseket hozniuk a szavak jelentéséről. A szöveg egészét, belső összefüggéseit is vizsgálni kell a szöveg megfelelő megértéséhez. Miközben a szöveget filológiai és tartalmi szempontból is kritikai vizsgálat alá kell vetniük, megtanulják azt is, hogy a nyelvtanilag végletekig pontos „nyersfordítás” stílusos és közérthető magyar nyelvre ültetése érdekében hogyan és milyen mértékben élhetnek a fordítói szabadsággal. Az előző három kurzus során megszerzett ismereteket komplex módon, készség szinten kell alkalmazniuk.

Nehezebb szövegeket, ill. szövegrészeket olvasunk a buddhista filozófia és a tibeti történelem különböző területeiről és korszakaiból, támaszkodva a buddhista törzsanyagra, mint elméleti alapra. A gyökérszövegek mellett igyekszünk tibeti nyelvű kommentárt is használni. A tibeti nyelvű kommentár egyidejű fordításával a hallgatók megismerik a kommentárirodalom műfaji jellegzetességeit, s egyben hiteles segítséget kapnak a nehezen értelmezhető passzusok magyarázatához. A kínálatunkban több szöveg van jelen folyamatosan. Például: dbyig gnyen (Vaszubandhu) A bölcsesség kincsestára (szkt. Abhidharmakóśa-kārikā és bhāṣyam, tib. chos mngon pa'i mdzod kyi tshig le'ur byas pa és bshad pa) című enciklopédikus művének tibeti változata. Ez a mű az Abhidharma-tanulmányok klasszikus, i.sz. 3-4. századból származó szöveggönyve, amely elsősorban a szarvászativádin és a száutrántika iskola filozófiai nézeteit mutatja be. ched du brjod pa (Udānavarga): Buddhának tulajdonított verses tanítások és kommentárjuk (szerk.: Dharmatrāta). A páli nyelvű Dhammapada bővített, átszerkesztett változata ékes tibeti nyelven. A kommentár feldolgozása válogatott szemelvények alapján történik. Különösen ajánlott a Tudat (Sems) c. fejezet. thogs med bzang po: rgyal sras lag len so bdun ma. Költői szépségű alkotás a középkori Tibetből a bódhiszattva harminchét gyakorlatáról. Irodalmi vers. sa skya paṇḍi ta kun dga' rgyal mtshan: legs par bshad pa'i rin po che'i gter és sa skya mkhan po sangs rgyas bstan 'dzin: blo gsal bung ba'i bsti gnas. Tibeti buddhista bölcs mondások verses gyűjteménye a 12-13.sz.-ból egy 20. századi prózai kommentárral. Kamalaśīla: bsgom pa'i rim pa (I-III.). Meditációs kézikönyv a 8. századi Indiából, elméleti és gyakorlati részekkel. tsong kha pa blo bzang grags pa: byang chub lam rim che ba. A gelugpa rendhez tartozó tsong kha pa mester (1357–1419) enciklopédikus műve az indo-tibeti buddhista gyakorlatról és elméletről. Stb.

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása

Kötelező irodalom:

1. Agócs Tamás 1996. *Buddhista ismeretelmélet*. Budapest: TKBF jegyzet.
2. Fehér Judit - Horváth Z. Zoltán (szerk.) 1995. *Buddhista logika*. Budapest: Orientalisztikai Munkaközösség – Balassi Kiadó.
3. Fehér Judit (szerk.) 1994. *Tibeti buddhista filozófia*. Budapest: Orientalisztikai Munkaközösség – Balassi Kiadó.

Ajánlott irodalom:

1. Kaba Paltseg, Lotsawa (lo tsa-ba ka ba dpal brtsegs) 1992. *A Manual of Key Buddhist Terms*. (Transl. by Thupten K. Rikey and Andrew Ruskin). Dharamsala: LTWA.
2. Sopa, Lhundup Geshe - Hopkins, Jeoffrey 1989. *Cutting Through Appearances, Practice and Theory of Tibetan Buddhism*. New York: Snow Lion.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

A tantárgy teljesítéséhez a hallgatók eddig megszerzett nyelvi ismereteinek a szintetizálása szükséges. A hallgatók képessé válnak hosszabb, összetett szövegek kezelésére, kritikai elemzésére. A szótárhasználat immáron nem szókeresést jelent számukra, hanem a szótári szócikkek elemzését is magában kell foglalnia. Nagyobb mennyiségű adat egyszerre való kezelésével is meg kell birkózniuk. A már megszerzett buddhista filozófiai ismereteiket folyamatosan használniuk kell, valamint a szöveghez tartozó kultúrtörténeti adatok felkutatásában is jártasságot kell szerezniük. A kurzus elvégzésével a hallgatók képesek lesznek arra, hogy akár önállóan is folytassák tibeti nyelvi tanulmányaikat, hogy nagyobb mennyiségű szöveg feldolgozása révén elmélyedjenek a tibeti fordításban fellelhető indiai buddhista forrásokban, ill. az önálló tibeti buddhista irodalomban.

b) képességei

- A hallgatóknak készség szinten rendelkezniük kell a tibeti nyelvtan ismeretével, a kurzusok során feldolgozott szövegek alapján megszerzett fordítási rutinnal.
- Képeseknek kell lenniük önálló munkára a szótárhasználatban, a kritikai szövegelemzésben, a szöveg tartalmához kapcsolódó kultúrtörténeti adatok megszerzésében.
- ismerniük és kezelniük kell a nyelvtani és szótári adatbázisokat, a szövegforrásokat, valamint a kapcsolódó másodlagos irodalmat.
- Elsajátítja a különböző eszmerendszerek komparatistikus megközelítésének készségét
- Alkalmazza az info-kommunikációs eszközöket, hálózatokat és funkciókat a szakterületén folyó tanuláshoz
- Képes haladó szinten idegen nyelvű szakszövegek olvasására
- Tudatosan kell kezelniük az ismert buddhista terminológiát, és kritikai szemlélettel kell viszonyulniuk a szöveghez és a szöveghez tartozó elsődleges és másodlagos forrásokhoz (fordításokhoz, szövegváltozatokhoz).
- A szöveganyaghoz tartozó szótárak és a másodlagos irodalom is főleg angol nyelvűek, ezért az angol nyelv ismerete szükséges.

Tantárgy felelőse: Dr. Majer Zsuzsa, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Majer Zsuzsa, PhD

Tantárgy neve: Buddhista szaknyelv 3. (Tibeti haladó)	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
Képzési jelleg: 60% gyakorlati	
A tanóra típusa: szeminárium, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: magyar	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők:	
Interaktív oktatás, a hallgatók folyamatos bevonása az órákon, és a házi feladatok megbeszélése.	

A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: Röpdolgozatok, házi feladatok rendszeres készítése, mely a félév végi tesztre is felkészít.
A tantárgy tantervi helye: 3. félév
Előtanulmányi feltételek: Buddhista szaknyelv 1-2. (Tibeti haladó), Buddhista szaknyelv 3. (Tibeti haladó) párhuzamos tárgyfelvétel
Tantárgyleírás: Elméletibb jellegű, filozófiai szövegek feldolgozása a tartalmi vonatkozásokkal a figyelem középpontjában. Törekszünk arra, hogy a hallgatók mind prózai, mind verses szövegekkel foglalkozzanak elmélyülten, valamint hogy a tanulmányozott szövegek a tibeti nyelv és irodalom különböző korszakait képviseljék. A tibeti szövegek eredetiben olvasása révén a szakszavak értelme erőteljesebben körvonalazódik, a szútrák gondolatainak összefüggései világosabbá válnak, hiszen az olvasó nem kényszerül a közvetítőnyelv korlátai közé. A tibeti nyelv kifejezésformáinak az ismeretében a hallgatók sokkal önállóbb megközelítéssel, mélyebb megértéssel képesek átlátni a hagyományt, megtalálhatják a különféle interpretációk motivációit, megérthetik a fordítások eltérőségének okait, érvelhetnek ellenük vagy mellettük. Tudatosabbá válhat egész buddhizmus szemléletük, ami megfelel a Buddha tanítói szándékának is, aki maga is arra ösztönözte a tanítványokat, hogy saját maguk tárják fel a tanítások értelmét. A bonyolultabb szerkezetű elsődleges források feldolgozása során a hallgatóknak immár maguknak kell a szótárak segítségével döntéseket hozniuk a szavak jelentéséről. A szöveg egészét, belső összefüggéseit is vizsgálni kell a szöveg megfelelő megértéséhez. Miközben a szöveget filológiai és tartalmi szempontból is kritikai vizsgálat alá kell vetniük, megtanulják azt is, hogy a nyelvtanilag végletekig pontos „nyersfordítás” stílusos és közérthető magyar nyelvre ültetése érdekében hogyan és milyen mértékben élhetnek a fordítói szabadsággal. Az előző három kurzus során megszerzett ismereteket komplex módon, készség szinten kell alkalmazniuk. Nehezebb szövegeket, ill. szövegrészeket olvasunk a buddhista filozófia és a tibeti történelem különböző területeiről és korszakaiból, támaszkodva a buddhista törzsanyagra, mint elméleti alapra. A gyökérszövegek mellett igyekszünk tibeti nyelvű kommentárt is használni. A tibeti nyelvű kommentár egyidejű fordításával a hallgatók megismerik a kommentárirodalom műfaji jellegzetességeit, s egyben hiteles segítséget kapnak a nehezen értelmezhető passzusok magyarázatához. A kínálatunkban több szöveg van jelen folyamatosan. Például: dbyig gnyen (Vaszubandhu) A bölcsesség kincsestára (szkt. Abhidharmakóśa-kārikā és bhāṣyam, tib. chos mngon pa'i mdzod kyi tshig le'ur byas pa és bshad pa) című enciklopédikus művének tibeti változata. Ez a mű az Abhidharma-tanulmányok klasszikus, i.sz. 3-4. századból származó szöveggönyve, amely elsősorban a szarvászttivádin és a száutrántika iskola filozófiai nézeteit mutatja be. ched du brjod pa (Udānavarga): Buddhának tulajdonított verses tanítások és kommentárjuk (szerk.: Dharmatrāta). A páli nyelvű Dhammapada bővített, átszerkesztett változata ékes tibeti nyelven. A kommentár feldolgozása válogatott szemelvények alapján történik. Különösen ajánlott a Tudat (Sems) c. fejezet. thogs med bzang po: rgyal sras lag len so bdun ma. Költői szépségű alkotás a középkori Tibetből a bódhisattva harminchét gyakorlatáról. Irodalmi vers. sa skya paṇḍi ta kun dga' rgyal mtshan: legs par bshad pa'i rin po che'i gter és sa skya mkhan po sangs rgyas bstan 'dzin: blo gsal bung ba'i bste gnas. Tibeti buddhista bölcs mondások verses gyűjteménye a 12-13.sz.-ból egy 20. századi prózai kommentárral. Kamalaśīla: bsgom pa'i rim pa (I-III.). Meditációs kézikönyv a 8. századi Indiából, elméleti és gyakorlati részekkel. tsong kha pa blo bzang grags pa: byang chub lam

rim che ba. A gelugpa rendhez tartozó tsong kha pa mester (1357–1419) enciklopédikus műve az indo-tibeti buddhista gyakorlatról és elméletről. Stb.

Tantrikus szövegek: Hévadzsra tantra, Tára tantra, stb.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása

Kötelező irodalom:

1. Fehér Judit - Horváth Z. Zoltán (szerk.) 1995. *Buddhista logika*. Budapest: Orientalisztikai Munkaközösség – Balassi Kiadó.
2. Lodoe Lobsang Sonam 1998. *Abhidharma*. (magyar fordítás: Végh József). Budapest: TKBF jegyzet.
3. Szegedi Mónika - Végh József 1999. *Az Abhidharma-filozófia*. Budapest: TKBF jegyzet.
4. Szöpa, Lhundup 1995. *Tibeti buddhizmus első kézből* (magyar fordítás: Agócs Tamás – Szegedi Mónika). Budapest: Tibet Társaság.

Ajánlott irodalom:

1. Anacker, S. 1984. *Seven Works of Vasubandhu*. New Delhi: Motilal Baranaisidass.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

A tantárgy teljesítéséhez a hallgatók eddig megszerzett nyelvi ismereteinek a szintetizálása szükséges. A hallgatók képessé válnak hosszabb, összetett szövegek kezelésére, kritikai elemzésére. A szótárhasználat immáron nem szókeresést jelent számukra, hanem a szótári szócikkek elemzését is magában kell foglalnia. Nagyobb mennyiségű adat egyszerre való kezelésével is meg kell birkóznuk. A már megszerzett buddhista filozófiai ismereteiket folyamatosan használniuk kell, valamint a szöveghez tartozó kultúrtörténeti adatok felkutatásában is jártasságot kell szerezniük. A kurzus elvégzésével a hallgatók képesek lesznek arra, hogy akár önállóan is folytassák tibeti nyelvi tanulmányaikat, hogy nagyobb mennyiségű szöveg feldolgozása révén elmélyedjenek a tibeti fordításban fellelhető indiai buddhista forrásokban, ill. az önálló tibeti buddhista irodalomban.

b) képességei

- A hallgatóknak készség szinten rendelkezniük kell a tibeti nyelvtan ismeretével, a kurzusok során feldolgozott szövegek alapján megszerzett fordítási rutinnal.
- Képeseknek kell lenniük önálló munkára a szótárhasználatban, a kritikai szövegelemzésben, a szöveg tartalmához kapcsolódó kultúrtörténeti adatok megszerzésében.
- ismerniük és kezelniük kell a nyelvtani és szótári adatbázisokat, a szövegforrásokat, valamint a kapcsolódó másodlagos irodalmat.
- Elsajátítja a különböző eszmerendszerek komparatistikus megközelítésének készségét
- Alkalmazza az info-kommunikációs eszközöket, hálózatokat és funkciókat a szakterületén folyó tanuláshoz
- Képes haladó szinten idegen nyelvű szakszövegek olvasására
- Tudatosan kell kezelniük az ismert buddhista terminológiát, és kritikai szemlélettel kell viszonyulniuk a szöveghez és a szöveghez tartozó elsődleges és másodlagos forrásokhoz (fordításokhoz, szövegváltozatokhoz).
- A szöveganyaghoz tartozó szótárak és a másodlagos irodalom is főleg angol nyelvűek, ezért az angol nyelv ismerete szükséges.

Tantárgy felelőse: Dr. Majer Zsuzsa, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Majer Zsuzsa, PhD

Tantárgy neve: Buddhista szakszövegolvasás 4. (Tibeti haladó)	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
Képzési jellege: 60% gyakorlati	
A tanóra típusa: szeminárium, óraszám: 14 x 90 p, nyelve: magyar Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Interaktív oktatás, a hallgatók folyamatos bevonása az órákon, és a házi feladatok megbeszélése.	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: Röpdolgozatok, házi feladatok rendszeres készítése, mely a félév végi tesztre is felkészít.	
A tantárgy tantervi helye: 4. félév	
Előtanulmányi feltételek: Buddhista szakszövegolvasás 1-3. (Tibeti haladó), Buddhista szaknyelv 4. (Tibeti haladó) párhuzamos tárgyfelvétel	
Tantárgyleírás:	
Elméletibb jellegű, filozófiai szövegek feldolgozása a tartalmi vonatkozásokkal a figyelem középpontjában. Törekszünk arra, hogy a hallgatók mind prózai, mind verses szövegekkel foglalkozzanak elmélyülten, valamint hogy a tanulmányozott szövegek a tibeti nyelv és irodalom különböző korszakait képviseljék. A tibeti szövegek eredetiben olvasása révén a szakszavak értelme erőteljesebben körvonalazódik, a szútrák gondolatainak összefüggései világosabbá válnak, hiszen az olvasó nem kényszerül a közvetítőnyelv korlátai közé. A tibeti nyelv kifejezésformáinak az ismeretében a hallgatók sokkal önállóbb megközelítéssel, mélyebb megértéssel képesek átlátni a hagyományt, megtalálhatják a különféle interpretációk motivációit, megérthetik a fordítások eltérőségének okait, érvelhetnek ellenük vagy mellettük. Tudatosabbá válhat egész buddhizmus szemléletük, ami megfelel a Buddha tanítói szándékának is, aki maga is arra ösztönözte a tanítványokat, hogy saját maguk tárják fel a tanítások értelmét. A bonyolultabb szerkezetű elsődleges források feldolgozása során a hallgatóknak immár maguknak kell a szótárak segítségével döntéseket hozniuk a szavak jelentéséről. A szöveg egészét, belső összefüggéseit is vizsgálni kell a szöveg megfelelő megértéséhez. Miközben a szöveget filológiai és tartalmi szempontból is kritikai vizsgálat alá kell vetniük, megtanulják azt is, hogy a nyelvtanilag végletekig pontos „nyersfordítás” stílusos és közérthető magyar nyelvre ültetése érdekében hogyan és milyen mértékben élhetnek a fordítói szabadsággal. Az előző három kurzus során megszerzett ismereteket komplex módon, készség szinten kell alkalmazniuk. Nehezebb szövegeket, ill. szövegrészeket olvasunk a buddhista filozófia és a tibeti történelem különböző területeiről és korszakaiból, támaszkodva a buddhista törzsanyagra, mint elméleti alapra. A gyökérszövegek mellett igyekszünk tibeti nyelvű kommentárt is használni. A tibeti nyelvű kommentár egyidejű fordításával a hallgatók megismerik a kommentáriróladom műfaji	

jellegetességeit, s egyben hiteles segítséget kapnak a nehezen értelmezhető passzusok magyarázatához. A kínálatunkban több szöveg van jelen folyamatosan. Például: dbyig gnyen (Vasubandhu) A bölcsesség kincsestára (szkt. Abhidharmakósa-káriká és bhásjam, tib. chos mngon pa'i mdzod kyi tshig le'ur byas pa és bshad pa) című enciklopédikus művének tibeti változata. Ez a mű az Abhidharma-tanulmányok klasszikus, i.sz. 3-4. századból származó szövegkönyve, amely elsősorban a szarvástivádin és a szautrántika iskola filozófiai nézeteit mutatja be. ched du brjod pa (Udānavarga): Buddhának tulajdonított verses tanítások és kommentárjuk (szerk.: Dharmatrāta). A páli nyelvű Dhammapada bővített, átszerkesztett változata ékes tibeti nyelven. A kommentár feldolgozása válogatott szemelvények alapján történik. Különösen ajánlott a Tudat (Sems) c. fejezet. thogs med bzang po: rgyal sras lag len so bdun ma. Költői szépségű alkotás a középkori Tibetből a bódhisattva harminchét gyakorlatáról. Irodalmi vers. sa skya paṇḍi ta kun dga' rgyal mtshan: legs par bshad pa'i rin po che'i gter és sa skya mkhan po sangs rgyas bstan 'dzin: blo gsal bung ba'i bsti gnas. Tibeti buddhista bölcs mondások verses gyűjteménye a 12-13.sz.-ból egy 20. századi prózai kommentárral. Kamalaśīla: bsgom pa'i rim pa (I-III.). Meditációs kézikönyv a 8. századi Indiából, elméleti és gyakorlati részekkel. tsong kha pa blo bzang grags pa: byang chub lam rim che ba. A gelugpa rendhez tartozó tsong kha pa mester (1357–1419) enciklopédikus műve az indo-tibeti buddhista gyakorlatról és elméletről. Stb.

Tantrikus szövegek: Hévadzsra tantra, Tára tantra, stb.

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása

Kötelező irodalom:

1. Agócs Tamás 1996. *Buddhista ismeretelmélet*. Budapest: TKBF jegyzet.
2. Anacker, S. 1984. *Seven Works of Vasubandhu*. New Delhi: Motilal Baranassidass.
3. Guenther, H.V. 1974. *Philosophy and Psychology in the Abhidharma*. Berkeley: Shambhala.
4. Szöpa, Lhundup 1995. *Tibeti buddhizmus első kézből* (magyar fordítás: Agócs Tamás – Szegedi Mónika). Budapest: Tibet Társaság.

Ajánlott irodalom:

1. Snellgrove, D. L. 1964. *The Hevajra Tantra. A critical study. I-II*. London: Oxford University Press.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

A tantárgy teljesítéséhez a hallgatók eddig megszerzett nyelvi ismereteinek a szintetizálása szükséges. A hallgatók képessé válnak hosszabb, összetett szövegek kezelésére, kritikai elemzésére. A szótárhasználat immáron nem szókeresést jelent számukra, hanem a szótári szócikkek elemzését is magában kell foglalnia. Nagyobb mennyiségű adat egyszerre való kezelésével is meg kell birkózniuk. A már megszerzett buddhista filozófiai ismereteiket folyamatosan használniuk kell, valamint a szöveghez tartozó kultúrtörténeti adatok felkutatásában is jártasságot kell szerezniük. A kurzus elvégzésével a hallgatók képesek lesznek arra, hogy akár önállóan is folytassák tibeti nyelvi tanulmányaikat, hogy nagyobb mennyiségű szöveg feldolgozása révén elmélyedjenek a tibeti fordításban fellelhető indiai buddhista forrásokban, ill. az önálló tibeti buddhista irodalomban.

b) képességei

- A hallgatóknak készség szinten rendelkezniük kell a tibeti nyelvtan ismeretével, a kurzusok során feldolgozott szövegek alapján megszerzett fordítási rutinnal.
- Képeseknek kell lenniük önálló munkára a szótározásban, a kritikai szövegelemzésben, a szöveg tartalmához kapcsolódó kultúrtörténeti adatok megszerzésében.

- ismerniük és kezelniük kell a nyelvtani és szótári adatbázisokat, a szövegforrásokat, valamint a kapcsolódó másodlagos irodalmat.
- Elsajátítja a különböző eszmerendszerek komparatisztikus megközelítésének készségét
- Alkalmazza az info-kommunikációs eszközöket, hálózatokat és funkciókat a szakterületén folyó tanuláshoz
- Képes haladó szinten idegen nyelvű szakszövegek olvasására
- Tudatosan kell kezelniük az ismert buddhista terminológiát, és kritikai szemlélettel kell viszonyulniuk a szöveghez és a szöveghez tartozó elsődleges és másodlagos forrásokhoz (fordításokhoz, szövegváltozatokhoz).
- A szöveganyaghoz tartozó szótárak és a másodlagos irodalom is főleg angol nyelvűek, ezért az angol nyelv ismerete szükséges.

Tantárgy felelőse: Dr. Majer Zsuzsa, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Kuzder Rita, PhD